

CENTER ZA SLOVENŠČINO
KOT DRUGI IN TUJI JEZIK

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik
Letno poročilo 2021

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Kazalo

UVOD: Pot, prostor in čas	3
PROGRAMI IN DEJAVNOSTI CENTRA ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI IN TUJI JEZIK	4
Slovenščina na tujih univerzah	5
57. seminar slovenskega jezika, literature in kulture	26
40. simpozij Obdobja	31
Tečaji slovenščine	35
Slovenščina za otroke in mladostnike	41
Izpitni center	47
Izobraževanje učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika	56
Založniška dejavnost	59
Projekti	62
OBJAVE V MEDIJIH	65
BIBLIOGRAFIJA STROKOVNIH DELAVCEV CENTRA ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI IN TUJI JEZIK	70

Slovenija je po podatkih svojega statističnega urada (SURS) država priseljevanja.

»V letu 2020 se je v Slovenijo priselilo 36.110 prebivalcev, iz države pa se jih je odselilo 17.745,« povzema urad na svojih straneh. Od tega je bilo 11.360 državljanov Slovenije, 24.750 pa tujih državljanov. Resda na uradu svarijo, da je visoko letno število priseljenih državljanov Slovenije posledica administrativnega urejanja registra prebivalcev (prenehanje veljavnosti začasnega bivališča v tujini). Ugotavljajo tudi naslednje: »Selitveni prirast tujih državljanov je bil že dvaindvajseto leto zapored pozitiven: v letu 2020 se jih je v Slovenijo priselilo 12.816 več, kot se jih je iz nje odselilo.«

Večini med nami se leti 2020 in 2021 (za zadnje SURS še ni objavil podatkov) najbrž nista zdeli prav nič primerni za kakršnekoli selitve iz države v državo – saj dolge mesece še v drugo občino nismo smeli, ponoči sploh nikamor, omejitve za potovanja v druge države pa so bile resne, različne in komaj pregledne. A preseljevanja imajo očitno svoje globlje zakonitosti. Omenjeni trend priseljevanja v Slovenijo je neposredno povezan z nečim, kar nas na našem Centru stalno spremlja: da imamo – blago rečeno – zmeraj polne roke dela. Leti pandemije sta nekatere dejavnosti začasno zmanjšali in upočasnili, a nazadnje našo delovno fronto vendarle bistveno razširili. Spoznali smo sicer, da je pri učenju slovenščine in spoznavanju slovenske kulture živi človeški stik nenadomestljivo dragocen, a da obstajajo tudi učinkovite nadomestne poti, če in ko so potrebne. Na daljavo si lahko delimo čas, znanje in vedenje, tudi ko si ne moremo ali ne smemo deliti istega prostora.

V zatišju lanskih osamitvenih ukrepov smo se selili tudi na našem Centru. Iz svetlih, a že dolgo pretesnih prostorov v drugem nadstropju imenitnega poslopja Univerze v Ljubljani smo se oktobra preselili v prvo nadstropje univerzitetne stavbe na Trubarjevi ulici 3. V sveže prenovljenih prostorih lahko končno deluje skupaj vsa ekipa, ki se je v zadnjih letih povečala na trenutno redno zaposlenih 18 članic in članov. Dinamika Centrovega dela je tako velika, da je nujen dnevni stik sodelavk in sodelavcev vseh naših programov, kar je v skupnih prostorih veliko lažje izvedljivo. V trenutnih, vsaj upamo, postepidemičnih časih sicer spet vse močnejše občutimo že staro željo – da bi imeli tudi vsaj nekaj svojih učilnic, s katerimi bi lahko razpolagali in gospodarili po svojih potrebah in se nam ne bi bilo treba pri izvajanju tečajev, izpitov, izobraževanj in drugih dejavnosti nenehno podnajemniško prilagajati.

V temle uvodniku ne bom na kratko povzema vsega, kar smo na Centru lani počeli, naredili in ustvarili – kogar to zanima v celoti ali po delih, ga in jo vljudno vabim, naj vstopita in prebereta poročilo. Strnem pa lahko, da smo tudi v tridesetem letu formalnega obstoja Centra (na sedemindvajset let podlage) dobro opravljali in širili svoje poslanstvo: skrbeli, da se skupnost slovensko govorečih, beročih in pišočih povečuje; da se počuti živo, varno in zdravo. To je izpolnjujoče delo. Še najtemnejša plat, ki ga spremlja, je občasno nerazumevanje ali celo nezaupanje tistih, ki bi nas morali pravzaprav najbolje razumeti in podpreti, tako strokovno kot denarno ali pa samo s spodbudo ali priznanjem. A glede na to, kaj vse smo že s svojim delom dosegli, komu vse pomagali, koga vse prepričali, ne dvomim, da bo dvomljivk in dvomljivcev tudi na nadaljnji poti vse manj. Zato se tu in zdaj veselimo svoje nadaljnje poti po prostoru in času. Povabljeni in povabljeni z nami!

red. prof. dr. Marko Stabej
predstojnik Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Programi in dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Predstojnica/predstojnik: prof. dr. Simona Kranjc (do 30. 6. 2021), prof. dr. Marko Stabej (od 1. 7. 2021)

Vodja strokovne službe: doc. dr. Damjan Huber

Tajništvo Centra: Brigita Zahirovič

Program oz. dejavnost	Financiranje programa oz. dejavnosti	Samostojni strokovni sodelavci	Financiranje strokovnih sodelavcev
Slovenščina na tujih univerzah	MIZŠ	dr. Mojca Nidorfer (vodja programa) doc. dr. Damjan Huber	MIZŠ
Seminar slovenskega jezika, literature in kulture Predsednica: prof. dr. Alenka Žbogar	MIZŠ, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu	doc. dr. Damjan Huber (vodja programov)	MIZŠ
Simpozij Obdobja Predsednica: doc. dr. Darja Pavlič	MIZŠ, lastna sredstva		
Izpitni center	lastna sredstva	dr. Ina Ferbežar (vodja programa) dr. Mateja Eniko Neža Kočevar Katja Krajnc Petra Likar Stanovnik	lastna sredstva, MIZŠ
Tečajji slovenščine	lastna sredstva, MIZŠ, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, CMEPIUS	Jana Kete Matičič (vodja programa) lekt. Tanja Jerman (vodja učiteljev) lekt. Tjaša Alič lekt. Katja Kralj Melita Vešner Brigita Vuga Brigita Zahirovič	lastna sredstva, MIZŠ
Slovenščina za otroke in mladostnike	lastna sredstva, MIZŠ (ZRSŠ), Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu	dr. Mihaela Knez (vodja programa) dr. Mateja Eniko (od aprila 2021) dr. Damjana Kern Andoljšek	lastna sredstva, MIZŠ
Izobraževanje	lastna sredstva, MIZŠ	lekt. Matej Klemen (vodja programa) dr. Mihaela Knez	lastna sredstva, MIZŠ
Založništvo	lastna sredstva	mag. Mateja Lutar (vodja programa) lekt. Matej Klemen	lastna sredstva, MIZŠ

Dodatne dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik v letu 2021

Redna izobraževanja za učitelje in izpraševalce
Znanstvena in razvojno-aplikativna dejavnost – projekti
- Stopenjsko branje (2020–)
- Korpus učbenikov za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika (KUUS; 2021–)
- Korpus slovenščine kot tujega jezika (KOST)
- Jezik pri delu (MIZŠ, ACS)
- Izpit iz znanja slovenščine za zdravnike
- Bralna pismenost in razvoj slovenščine kot učnega jezika (OBJEM)

Slovenščina na tujih univerzah

dr. Mojca Nidorfer

V študijskem letu 2020/21 je v mreži programa Slovenščina na tujih univerzah (STU) delovalo na tujih univerzah 58 slovenistik, od tega 8 na univerzah, kjer lektorjevo delo financira samo Republika Slovenija (MIZŠ), 36 na univerzah, kjer lektorja sofinancirata Republika Slovenija in univerza gostiteljica, in 14 na univerzah, kjer delo lektorja financira samo univerza gostiteljica. V lektorate in študijske programe slovenščine na tujih univerzah je bilo glede na prejeta poročila vključenih 2.065 študentov, v letu 2019/20 pa 2.391 študentov. Znižanje števila študentov je do določene mere zagotovo posledica pandemije virusa Covid-19, saj so se študenti ob negotovi ekonomski situaciji v manjši meri odločali za družboslovne, humanistične in jezikovne študije, prav tako so zaradi pandemije ponekod omejili vpis študentov, npr. v Beogradu, kjer so v predmet Uvod v slovensko kulturo vpisali 500 študentov, leto prej pa 600 študentov.

Glede na akademsko leto 2019/20 smo s seznama slovenistik izpustili tri univerze, na katerih že nekaj zadnjih let zaradi reorganizacije programov ne izvajajo slovenističnih predmetov: Univerzo v Leidnu, Nizozemska (skupina C), kjer sta se slavistika in tudi profesor Tijmen Pronk, ki je občasno izvajal lektorat, preusmerila v indoevropsko jezikoslovje; Univerzo v Nottinghamu, Združeno kraljestvo (skupina B), kjer so ukinili številne slovanske jezike, ostali sta samo ruščina in srbsščina, lektorat slovenščine pa smo v letu 2018 uspešno prenesli na Univerzitetni kolidž v Londonu; ter Univerzo SOKA v Tokiu (skupina B), na kateri je lektorica iz Slovenije poučevala samo prvo leto (2019), ko smo šele vzpostavili lektorat na Univerzi za mednarodne študije v Tokiu TUFUS in je bilo pedagoških ur na univerzi TUFUS premalo.

Statusi slovenistik na tujih univerzah so bili naslednji: na 28 univerzah je imela slovenistika status samostojnega diplomskega študija ali študijske smeri v okviru dodiplomskega in/ali podiplomskega študija, tj. magistrskega in doktorskega študija. Na skoraj vseh univerzah pa so lektorat slovenščine bodisi kot obvezni izbirni predmet ali kot izbirni predmet lahko izbirali vsi študenti oddelka, kjer je slovenistika, študenti fakultete, univerze in tudi zunanji slušatelji.

Na splošno je celotno študijsko leto 2020/21 zaznamovala pandemija, saj je velika večina univerz pedagoški proces izvedla na daljavo, ponekod so se univerze občasno odprle ali pa je bilo delo organizirano delno na daljavo, delno pa v predavalnicah. Večina učiteljev STU je ob začetku študijskega leta odšla v tujino na univerze gostiteljice. Celo študijsko leto in še zdaj delajo na daljavo iz Slovenije štirje učitelji, ki so napoteni v najbolj oddaljene države, saj zaradi zelo omejenega vstopa v državo gostiteljico niso dobili vabil za vrnitev na delovna mesta s strani držav: Boštjan Božič, Moskva; mag. Meta Lokar, Peking BFSU; Tjaša Lorbek, Buenos Aires in La Plata; in Vesna Bukovec, Tokio. Njihovo delo, ki ga že ves čas opravljajo samo prek računalnika v poznih nočnih ali zgodnjih jutranjih urah, je zlasti zaradi časovne razlike zelo naporno. Kljub temu lahko rečemo, da so učitelji izziv poučevanja in dela na daljavo odlično sprejeli in dobro izkoristili prednosti tovrstnega dela s pripravo novih vsebin.

Kadrovske spremembe in spremembe statusa na slovenistikah

V program Slovenščina na tujih univerzah (STU) je bilo v študijskem letu 2020/21 vključenih več kot 50 učiteljev lektorjev slovenščine v tujini, od tega 31 učiteljev, ki so zaposleni na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (FF UL), osem učiteljev, ki so poučevali na slovenistikah na podlagi avtorske pogodbe, in učitelji, zaposleni na tujih univerzah. Poleg učiteljev, ki so izvajali lektorate, je predavanja o slovenskem jeziku, literaturi in kulturi na univerzah v tujini izvajalo več kot 35 tujih habilitiranih učiteljev. Na nekaterih slovenistikah so predavanja, seminarje in mentorstva študentom pri diplomskih in magistrskih nalogah izvedli tudi zaposleni učitelji programa STU. Nekateri, ki so že dosegli doktorske nazive, so tudi mentorji študentom pri diplomskih in magistrskih nalogah, objavljajo prispevke in se udeležujejo znanstvenih konferenc. Študentom na vseh stopnjah študija pomagajo in svetujejo pri zbiranju gradiva ter ustrezne strokovne literature za diplomska, magistrska in doktorska dela. Devet učiteljev programa STU je v prvi polovici julija 2021 zelo uspešno poučevalo na 57. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (SSJLK), saj so jim udeleženci v anketi podelili oceno skoraj 5 (od 5). Rezultat je primerljiv s preteklimi leti, čeprav je bil tudi letošnji SSJLK, že drugi po vrsti, zaradi pandemije Covid-19 v celoti izveden na daljavo, preko aplikacije Zoom, kar je bil poseben izziv tako za organizatorje kot tudi za vse predavatelje in učitelje.

Učitelji STU so za dveletno mandatno obdobje izvolili nova **predstavnika učiteljev**, in sicer Simono Gotal (lektorica v Zagrebu) in Nejca Robido (lektor v Beogradu). Večletna predstavnika lektorjev mag. Pavel Ocepek in dr. Saša Vojtech Poklač, ki sta v več mandatih

Pregled po slovenistikah

opravila izjemno delo pri zastopanju učiteljev na vseh ravneh, sta se na avgustovskem srečanju odločila predčasno odstopiti, tj. eno leto pred iztekom mandata, zaradi nesoglasij v razpravi o uvedbi oddajanja rednih mesečnih poročil.

Argentina

V **Cordobi** je veliko zanimanje za lektorat slovenščine in tudi za seminar iz slovenske književnosti, udeleženci so študenti mednarodnih odnosov, literature in člani slovenske skupnosti. Vse ure izvaja prek pogodbe Maja Kračun, diplomantka slovenistike na Univerzi v Ljubljani, Filozofski fakulteti, ki živi zadnja leta v Cordobi. Glede na vse okoliščine bi bilo smiselno njeno delo podpreti z redno zaposlitvijo, saj slovenistika v Argentini glede na potrebe številčne skupnosti potrebuje več dobro usposobljenih učiteljev. Nina Iskrenović, Slovenka, ki živi v Buenos Airesu, je prevzela tečaj slovenščine v slovenskem društvu v Bernalu in proti koncu leta še v Rosariu, saj so se tečaji preselili na splet in je bilo to mogoče. Ta ponudba tečajev dopolnjuje delo lektorice na univerzi, saj se je povpraševanje po tečajih slovenščine v skupnosti v letu 2020 in 2021 še povečalo, hkrati pa splet omogoča učenje tudi tistim, ki se zaradi oddaljenosti ne morejo udeležiti tečajev v živo.

Julia Sarachu je v drugem semestru na univerzi v Buenos Airesu znova uspešno izvedla seminar o slovenski poeziji za približno 30 študentov. Zaradi spletne izvedbe seminarja je bilo število vpisanih najvišje v zadnjih nekaj letih. Študent književnosti in nekdanji slušatelj lektorata Pablo Arraigada pa je vpisal doktorat na temo partizanske književnosti v Sloveniji in Srbiji, njegov mentor bo Eugenio Lopez Arriazu.

Avstrija

Na univerzi v **Celovcu** je iz slovenistike diplomiralo osem študentov, ena študentka pa je zaključila magistrski študij. Na **Dunaju** je še vedno zelo pereč problem izvajalcev programa slovenistike, saj za slovenistiko ni zaposlenega nobenega habilitiranega učitelja, lektorja pa zaposlijo vsak semester na novo. Edini habilitirani učitelj na profesorskem mestu za slovenistiko je prof. dr. Andrej Leben na Univerzi v **Gradcu**.

Belgija

Študenti v **Gentu** na programu Vzhodnoevropski jeziki in kulture ne morejo diplomirati iz slovenščine, je pa slovenščina del njihovega študijskega programa. Študenti se lahko odločijo za pisanje diplomskega, magistrskega ali doktorskega dela s slovenistično tematiko. Asistentka na katedri za vzhodnoevropske jezike in kulture se je v doktorskem delu ukvarjala z življenjem in delom Janka Lavrina, doktorska študentka na katedri pa raziskuje slovanske misijonarske rokopise.

Francija

Habilitirana profesorica Pauline Fournier, ki je nosilka slovenističnega programa na inštitutu Inalco, je konec študijskega leta 2020/21 zapustila slovenistiko, v novem študijskem letu jo nadomešča dr. Kaja Dolar, potem pa bo po zagotovitvi vodilnih na Inalcu delovno mesto profesorja za slovenščino razpisano.

Hrvaška

Na Univerzi na **Reki** se je od vzpostavitve lektorata slovenščine v letu 2019 število študentov izjemno povečalo, prav tako pa tudi število ur, saj lektorat, ki ga uspešno izvaja dr. Klemen Lah, poteka že na trisemestrski ravni, začeli pa bodo tudi z izvedbo ur slovenščine na prevajalskem oddelku. Zaradi vsega navedenega bi bilo treba lektorja podpreti vsaj z delno zaposlitvijo, saj bomo le tako lahko tudi v prihodnje zagotovili kakovostno izvedbo ur. Lektorica na univerzi v **Zagrebu** tesno sodeluje s slovenskimi društvi ter učitelji slovenščine v hrvaških osnovnih in srednjih šolah, obenem pomaga pri izvedbi dopolnilnega pouka slovenščine.

Italija

Na univerzi Sapienza v **Rimu** je po težki bolezni junija 2020 preminil profesor slovenščine in vrhunski strokovnjak slovanskega jezikoslovja dr. Andrea Trovesi, ki je bil nosilec slovenistike. Takšno izgubo bo nemogoče nadomestiti, z univerzo pa potekajo pogovori o morebitnem razpisu. Za študijsko leto 2021/22 je dogovorjeno nadomeščanje z dr. Mario Bidovec z univerze v Neaplju v prvem semestru in z dr. Matejem Šeklijem z UL FF v drugem semestru. Na univerzi v **Neaplju** je v preteklem študijskem letu poučevanje prevzela redna profesorica dr. Maria Bidovec, lektorja na tej univerzi ni, potekajo dogovori, da bi lektorat izvajala katera od lektorice STU na daljavo. Na Univerzi v **Trstu** je na oddelku za humanistiko na novo stalno zaposlena profesorica za jezikovne predmete dr. Vesna Mikolič. Tamara Peteani in Tadej Pahor sta septembra 2021 prejela posebno priznanje Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki ga podeljuje za diplomska, magistrska in doktorska dela. Na oddelku za tolmačenje je iz slovenistike uspešno diplomiral en študent.

V sodelovanju z oddelkom za prevajanje Filozofske fakultete v Ljubljani so akreditirali program za usposabljanje tolmačev. V študijskem letu 2022/23 bo Univerza v Trstu v sodelovanju s Centralnim uradom za slovenski jezik pri Deželi Furlaniji – Julijski krajini razpisala tudi specializirano podiplomsko izobraževanje o pravno-upravnem prevajanju v jezikovnem paru slovenščina-italijanščina. Na Univerzi v **Vidmu** je lektor slovenščine, zaposlen samo na videmski univerzi, v nezavidljivem položaju, saj ima le triletno pogodbo. Takšen status lektorjev slovenščine traja že desetletja, posledica pa je poleg slabe zaposlitvene situacije lektorja tudi nezagotavljanje kontinuitete v okviru slovenistike s strani videmske univerze. Glede na visok vpis na slovenščino (tudi 25 študentov letno na pedagoški študij) in stalno prisotnost slovenščine vse od ustanovitve univerze v 70. letih ter stalno izvedbo diplomskega študija bi morali status lektorja na univerzi v Vidmu izboljšati in zaposlitev spremeniti v stalno. Dogovori na ravni univerz niso obrodili sadov, zato bi morali problem izpostaviti na meddržavni ravni.

Japonska

Na pobudo lektorice so ob podpori profesorice dr. Kumiko Kanazashi na univerzi v **Toku** akreditirali tri nove predmete za slovenščino, pripravljani so bili učni načrti za predmete Slovene for Beginners 2, Slovene for Advanced Students in Practical Slovene.

Kitajska

Kitajski učitelj na univerzi v Pekingu BFSU mag. Bao Jie s študijskim letom 2021/22 zapušča slovenistiko kot redno zaposleni učitelj zaradi zaposlitve na novem delovnem mestu, njegov naslednik bo predvidoma usposobljen v naslednjih nekaj letih, in sicer eden od študentov prve redno vpisane generacije. Do takrat bo Bao Jie še sodeloval na slovenistiki kot zunanji sodelavec.

Madžarska

Položaj slovenščine v Porabju na Pedagoškem centru Daniela Berzsenyija na Zahodnomadžarski univerzi Savaria v **Sombotelu** je precej pereč, saj je študentov malo, hkrati pa učitelji v porabskih šolah potrebujejo več znanja slovenščine in znanja metodike poučevanja v slovenščini. V preteklem letu je v sodelovanju vseh zainteresiranih inštitucij lektorica Mojca Jesenovec enkrat tedensko izvajala izobraževanja za vzgojitelje in učitelje na osnovnih šolah, okrepili smo sodelovanje z gimnazijo v Monoštru ter z Zavodom za šolstvo, katedro in šolami. V **Budimpešti** sta iz slovenščine magistrirali dve študentki.

Nemčija

Na Univerzi v **Regensburgu** je bil v okviru centra Europeum vzpostavljen nov tečaj slovenskega jezika in kulture Slowenisch kompakt, ki bo financiran s slovenske in nemške strani, vanj pa se lahko vpišejo študenti vseh smeri Univerze v Regensburgu. Tečaj bo izvajal tamkajšnji lektor in uveljavljeni prevajalec iz nemščine Slavo Šerc. V **Tuebingenu** je s slovenistično temo diplomske naloge študij zaključila ena študentka. Lektorica na univerzi v Tuebingenu dr. Irma Kern Nachtsheim je v zimskem semestru na daljavo poučevala tudi nadaljevalni skupini na univerzi v **Koelnu**, lektorica v Gradcu mag. Laura Fekonja Fonteyn pa začetno skupino študentov na omenjeni univerzi.

Poljska

V **Krakovu** je potrjen prenovljen študijski program, ki povečuje število ur slovenskega lektorata na dodiplomskem študiju, zmanjšuje pa jih na magistrskem. V prihodnje bodo imeli študenti slovenščino na dodiplomskem študiju v povprečju 90 ur letno, od 2. letnika naprej. V **Lodžu** so študij slovenistike z diplomo uspešno zaključili trije diplomanti in tri diplomantke. V **Varšavi** so diplomski študij slovenistike zaključili trije študenti, Aleksandra Grąbkowska pa je doktorirala iz slovenistike.

Rusija

V **Moskvi** vpisa na slovenščino v letu 2020/21 ni bilo, saj je število vpisnih mest zelo omejeno in študenti izberejo večje jezike. Univerza MGU je nato na podlagi številnih slovenskih prizadevanj letos zagotovila študijska mesta za slovenščino, tako da se je lahko na študij slovenščine vpisala nova generacija petih študentov. Dve podiplomski študentki sta uspešno zagovarjali magistrski deli iz slovenistike.

Severna Makedonija

Iz slovenistike so v **Skopju** diplomirale tri študentke, na magistrski študij slovenistike je vpisana ena študentka, dve pa pripravljata doktorsko disertacijo.

Slovaška

Na Filozofski fakulteti v **Bratislavi** je kar osem diplomantov zaključilo študij Srednjeevropske študije, smer slovenščina, z diplomsko nalogo iz slovenistične teme, študent in študentka magistrskega študija pa sta pripravila slovenistični magistrski nalogi.

Srbija

V **Beogradu** so trije študenti podiplomskega študija pripravili in uspešno zagovarjali magistrske naloge na slovenistično temo.

Ukrajina

Na univerzi v **Kijevu** so podiplomski magistrski študij uspešno zaključili štirje diplomanti, jeseni pa se je na kijevske slovenistike vpisala nova generacija, štiri študentke.

Združene države Amerike

Na Državni univerzi **Cleveland** je status slovenistike okrepljen, saj je lektor pripravil vsebino za nov predmet v okviru poučevanja na daljavo, namenjen zunanjim udeležencem lektorata: Izpopolnjevalna slovenščina.

Združeno kraljestvo

Status slovenistike je izboljšán, študentom bosta na voljo še dva jezikovna predmeta. Slovenistični predmeti bodo vključeni tudi v nov študijski program v pripravi *Culture, Language, Society and History* na SSEES, University College **London**.

Podatki o slovenistikah za študijsko leto 2020/21

Slovenistike tipa A (8)	Učitelj/-ica	Status predmeta	Tedensko število ur	Število habil. učiteljev	Število študentov: 729	Status slovenistike v l. 2021/22 bo enak/spremenjen
Beograd	Nejc Robida	dipl., obv. izb., izb.	16 (448)	D (2)	569	enak
Bruselj	Ivana Petric Lasnik	izb.	6,3 (189,2)	/	25	enak
Buenos Aires	Tjaša Lorbek	izb.	12 (360)	/	53	enak
La Plata	Tjaša Lorbek – dod. lektorat	izb.	2 (60)	/	6	enak
Gent	Ivana Petric Lasnik	obv. izb., izb.	8 (240)	/	5	enak
Granada	Ana Fras	izb.	16 (480)	/	35	enak
Koeln	dr. Irma Kern Nachtsheim in mag. Laura Fekonja Fonteyn (zim. sem.), Jana Šter (let. sem.)	dipl., izb.	7,6 (229)	/	15	enak
Lizbona	mag. Mateja Rozman	obv. izb., izb.	17,2 (516)	/	21	enak
Slovenistike tipa B (36)	Učitelj/-ica	Status predmeta	Tedensko število ur	Število habil. učiteljev	Število študentov: 1.061	Status slovenistike v l. 2021/22 bo enak/spremenjen
Banjaluka	dr. Janja Vollmaier Lubej	izb.	8,1 (244)	/	13	enak
Bratislava	dr. Saša Vojtech Poklač	dipl. obv. izb., izb.	19,5 (495)	/	148	enak
Brno	mag. Mateja Kosi	dipl., obv. izb., izb.	16 (480)	/	26	enak
Budimpešta	dr. Mladen Pavičić	dipl., obv. izb., izb.	16 (331)	D (2)	16	enak
Bukarešta	Katarina Dovč	obv. izb., izb.	13 (348)	/	31	enak
Cleveland	dr. Luka Zibelnik	izb.	20 (598)	/	75	dodan je nov predmet za izpopolnjevalce
Cordoba, Državna univerza	Maja Kračun	obv. izb.	3 (64)	/	0	seminar se zaradi pandemije ni izvajal
Cordoba, Katoliška univerza	Maja Kračun	izb.	8 (240)	/	52	enak
Gradec	mag. Laura Fekonja Fonteyn	dipl., obv., obv. izb., izb.	12 (367,5)	D (2)	20	enak
Katovice	Tina Jugović	dipl.	15 (450)	D (1)	33	enak
Kijev	mag. Andreja Kalc, Mojca Jesenovec	dipl.	5,8 (176,5)	D (1)	6	na študijsko smer je vpisana nova skupina študentov

Krakov	mag. Bojana Todorović	obv. izb.	12 (360)	D (1)	64	enak
Lodž	Agata Glaz	dipl.	18,5 (500)	D (1)	19	enak
Lvov	Primož Lubej	dipl., obv. izb.	14,5 (422)	D (2)	52	enak
Moskva	Boštjan Božič	dipl., obv. izb., izb.	15 (382)	D (2)	14	vpis nove generacije študentov na študijsko smer slovenščina
Muenchen	Marjanca Jerman	izb.	8 (236)	/	7	enak
London	Maja Rančigaj Beneš	izb.	9 (270)	/	22	dodana bosta dva nova slovenistična predmeta
Padova	Polona Liberšar	dipl., izb.	14 (392)	D (1)	7	enak
Pariz	Petra Seidl	dipl., izb.	12 (345)	/	6	enak
Peking BFSU	mag. Metka Lokar	dipl., izb.	12 (384)	/	7	enak
Praga	dr. Andrej Šurla	dipl., izb.	15 (450)	D (2)	18	enak
Regensburg	Slavo Šerc	izb.	6 (180)	/	12	vzpostavljen bo nov tečaj Slowenisch kompakt
Reka	dr. Klemen Lah	izb.	6 (135)	/	74	enak
Rim	Sanja Pirc	dipl.	16 (692)	D (1)	7	enak
S. Peterburg	dr. Anna Bodrova	izb.	4 (0)	D (1)	5	lektorat se ni izvajal
Sarajevo	mag. Pavel Ocepek	obv. izb., izb.,	14 (420)	/	87	enak
Sofija	Eva Šprager	obv. izb.	12 (360)	/	13	enak
Sombotel	Mojca Jesenovec	dipl., obv. izb., izb.	9 (270)	D (2)	8	enak
Tokio	Vesna Bukovec	izb.	13 (390)	/	26	enak
Trst, odd. za humanist.	mag. Rada Lečič	dipl., podipl., izb.	14 (420)	D (4)	23	enak
Trst, odd. za prevaj.	dr. Karin Marc	dipl., izb.	13,7 (412)	D (1)	10	enak
Tuebingen	dr. Irma Kern Nachtsheim	dipl., obv. izb., izb.	12 (360)	D (1)	23	enak
Varšava	dr. Jasmina Šuler Galos	dipl., izb.	1(420)	D (2)	21	enak
Vilna	dr. Jelena Konicka	izb.	4 (128)	/	5	enak
Zadar	dr. Klemen Lah	obv. izb.	1,5 (45)	D (1)	32	enak
Zagreb	Simona Gotal	dipl., izb.	14 (420)	D (4)	79	enak
Slovenistike tipa C (14)	Učitelj/-ica	Status predmeta	Tedensko število ur	Število habil. učiteljev	Število študentov: 275	Status slovenistike v l. 2021/22 bo enak/spremenjen
Berlin*	dr. Boštjan Dvořak	izb.	2	/	10	enak
Celovec	dr. Nataša Hribar, dr. Tatjana Vučajnk	dipl., izb.	16 (480)	D (4)	84	enak
Dunaj	Jernej Ključevšek, dr. Elizabeta Jenko	dipl., obv. izb., izb.	12 (354)	D (2)	30	enak
Gdansk	dr. Maša Guštin	obv. izb., izb.	3 (90)	D (1)	14	lektorat se ni izvajal; zdaj bo znova vpis na slovenščino
Hebei*	/	/	/	/	ni podatka	z univerzo in učitelji ni stikov
Lawrence*	Marta Pirnat Greenberg	izb.	4 (60)	/	5	enak
Neapelj*	dr. Maria Bidovec	izb.	4 (96)	D (1)	9	enak
Novi Sad	mag. Aleksandra Colić Jovanović	obv. izb.	4 (120)	D (1)	40	enak
Pardubice*	dr. Aleš Kozár	dipl.	17,6 (528)	D (1)	3	enak

Peking BISU	Jernej Kusterle, Barbara Kustec	dipl., izb.	12 (408) 14 (446)	/	24	enak
Seattle*	dr. Michael Biggins	izb.	2 (60)	3 (90)	5*	enak
Skopje	dr. Lidija Arizankovska	dipl., izb.	12 (360)	D (1)	21	enak
Stanford	Maria J. Rode	izb.	4 (120)	D (1)	0	lektorat se ni izvajal
Videm*	Martina Kafol	dipl., izb.	16 (480)	D (2)	30	enak

Legenda

Tip lektorata:

- A: lektor je zaposlen na slovenski strani, učitelja plačuje samo Republika Slovenija
 B: lektorat je sistemiziran in financiran na slovenski in tuji strani – učitelja sofinancirata Slovenija in univerza gostiteljica
 C: učitelj s slovenske strani ni financiran, na voljo ima sredstva za strokovno literaturo, udeležiti se lahko izobraževanja, na univerzi gostiteljici ima različne statusse
 dipl. – diplomski študij
 obv. – obvezni predmet
 obv. izb. – obvezni izbirni predmet
 izb. – izbirni predmet
 D – domači učitelj
 G – gostujoči učitelj
 ZS – zimski semester
 PS – poletni semester
 * – letnega poročila oz. podatka nismo prejeli, podatki iz preteklih let

Leto plus

S štud. l. 2019/20 so bili učitelji STU prvič vključeni v Leto plus na Oddelku za slovenistiko, tj. lektorat slovenščine, ki jih za tuje, redno vpisane študente izvaja UL FF. V letu 2020/21 je delo opravljala Magda Lojk, sicer lektorica na Karlovi univerzi v Pragi, v študijskem letu 2021/22 pa ga bo opravljal dr. Andrej Šurla. Na ta način smo začeli uresničevati dolgoletni načrt učiteljem STU omogočiti, da po večletnem delu in bivanju v tujini eno leto bivajo in delajo v Sloveniji.

Izobraževanja in delovna srečanja učiteljev

V okviru programa STU in Centra za slovenščino smo v preteklem letu organizirali tradicionalna delovna srečanja in izobraževanja, in sicer novoletno 22. in 23. decembra, ki je v celoti potekalo na daljavo; junijsko izobraževanje 30. junija in 1. julija, ki je prav tako potekalo na daljavo prek Zooma, tretji dan pa smo imeli skupno delovno kosilo na vrtu gostilne Pod vrbo, ki je bilo prvo srečanje v živo po več kot letu in pol.

Prav tako smo v omejenem številu, samo za učitelje STU, pred začetkom novega študijskega leta v celoti v živo in ob upoštevanju pogoja PCT ter nošenju mask izvedli tradicionalno tridnevno srečanje in izobraževanje. Potekalo je od 24. do 26. avgusta 2021, od tega sta bila prvi in zadnji dan posvečena sestankom in izobraževanju, drugi dan srečanja pa smo izpeljali strokovno ekskurzijo, posvečeno obeležitvi 30-letnice samostojne države Slovenije, v okviru katere smo si ogledali protokolarne objekte RS na Brdu pri Kranju ter grad Strmol. Ekskurzije se je udeležilo 35 učiteljev in sodelavcev programa STU.

V času pandemije smo začeli z rednimi sestanki učiteljev programa STU preko aplikacije Zoom, ki smo jih izvedli enkrat mesečno.

Financiranje in status programa STU ter stiki in podpora drugih institucij

Financiranje programa s strani **Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS (MIZŠ)** je bilo v letu 2020/21 stabilno, sodelovanje pa je tudi na vsebinski ravni konstruktivno. Kot izjemno koristna se je pokazala povezanost in tvorna izmenjava informacij med UL FF in ministrstvom zlasti pri urejanju bivanja in programa za študente slovenščine, ki so na gostovanje na UL FF prišli z univerze BISU v Pekingu, ter pri urejanju vpisa na slovenistiko na univerzi MGU v Moskvi.

Cilj programa STU tako ostaja, da bi uredili oziroma ustrezno popravili nominalne plačne razrede za učitelje slovenščine na tujih univerzah na 110 (namesto 100), zaradi česar smo tudi v letu 2020 na ministrico MIZŠ dr. Simono Kustec naslovili pismo z utemeljitvijo, s podpisoma rektorja Univerze v Ljubljani red. prof. dr. Igorja Papiča in dekana Filozofske fakultete red. prof. dr. Romana Kuharja, temo pa izpostavili tudi na novoletnih sprejemih.

V letih 2020 in 2021 smo v okviru nosilca programa UL FF prenovili **Pravilnik programa Slovenščina na tujih univerzah** (ki je bil prvič sprejet leta 2014 in delno posodobljen leta 2016), in sicer smo ga uskladili z delovnopravno zakonodajo in vanj vključili vsebine za pripravo osebnega letnega načrta dela. Priprava pravilnika je potekala v okviru delovne skupine programa STU, kadrovske in pravne službe FF, obravnavan je bil na srečanjih učiteljev, 30. junija 2021 pa ga je potrdil tudi Senat Filozofske fakultete.

Podpora programa STU slovenistikam	<p>Tudi z Ministrstvom za zunanje zadeve RS in slovensko diplomatsko mrežo veleposlaništev (VP) po svetu smo zelo dobro sodelovali, izjemna je bila podpora zlasti ob poskusu prekinitve reakreditacije študija slovanskih jezikov v Lvovu in Kijevu. Veliko slovenskih diplomatskih predstavnikov v tujih državah je v preteklem študijskem letu obiskalo lektorate oz. se srečalo z vodstvi tujih univerz, sodelovalo pri kulturnih prireditvah in projektih slovenistik ter pripravilo sprejeme.</p> <p>Prav tako je sodelovanje zelo dobro z Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki dejavnost učiteljev podpira tudi preko svojih razpisov, učitelji v tujini pa redno sodelujejo z društvi Slovencev in s slovenskimi gospodarskimi predstavništvi.</p>
Študentske in učiteljske izmenjave	<p>Učitelji so v svojih poročilih znova pohvalili vsestransko podporo programa STU in Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik v smislu organizacijske in vsebinske podpore, koordinacije skupnih projektov (npr. <i>Svetovni dnevi</i>), nakupa knjig in drugih gradiv za študente, obveščanja o novostih in aktualnih razpisih, sodelovanja pri organizaciji strokovnih ekskurzij v Slovenijo ter uradne korespondence z univerzo gostiteljico, organizacije kakovostnih srečanj in strokovnih izpopolnjevanj trikrat letno. Prav tako učitelji zelo cenijo štipendije, ki jih prispevata MIZŠ in Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu za udeležbo študentov in učiteljev slovenistike in slavistike iz tujine ter iz slovenskega zamejstva na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (SSJLK). Pri tem poudarjajo, da študentom iz tujih držav z nizkim standardom plačilo namestitve v času Seminarja pogosto predstavlja prevelik strošek, zato se Seminarja ne morejo udeležiti nekateri zelo dobri študenti. Tujim študentom in učiteljem slovenščine ta edinstvena prireditev omogoča, da se poglobljeno seznanijo s slovenščino v Sloveniji, poslušajo predavanja strokovnjakov s področja slovenistike in humanistike ter družboslovja in stkejo strokovne ter kulturne stike z institucijami v Ljubljani in Sloveniji.</p>
Kulturni projekti in druge dodatne dejavnosti programa STU	<p>V zadnjih letih se povečuje število izmenjav in gostovanj tako študentov kot tudi učiteljev slovenistov v Sloveniji in tujini. K temu so izjemno pripomogli učitelji s podpisom novih pogodb in rednim obnavljanjem pogodb Erasmus s slovenistikami na tujih univerzah ter slovenistikami na vseh slovenskih univerzah. Precej izmenjav poteka tudi preko akademske mreže Ceepus in bilateralnih pogodb ter programov o sodelovanju, ki jih Republika Slovenija podpisuje z drugimi državami. V času pandemije je število gostovanj v živo izjemno upadlo, do določene mere so jih nadomestila gostovanja preko spleta.</p> <p>V študijskem letu 2020/21 je bilo na tujih univerzah kljub pandemiji izvedenih veliko število kulturnih prireditev, ki so obogatile pedagoško delo in program slovenistik, čeprav številčno nekaj manj kot v prejšnjih letih. Precej prireditev in gostovanj je bilo izvedenih na daljavo, saj so bila potovanja dobršen dela študijskega leta onemogočena ali odsvetovana. Kljub temu so nastali številni inovativni projekti, pri katerih so učitelji kot organizatorji izkoristili prednosti tehnike in spleta, vanje pa so vključili tudi svoje študente, sodelavce učitelje na tujih univerzah, se povezali s slovenskimi ustvarjalci in institucijami ter slovenskimi diplomatskimi predstavništvi in društvi.</p> <p>Pomembno je dodati, da so se učitelji pogosto povezali in sodelovali pri izvedbi projektov na več slovenistikah ter se skupaj s študenti pogosteje udeleževali spletnih dogodkov na drugih univerzah. Obenem smo na Centru za slovenščino tik pred začetkom pandemije začeli z obsežnim projektom stopenjskega branja <i>Slovenščina po korakih</i>, v katerega je vključenih več kot 25 učiteljev STU. Cilj projekta je pripraviti slovenska literarna besedila tako, da jih bodo lahko brali vsi, ki se slovenščine učijo kot tujega jezika, in sicer na stopnji znanja A2 ali B1 po evropski lestvici. Projekt stopenjskega branja bo vključen v izvedbo 11. projekta <i>Svetovni dnevi slovenske literature</i>, ki ga nameravamo izvesti v letu 2022 (več o stopenjskem branju v poglavju <i>Projekti</i>).</p> <p>Številni lektorji so sodelovali pri projektu <i>Korpus slovenščine kot tujega jezika (Kost)</i>, ki ga koordinira dr. Mojca Stritar Kučuk na Oddelku za slovenistiko UL FF s sodelovanjem Centra za slovenščino. Celo študijsko leto so zbirali primerna besedila študentov in jih pripravili za vključitev v korpus.</p>
Pregled obštudijskih dejavnosti na slovenistikah (iz poročil učiteljev)	<p>Argentina</p> <p>Lektorici v Buenos Airesu in Cordobi sta s prispevki za rubriko Jezikovni orešček znova sodelovali s časopisom <i>Svobodna Slovenija</i>, ki ga izdaja društvo Zedinjena Slovenija v Buenos Airesu. V Buenos Airesu je lektorica v društvu Slovenski duh iz Paranaja junija izvedla predavanje o zgodovini slovenskega jezika, v društvu Triglav iz Entre Riosa pa sta skupaj z lektorico v Cordobi v okviru dogodkov Eslovenia en Encuentro decembra imeli predavanje o posebnostih slovenskega jezika. Prvo je potekalo v živo preko Zooma in na Facebook strani društva Slovenski duh, drugo je bilo posneto vnaprej in se je na dan</p>

dogodka predvajalo na Facebook strani društva Triglav. Z urejanjem Facebook strani Idioma Esloveno en Baires so dosegli že več kot 1.300 všečkov (300 več kot leto prej), prav tako širijo vedenje o slovenščini s spletno stranjo <http://www.airese Sloveno.com/>, za katero skrbita lektorica v Buenos Airesu in David Espinoza, nekdanji slušatelj lektorata. V **Cordobi** so septembra prek spleta izvedli Pomladni teden, septembra je Miriam Zorn pripravila predavanje z naslovom *Ljubo doma – tradicionalne slovenske podeželske hiše*, Mirko Vasle pa je predaval o slovenskih znanstvenikih skozi čas. Lektorica je na platformi Genially ponudila zabavne »pomladanske« vsebine za spoznavanje zgodovine slovenskega športa, poezije, glasbe, filma in kulinarike, izvedli pa so tudi natečaj za najboljši meme, povezan z učenjem slovenščine. Decembra so imeli spletno predstavitev o učenju slovenščine v obdobju epidemije na Dnevh manjšinskih jezikov v Cordobi v organizaciji baskovskega društva Gerora, na kateri so sodelovali študenti lektorata, sicer člani skupine Slovenščina v Cordobi.

Avstrija

V **Celovcu** so gostovali učitelji iz Slovenije: dr. Nataša Jakop z ZRC SAZU, dr. Damjan Huber z UL FF, dr. Alenka Valh Ropert z UM FF in dr. Tina Verovnik Lengar z UL FDV. Izvedli so prireditve Tag der Sprachen und Kulturen (dr. Nataša Hribar), izdelali dva promocijska videa slavistike v Celovcu (ki so ju pripravili Kristina Kragelj in Nataša Hribar s študenti), posebno dijaško prilogo tedniku *Novice* (v sodelovanju Slovenskih mladinskih organizacij in Inštituta za slavistiko, odgovorni urednik je bil študent pedagoške smeri slovenščina Simon Rustia) ter izpeljali Literarni natečaj v okviru oddelka v organizaciji Lise Krall. Na **Dunaju** so junija za udeležence vseh tečajev slovenščine organizirali virtualni spoznavni večer. Študenti so se v delno vodeni in moderirani obliki pogovarjali o vnaprej pripravljenih temah. V **Gradcu** je imel Felix Kohl spletno predavanje o sodobni slovenski literaturi, s poudarkom na avtorjih, ki so prevedeni tudi v nemški jezik, pod naslovom *Slovenska literatura v gibanju – o prišlekih, nomadih in več*. Predavanja so se udeležili študenti iz Tuebingena, Koelna in Gradca, potekalo je v nemškem jeziku. Dogodke v okviru Slovenske čitalnice v Gradcu pripravljajo Susanne Weitlaner (Kulturno društvo člen VII za avstrijsko Štajersko), Kasilda Bedenk (Društvo Avstrijsko-slovensko prijateljstvo Gradec) in lektorica STU, pri skrbi za knjižno in drugo gradivo ter izbranih prireditvah sodeluje Univerzitetna knjižnica Maribor. Konec januarja je lektorica izvedla spletno predavanje v nemškem jeziku *Uvod v slovensko kulturo in zgodovino* za študente Inštituta za slavistiko v Koelnu, ki študirajo katerega izmed slovanskih jezikov, pa tudi za druge zainteresirane (udeležilo se ga je skupaj okrog 25 oseb). Marca so v okviru Literarnih dnevov (prek spleta) priredili literarni večer z avtorico Petro Bauman: *Paradiž*. Pogovor je vodila lektorica STU, tolmačil pa je Sebastian Walcher, aprila je sledil večer z avtorjema zgodovinskega stripovskega eposa *Meksikajnerji* Zoranom Smiljaničem in Marijanom Pušavcem. Lektorica se je z njima pogovarjala preko Zooma (pogovor je bil predstavljen tudi na FB-strani Slovenske čitalnice Gradec), pogovor je tolmačil Sebastian Walcher. Aprila je imela spletno predavanje dr. Adriana Mezeg z UL FF (v okviru gostovanja na Univerzi v Gradcu), na katerem je predstavila medijsko odmeven prevajalski projekt, ki sta ga financirali Evropska unija in Republika Slovenija, *Mladi prevajalci in njihov preboj na slovenski knjižni trg*. Maja je pri njih gostovala pisateljica Ana Svetel z zbirko kratkih zgodb *Dobra družba: zgodbe o prevozih* ter zbirko pesmi *Lepo in prav*. Na spletnem srečanju se je z avtorico pogovarjal Felix Kohl, za prevod v nemščino so poskrbele študentke Lisa Ulrike Krahn, Ana-Marija Mihajlovič, Laura Kramberger in Milica Rajković. Anine odgovore so v oba jezika tolmačili študenti s prevajalskega inštituta – Simona Drajzibner, Matija Šprogar Perko in Franziska Brunner. Junija so praznovali 150-letnico graške slavistke, ki so jo sicer obeležili leta 2020, vendar je bila za takrat načrtovana konferenca zaradi pandemije prestavljena za eno leto. Konferenca *Slawistik Aktuell. Across Cultures: Erinnerungs-, Hybridisierungs- und Transferprozesse in den slawischen Literaturen, Sprachen und Kulturen* je potekala preko spleta. Septembra so obeležili Evropski dan jezikov, na skupni stojnici Slovenščina na Štajerskem so se predstavili slovenistika na inštitutih za slavistiko in prevajalstvo, Pavlova hiša (Kulturno društvo člen 7), Društvo avstrijsko-slovensko prijateljstvo Gradec in slovenščina za otroke in mladostnike (dvojezični vrtec, dopolnilni pouk slovenščine, tečaj slovenščine na gimnaziji Carneri). Slovensko stojnico je koordinirala mag. Susanne Weitlaner, ki je skupaj z dr. Tatjano Vučajnk na Visoki pedagoški šoli v dopoldanskih urah izvedla tudi delavnici pod naslovom Čebelice letijo in pravljice spregovorijo. Lektorica, dr. Karin Almsy ter mag. Tatjana Koren so predstavile kratka promocijska filma o študiju slovenščine na Univerzi v Gradcu.

Belgija

V **Bruslju** so jeseni natisnili novo promocijsko brošuro z informacijami o Sloveniji, slovenščini in možnostih učenja slovenščine na ULB, februarja so s študenti in v povezavi z VP RS v Bruslju pripravili video ob praznovanju slovenskega kulturnega praznika, ki je bil 7. februarja 2021 objavljen na družabnih omrežjih VP RS v Bruslju in požel kar nekaj pohval. Celotno študijsko leto so študenti prispevali besedila, ki so jih zapisali v slovenščini,

za korpus slovenščine kot tujega jezika (KOST). V **Gentu** so organizirali spletno srečanje s študenti nizozemščine z UL FF in njihovo lektorico dr. Anito Srebnik. Študentka 3. letnika se je odzvala na povabilo gledališkega portala sigledal.org in sodelovala v štafetni igri *Izvoli dramo* ter napisala svoje mnenje o eni od iger. Na začetku februarja so s študenti in z VP RS v Bruslju pripravili video ob praznovanju slovenskega kulturnega praznika. Aprila in maja so s prevajalko iz nizozemščine Matejo Seliškar Kenda pripravili prevajalsko delavnico na spletu, v okviru katere so v nizozemščino prevajali odlomke iz *Martina Krpana*, iz priredbe, ki je nastala v okviru projekta stopenjsko branje.

Bolgarija

Skupaj z VP RS v **Sofiji** in založbo Colibri sta dr. Ljudmila Dimitrova in lektorica 8. februarja 2021 organizirala literarni večer, ki je potekal v živo in prek spleta, in na katerem so predstavili prvi celotni prevod Prešernovih *Poezij* v bolgarščino, delo dr. Ljudmila Dimitrova. Večer sta slavnostno otvorila veleposlanik RS in direktorica založbe Colibri, sledili sta kratki predavanji s predstavitvijo Prešerna in njegovega dela dr. Ljudmila Dimitrova in dr. Alojzije Zupan Sosič z UL FF. Na koncu sta igralca Blaž Setnikar in Simeon Vladov prebrala nekaj Prešernovih pesmi v izvorniku in bolgarskem prevodu. Za konsekutivni prevod je poskrbela lektorica. Dogodka se je v živo udeležilo 25 ljudi, preko Facebooka pa še približno 70 gledalcev.

Bosna in Hercegovina

V **Banjaluki** je lektorica oktobra organizirala spletni literarni večer z Goranom Vojnovičem in se pogovarjala z avtorjem o njegovih romanih, recepciji njegovih prevodov, literarnem ustvarjanju, pisanju kolumn, dožemanju uspeha ipd., literarni večer so obogatili prisotni s svojimi zanimivimi vprašanji. Februarja se je odvil kulturni dogodek v počastitev Prešernove poezije, ki so jo brali in izbrali študenti fakultativnega predmeta slovenščine na Filološki fakulteti Univerze v Banjaluki pod mentorstvom lektorice. Dogodek je motivno-tematsko osvetlil izbrane pesmi, drobce iz Prešernovega življenja ter na kratko predstavil Prešernova nagrajenca, pisatelja Ferija Lainščka in arhitekta Marka Mušiča. Dogodka so se poleg študentov udeležili učenci slovenščine z učiteljico mag. Barbaro Hanuš ter dekanja Filološke fakultete Univerze v Banjaluki dr. Biljana Babič. Od februarja do maja je bila v avli Filološke fakultete postavljena razstava fotografij Slovenije. Na pobudo dekanje fakultete dr. Biljane Babič so študenti posredovali svoje fotografije in nastala je razstava fotografij številnih slovenskih krajev. Aprila so izvedli literarni večer z Andrejem Blatnikom, pisateljem, urednikom in univerzitetnim profesorjem, pogovor je bil odlično obiskan. V okviru obštudijskih projektov je lektorica junija pripravila in vodila predstavitev literarne knjižice, ki je nastala v študijskem letu. Študenti lektorata so predstavili svoje zgodbe, ki so nastale na podlagi ilustracij, tako da je sledilo več različic nekoliko spremenjene pravljice *Janček Ježek*, nato pa so brali poezijo. Pesmi so študenti napisali glede na pesmi *Sneg* Josipa Murina in *Jesen* Srečka Kosovele. Predstavili so tudi svoje kraje – Banjaluko, Slatino in Prnjavor, sledil je spis o srednjeveški Ljubljani. V **Sarajevu** so lektor slovenskega jezika na FF UNSA, Slovenski filmski center in Slovensko društvo Cankar Sarajevo že četrto leto zapored pripravili *Dneve sodobnega slovenskega filma*. Trije filmi, ki so jih predstavili, so nastali v letih 2018 in 2019. V kinu Meeting Point (osrednji art kino v Sarajevu) je bilo zaradi pandemije na voljo 60 mest, ki so jih zasedli obiskovalci, predvsem študenti slovenščine in člani Slovenskega društva Cankar. Prvi večer si je film Urše Menart *Ne bom več luzerka* ogledalo 40 obiskovalcev, drugi večer film Miha Mazzinija *Izbrisana* prav tako 40, tretji večer pa film Damjana Kozoleta *Polsestra* 25 obiskovalcev. V okviru promocijske iniciative *Study in Slovenia: predstavitev študija na slovenskih univerzah* je novembra potekala spletna predstavitev Katje Cerar z UL, ki je v uro in pol trajajočem dogodku več kot 120 zainteresiranim ponudila širok, informativen vpogled v možnosti študija na slovenskih univerzah. Lektor je v akademskem letu 2020/21 oblikoval in vodil interni pilotni projekt o vodenju osebnih evidenc učiteljev STU o opravljenem delu. Projekt je trajal celo akademsko leto, vanj je bilo vključenih še šest učiteljev, tabele o evidencah so se dopolnjevale in nadgrajevale tako vsebinsko kot tudi tehnično. Projekt je bil predstavljen na avgustovskem srečanju učiteljev STU.

Češka

V **Brnu** so novembra organizirali spletno predavanje Petra Kuharja o čeških glasbenikih v Sloveniji na prelomu 19. in 20. stoletja v sodelovanju z Moravsko deželno knjižnico. Februarja je lektorica izvedla spletni literarni večer – študentsko branje Prešernove poezije v češčini in slovenščini, dogodek pa je potekal v sodelovanju s slovenistiko na UK v Pragi in z VP RS v Pragi. Februarja so študenti sodelovali pri snemanju oddaje *Dobro jutro* na RTV Slovenija z voditeljico Mojco Mavec, in sicer so brali *Zdravljico* v češčini. Aprila je potekala študentska spletna predstavitev Brna za ljubljanske študente češčine in slovaščine, v sodelovanju z lektorico Darijo Pivk z UL FF. Aprila je na slovenistiki gostovala dr. Jana

Šnytová z UL FF, junija pa sta jih v Brnu obiskali ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch in mag. Tanja Strniša z VP RS v Pragi. V **Pragi** so se s študenti slovenistike novembra udeležili predavanja Petra Kuharja o zgodovinskem češkem vplivu na organizacijo slovenskega glasbenega življenja, ki ga je organizirala lektorica v Brnu Mateja Kosi. Na povabilo dr. Alenke Jensterle Doležal so na spletu gostili dr. Katju Muhurko Poniž z UNG, ki je za študente slovenistike izvedla dvojne literarnozgodovinskih predavanj, eno pa še za skupino katedrinih študentov doktorskega študija. Lektor je decembra na spletu izvedel predavanja o zgodovini slovenske zabavne glasbe za udeležence tečajev slovenščine lektorata v Parizu, ki so ga spremljali tudi študenti v Pragi. Spomladi so poslušali gostujoče predavanje lektorice Darije Pivk o neposrednih življenjskih in (med)kulturnih izkušnjah iz Prage. Maja so lektorji v Pragi izvedli 45-minutne predstavitve svojih jezikov (oz. kratke jezikovne vaje za začetnike) za študente katedre, ki bodo v naslednjem študijskem letu izbirali drugi tuji jezik. Ob dnevu državnosti junija sta se lektor in dr. Jensterle Doležal na VP RS udeležila zajtrka organizatorjev praškega kulturnega in izobraževalnega življenja z ministrico za Slovence po svetu, na katerem sta predstavila zgodovino, delovanje in potrebe lektorata oz. »slovenistike« ter Centra za slovenščino. VP RS je podprlo izvedbo praznovanja slovenskega kulturnega praznika, ki sta ga pripravili lektorica v Brnu in dr. Alenka Jensterle Doležal, Prešernove pesmi sta v izvorniku in prevodu prebrala tudi dva študenta. VP RS je bilo tudi pobudnik organiziranih tematskih »slovenskih« sprehodov po Pragi, ki so zainteresirane iz slovenske skupnosti ter njihove prijatelje v zadnjih dveh letih popeljale po številnih, predvsem s Slovenci tako ali drugače povezanih točkah češkega glavnega mesta, letos septembra pa tudi po okolici Brna, na njih pa je s kratkimi priložnostnimi literarno- in kulturnozgodovinskimi predavanji precejkrat sodelovala tudi dr. Jensterle Doležal. Praški slovenisti so v rednih stikih s Slovenskim društvom Jožeta Plečnika. Lektor v Pragi je obenem celo leto za avstrijsko-slovenski radio Agora, ki oddaja na avstrijskem Koroškem in radgonski okolici ter na spletu, enkrat tedensko pripravljaj oddajo o zabavnoglasbeni produkciji na Poljskem, kjer je preživel večji del lektorskega življenja.

Francija

V **Parizu** je lektorica Petra Seidl novembra organizirala predstavo kamišibaj, ki so jo izvedli na daljavo, decembra pa je že načrtovano predstavitev razvoja slovenske zabavne glasbe z dr. Andrejem Šurlo v okviru nadomeščanja lektorice prav tako na daljavo izvedla lektorica Mojca Podobnikar. Januarja je na INALCU potekal dan odprtih vrat, ki so ga organizirali posamezni oddelki. Na slovenistiki so ga izvedli na daljavo v obliki individualnih konzultacij, ki so jih obiskali zainteresirani dijaki oz. študenti, sledil je tudi polurni spoznavni tečaj slovenščine.

Hrvaška

Na **Reki** je lektor decembra organiziral filmski večer, sicer pa redno sodeluje z Zvezo slovenskih društev na Hrvaškem ter občasno tudi z VP RS v Zagrebu. V **Zadru** so se pridružili decembrskemu e-filmskemu večeru na Reki, prav tako redno sodelujejo s slovenskim društvom Lipa. V **Zagrebu** je septembra potekal Dan evropskih jezikov, ki je izjemoma potekal prek spleta. Lektorica je s kolegi Oddelka za južnoslovanske jezike in književnosti FF v Zagrebu (sodelovali so tudi študenti slovenščine) pripravila promocijski video o študiju južnoslovanskih jezikov, ki so ga organizatorji dogodka objavljali na več različnih družbenih omrežjih. Oktobra so imeli pogovor (preko Zooma) z dr. Klemenom Lahom, lektorjem na reški fakulteti, na temo *Slovenščina: veliki in mali jezik*. Na dogodku, ki so se ga med drugim udeležili tudi učitelji slovenščine v osnovnih in srednjih šolah na Hrvaškem, so študentke slovenščine s FF v Zagrebu spregovorile o tem, zakaj so se odločile za študij slovenščine, kakšne prednosti vidijo v znanju slovenščine ipd. Dogodek je soorganiziral Inštitut za narodnostna vprašanja. Oktobra so za študente soorganizirali predavanje Martina Vrtačnika *Poučevanje govora: med fonetiko in pravorečjem* z Inštitutom za narodnostna vprašanja, ki je predavanje tudi finančno podprl. Novembra so prav tako z Inštitutom soorganizirali predavanje dr. Đurđe Strsoglavca z UL FF o lažnih prijateljih. Maja je lektorica organizirala predavanje z delavnico Anje Strajnar z naslovom *Slovenščina za vsak dan*, udeležili so se ga študenti vseh letnikov. Z VP RS v Zagrebu, Zvezo slovenskih društev na Hrvaškem in s kulturnim društvom Slovenski dom v Zagrebu so stiki zelo dobri, skupaj se trudijo vključiti študente v različne dogodke in prireditve, saj na ta način dobivajo praktične izkušnje s slovenščino in spoznavajo različna dela, ki bi jih v prihodnosti lahko zanimala, hkrati pa predstavljajo študij slovenščine.

Italija

V času semestrskih počitnic, ko na italijanskih univerzah ni bilo predavanj, so lektorice na univerzah v Padovi, Rimu in Trstu v okviru projekta *Skodelico konverzacije, prosim!* pripravile kratke spletne tečaje učenja oz. konverzacije v slovenskem jeziku za Italijane na več stopnjah znanja. Pri obveščanju o teh dogodkih je preko svojih socialnih omrežij sodelovalo

tudi VP RS v Rimu. Odziv je bil izjemno dober. V februarju in marcu so lektorice na univerzah v Neaplju, Padovi, Rimu, Trstu in Vidmu skupaj z VP RS v Rimu in Centrom za slovenščino organizirale spletni festival slovenskega dokumentarnega filma, ki so ga poimenovali *Dall'otto all'otto* (od osmega do osmega) – od slovenskega kulturnega praznika 8. februarja do dneva žena 8. marca 2021. Vsak ponedeljek zvečer si je bilo na spletni platformi Vimeo možno brezplačno ogledati en slovenski dokumentarni film, opremljen z italijanskimi podnapisi. Po vrsti so si sledili *Fabiani : Plečnik, Požig, Moja meja, Aleksandrinke* in *Ivana Kobilca – Portret slikarke*. Projekt je bil izveden s podporo RTV Slovenija, Kinoateljaja, Vertiga, Fabule ter Mestnega kina Domžale. Filme si je skupaj ogledalo 767 ljudi.

Na pobudo ge. Tine Kokalj z VP RS v Rimu so lektorice s študenti slovenščine v Rimu, Padovi in Trstu s prevajanjem iz slovenščine v italijanščino že tretjič sodelovale na literarnem natečaju za študente *Energheia – Matera*. Lektorice so povabile svoje študente k prevajanju treh kratkih zgodb, ki jih je komisija v koordinaciji Univerze v Mariboru izbrala na literarnem natečaju, in so bile uvrščene na literarni natečaj v Materi. Zmagala je zgodba, ki jo je v italijanščino prevedla študentka slovenščine v Padovi Laura Renesto. Lektorice iz Rima, Padove in Trsta so se skupaj z vodjo programa STU na povabilo organizatorja septembra udeležile tudi zaključne prireditve v Materi. Organizatorji so Slovenijo izpostavili kot izjemen zgled sodelovanja med mladimi pisci iz Slovenije in njihovimi vrstniki Italijani, ki se na ta način preizkušajo v prevajanju literarnih kratkih zgodb. V sodelovanju z vsemi lektorati v Italiji (Neapelj, Rim, Padova, Trst in Videm), našimi študenti in go. Tino Kokalj z VP RS v Rimu so septembra pripravili video ob evropskem dnevu jezikov *Študiraj slovenščino v Italiji*, ki je nastal z namenom, da na zabaven način predstavijo slovenščino in možnosti študija slovenščine v Italiji. V organizaciji z VP RS v Rimu in Centrom za slovenščino so izvedli tudi spletni promocijski tečaj *Slovenščina ekspres*, ki ga je zaključilo 23 udeležencev iz vse Italije (Neapelj, Forli, Terracina, Riva del Garda, Bergamo, Trst ...), hkrati pa so udeleženci zagotovili, da bi imeli kar nekaj znancev, ki bi se enakega tečaja z veseljem takoj udeležili. Ciljna publika bo morda v prihodnje spodbudila svoje otroke za študij slovenščine na kateri od italijanskih slovenistik ali pa bodo z učenjem nadaljevali na katerem od spletnih tečajev Centra za slovenščino. V **Padovi** je lektorica organizirala gostovanje dr. Jadranke Cergol z UP FHŠ. Vse študijsko leto je potekala priprava skupnega zbornika predavanj z dveh simpozijev o Milku Matičetovem leta 2019, prvega v organizaciji SAZU in drugega v organizaciji slovenistike v Padovi, saj je Matičetov študiral na padovski univerzi, s simpozijema pa so obeležili stoletnico njegovega rojstva. Po simpoziju so slovenisti na SAZU začeli proces zbiranja bibliografije dr. Hana Steenwijka ter proučili doprinos njegovega raziskovalnega dela k slovenistični znanosti. Rezultat je bilo priznanje za njegovo strokovno delo, saj je bil dr. Han Steenwijk sprejet med dopisne člane SAZU. Lektorica je sodelovala tudi pri projektu stopenjskega branja na Centru za slovenščino, v skladu s postavljenimi smernicami za prirejanje literarnih besedil na določeni stopnji jezikovnega znanja pa je samoiniciativno skušala prirediti besedilo Marka Sosiča *Balerina, Balerina*. Maja sta s študentko odšli na enodnevni izlet v Benečijo in obiskali Muzej SMO (Slovensko multimedialno okno), kjer je študentka za potrebe svoje diplomske naloge intervjuvala ravnateljico dvojezične šole Pavle Petričič Davida Clodiga in tajnika Igorja Cerna, ki sta predstavila šolo in razmere v rabi slovenščine v Benečiji. Septembra se je lektorica udeležila posveta o jeziku *Manjšine/Minoranze* v Špetru, kjer je predstavila referat dr. Hana Steenwijka. Konec septembra je bila predstavitev prevoda *Malega princa* v rezijanščino prevajalke dr. Malinke Pila, diplomantke slovenistike v Padovi, ki dela na Univerzi v Konstanzu in se ukvarja z rezijanščino, za kar sta jo navdušila dr. Steenwijk in pesnica Silvana Paletti. V **Rimu** je lektorica v sodelovanju z VP RS v Rimu 3. decembra ob 220. obletnici Prešernovega rojstva pripravila spletno srečanje s prof. Miranom Košuto, avtorjem novega italijanskega prevoda pesniškega opusa Franceta Prešerna *Poesie*, ki je nekaj dni pred tem izšel pri založbi Založništvo tržaškega tiska. Prof. Miran Košuta je v prevajanju tokratne italijanske monografske izdaje Prešernovih *Poezij* vložil več kot deset let svojega umetniškega in raziskovalnega dela. Poučno in zanimivo predavanje prof. Košute se je prepletalo z recitacijami Nikle Petruška Panizon, članice igralskega ansambla Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Virtualni dogodek, ki je potekal v italijanščini, je bil dobro oglaševan in je pritegnil skoraj 100 obiskovalcev, med njimi tudi veliko študentov slovenistik v Italiji in nekaj eminentnih osebnosti (kardinala Franca Rodeta in dva nekdanja italijanska veleposlanika v Sloveniji). V **Trstu** so na oddelku za humanistične študije decembra prisluhnili Miranu Košuti, ki je preko Zooma predstavil svoj prevod Prešernovih *Poezij*, se po Zoomu udeležili študentske slavistične konference v tržaškem Narodnem domu, kjer je tudi lektorica mag. Rada Lečič predstavila študij slovenistike na oddelku. Marca je dr. Vesna Mikolič po Zoomu predstavila svojo novo knjigo *Izrazi moči slovenskega jezika*, aprila pa je lektorica prek Zooma predstavila svoj referat na 30. Primorskih slovenističnih dnevih v Novi Gorici in julija imela še predavanje v Kopru, kjer je predstavila svojo novo knjigo *Slovenski predlogi in frazemi*. S študenti so si ogledali nekaj gledaliških predstav na spletu in imeli pogovor o njih. V 2. semestru so imeli literarno-

bralni krožek, in sicer so si študenti izbrali dramo Evalda Flisarja *Akvarij* ter si razdelili vloge, lektorica jih je učila izgovarjave, Matija Kralj pa jih je učil interpretacije vlog. V Trstu na Oddelku za pravne in jezikoslovne študije ter prevajalstvo in tolmačenje je lektorica decembra soorganizirala Mednarodni študentski simpozij Študentske sekcije Slavističnega društva, ki je zaradi pandemije potekal preko spleta. Namen projekta je bil najširšemu italijanskemu občinstvu (in torej ne le italijanskim študentom slovenščine) približati in osvetliti področja, ki so zaznamovala kulturno-umetniško, družbeno in zgodovinsko dogajanje v obeh državah. Lektorica pogosto sodeluje s Centralnim uradom za slovenščino pri deželi Furlaniji – Julijski krajini, tako je njen študent David Biekar na Centralnem uradu opravljal študentsko prakso in pripravil diplomsko nalogo o dvojezičnih krajevnih imenih v Videnski pokrajini. Prav tako lektorica sodeluje s kulturnim društvom Primorec iz Trebč pri nastajanju narečnega slovarja, skupaj z Združenjem konferenčnih tolmačev Slovenije pa je soorganizirala gostovanje razstave o Nuernberških procesih v Trstu. S prispevkom *Morfosintaktični kalki v produkciji pisnih izdelkov študentov slovenščine kot drugega in tujega jezika* se je lektorica februarja udeležila simpozija *Skladnja slovenskega jezika* na UL FF.

Japonska

Na univerzi v Tokiu so novembra s predavanji prek spleta gostovali Mojca Erjavec, vodja kabineta Ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, s predavanjem *Politični sistem v RS in njena vloga v EU*, dr. Lucija Čevnik s predavanjem *Vloga in položaj žensk v medkulturni perspektivi*, Nushy, mlada perspektivna reperka z delavnico o tej glasbeni zvrsti. Decembra je gostoval Dejan Dimec, član popularne slovenske skupine Kingston, ki je predstavil slovensko moderno glasbo, in Klemen Senica, japonolog in sociolog kulture ter mladi raziskovalec na Tokijski univerzi, ki je študentom predstavil pogled na evropsko in japonsko kulturo. Novembra so prisostvovali spletni predstavitvi študija v Sloveniji za japonske študente *Study in Slovenia*, decembra je lektorica predstavila Center za slovenščino ter slovenistiki v Lodžu in Tokiu osnovnošolcem Prve osnovne šole Slovenj Gradec. Februarja so obeležili Prešernov dan in skupaj z VP RS v Tokiu ter Slovenian-Japanese friendship group pripravili spletni dogodek. Študenti so pripravili predstavitev Franceta Prešerna v japonščini, v obeh jezikih so brali *Zdravljico*, lektorica pa je pripravila kviz o Prešernu. Med poletnimi počitnicami in ob zaključku semestra je lektorica organizirala tri dodatna spletna tematska srečanja za študente slovenščine. V poletnem semestru je organizirala serijo predavanj: v maju je imel Mitja Lavtar predavanje *Projekt Slovenija*, v juniju Mojca Erjavec, vodja kabineta Ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, predavanje *Politični sistem v RS in njena vloga v EU*, junija je imela predavanje s področja psihologije dr. Lucija Čevnik, izpeljali pa so tudi literarno-glasbeni dogodek s pevko Ditko.

Kitajska

V Pekingu na BFSU so bili študenti vključeni v individualne dejavnosti, v okviru katerih so zbirali gradiva in informacije za različne projekte, npr. za projekt *The Construction of Language Resources Database of Belt and Road Countries and the Comparative Study between Chinese and Foreign Languages* (National Research Centre for Foreign Language Education) 50 besedil iz slovenskih učbenikov za zadnje triletje osnovne šole in srednjo šolo, v okviru projekta *Multilingual Natural Language Processing for Tool Development* (Artificial Intelligence and Human Languages Lab, BFSU) pa 130.000 stavkov v slovenščini, ki bodo del nastajajočega korpusa tujih jezikov. Prevajali in pisali so krajša besedila za različne priložnosti, npr. novice o jezikovni politiki v Sloveniji za revijo *World Language Strategy News* (National Research Centre for Foreign Language Education, BFSU) in poročila o slovenski družbi in zunanji politiki v okviru projekta, ki ga vodi China-CEE Institute pri Chinese Academy of Social Sciences ipd. Študenta He Minsong in Wu Jiehao sta konec novembra prejela tretjo nagrado za prevod besedila *Xi Jinping o vladi* na večjezičnem tekmovanju v prevajanju, ki ga je organizirala Fakulteta za evropske jezike in kulture na BFSU. Študenti, ki so bili vse leto na izmenjavi v Sloveniji, so na povabilo RTV Slovenija 8. februarja sodelovali v oddaji *Dobro jutro*. Nastal je pogovor o Prešernu in *Zdravljici* v kitajščini ter kitajščini nasploh, voditeljica Mojca Mavec se je v studiu v živo pogovarjala z študentom Wang Yuchenom. Na kitajski strani je bilo nekaj pozornosti namenjene praznovanju 100. obletnice ustanovitve Komunistične partije Kitajske (ob tej priložnosti je bil npr. narejen prevod kratkega besedila o vlogi KPK za WeChat portal Študentske organizacije BFSU) in praznovanju 80-letnice BFSU. V okviru praznovanja so na BFSU odprli dva manjša muzeja, Muzej svetovnih jezikov in Muzej zgodovine BFSU, v katerih sta s pomočjo lektorata predstavljeni tudi slovenščina in slovenistika na BFSU. Na slovesno akademijo ob praznovanju so bili povabljeni tudi predstavniki VP RS v Pekingu, veleposlanica mag. Alenka Suhadolnik pa je septembra na povabilo BFSU nastopila kot govornica na forumu o poglobljanju sodelovanja in spodbujanju izmenjav in vzajemnega učenja med civilizacijami v organizaciji Založniškega združenja Kitajska-CEEC. Na razstavi

ob prireditvi je bil med drugim predstavljen tudi učbeniški komplet za učenje kitajščine z naslovom *Vesela kitajščina*, katerega prevod v slovenščino je pred nekaj leti nastal v okviru slovenistike na BFSU (M. Lokar); učbenik je iz serije, ki jo izdaja Državni urad za kitajski jezik Hanban. V **Peking**u na univerzi BISU so obeležili Jurčičevo leto, slovenski kulturni praznik pa z vpogledom v življenje in delo Prešernovega nagrajenca Ferija Lainščka, za mednarodni projekt *Noč knjige* so pripravili prispevke v pisni, video in avdio obliki, pisali so prispevke za časopis *Koraki* (v okviru sodelovanja s srednjo šolo v Zrečah), brali in interpretirali so slovensko-kitajska slikaniška dela avtorice Huiqin Wang, obeležili so tudi 70. obletnico smrti pisateljice in svetovne popotnice Alme Karlin.

Madžarska

Lektor na univerzi v **Budimpešti** je sodeloval na znanstvenih srečanjih: oktobra na Mednarodnem prevajalskem simpoziju Društva slovenskih književnih prevajalcev v Mariboru in v Lendavi s prispevkom *Kajetan Kovič – prevajalec madžarske poezije*. Marca je na Odseku za slovenski jezik pri Slovenski matici na Posvetu o Štefanu Barbariču predstavil *Barbaričev študij v Budimpešti*.

Nemčija

V **Regensburgu** so maja v okviru evropskega tedna skupaj s centrom Europaeum na Univerzi v Regensburgu pripravili slovenski teden z naslovom *Poznate Slovenijo?* Lektor je pripravil uvod v slovenščino in predavanje o Sloveniji – zgodovini, geografiji, kulturi ... Program je potekal preko Zooma. V **Tuebingenu** je na lektoratu gostovala dr. Marija Zlatnar Moe z UL FF s predavanjem in delavnico *Prevajanje v in iz malega jezika: slovenščina* ter Lorena Popović, ki je imela spletno predavanje v sklopu projekta *Ogrožene jezikovne skupnosti: Jezikovna inkluzija in ekskluzija na polotoku Istra*. Lektorica je septembra sodelovala na osrednji prireditvi Dolga noč konzulatov v okviru projekta *Evropa v deželi Baden Wuerttemberg*. Dogodek je organiziralo Ministrstvo za pravosodje in Evropo dežele Baden Wuerttemberg, sodelovalo pa je 25 konzulatov različnih držav, tudi iz Slovenije. Lektorici je uspelo organizirati, da je ustanova Evangelisches Stift iz Tuebingena posodila slovenski del mednarodne zbirke *Biblia Slavica*, ki je bila na prireditvi razstavljena v varovani vitrini in je pritegnila izjemno pozornost mednarodne javnosti. V monumentalnem slovenskem delu te zbirke formata Dalmatinove *Biblje* je zajetih šest faksimilov besedil Primoža Trubarja in trije Jurija Dalmatina iz obdobja 1555–1582 s komentarji. Založba Ferdinand Schöningh je štirideset let izdajala faksimile najstarejših slovanskih in baltskih prevodov *Svetega pisma* skupaj z znanstvenimi komentarji. V slovenskem delu zbirke je zajetih devet besedil (šest faksimilov besedil Primoža Trubarja in trije Jurija Dalmatina) iz obdobja 1555–1582, ki so jih leta 2006 uredili Jože Krašovec, Majda Merše in Hans Rothe. Na prireditvi je bila predstavljena tudi knjižna publikacija *Tuebingen Blicke auf Slowenien*, v kateri so študenti z lektorata slovenščine v Tuebingenu predstavili strokovne poglede na izbrane teme iz slovenske družbe, literature in kulture. Ob dnevu reformacije so na digitalnem literarnem srečanju novim študentom поблиže predstavili slovenski del zbirke *Biblia Slavica*. Lektorica je organizirala literarno srečanje na temo Alme M. Karlin *Samotno potovanje/Einsame Weltreise* v obliki digitalne predstavitve, ki ji je sledila razprava. V okviru slovenskega kulturnega dne so poslušali predavanje dr. Felixa Kohla *Slovenska literatura v gibanju preko spleta* z univerze v Gradcu, ki so ga poleg študentov v Tuebingenu spremljali tudi študenti na slovenistikah v Koelnu, Gradcu in Londonu. Januarja sta prek spleta pripravila predavanje Lorena Popović in Luka Babić, doktoranda na Univerzi Tuebingen z naslovom *Jezikovna ureditev skozi hibridnost, Inkluzija in ekskluzija v Istri v poznem 20. stoletju*. Ob slovenskem kulturnem prazniku je imel koncert za harfo študent slovenščine Linus Hahner, prireditev je bila medijsko oglaševana na univerzi v Tuebingenu, na spletnih portalih za Slovence po svetu, na Twitterju ter Facebooku Centra za slovenščino ter preko slovenskega konzulata v Muenchnu in VP RS v Berlinu. Lektorica je pripravila literarna branja Slovenska poezija v prvi polovici 20. stol. (novembra in decembra), predstavitev dela *S puško in knjigo: narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda* Boža Repeta in literarne delavnice Trubar v nemških znanstvenih besedilih: Trubarjev *Stati inu obstat* ob 30-letnici samostojnosti Slovenije (junija), literarno popoldne o literaturi upora Karel Destovnik Kajuh: *Pesmi*, predstavitev knjige Jožeta Pirjevca *Partizani*, Franceta Križnarja *Ne vdaj se fant* (pričevanje o trpljenju Slovencev v koncentracijskem taborišču Dachau) in predstavitev monografije *Primus Truber und seine Zeit – Ein Leben zwischen Laibach und Tuebingen*. Organizirala je prevajalske delavnice, v okviru katerih so študenti prevedli besedila: Carmen Thamm besedilo Janeza Kocijančiča *Esej o ovadstvu* in M. Kaltenbach, A. Beller, R. Nachtsheim, B. Kocak besedilo *Druga svetovna vojna v Sloveniji* (strokovno besedilo, več avtorjev: B. Repe, T. Ferenc, G. J. Kranjc idr.), povzetek (50 str.). Marca so si za dan žena ogledali kratke filme slovenskih režiserk: *Koncert* (Barbara Zemljčič), *Plavanje* (Katarina Resnik) in *Zbogom, Vesna* (Sara Kern), vse v sodelovanju s Filmskim centrom Slovenije, nato še slovenski dokumentarni film *Presihajoče jezero – Zadnji čoln* (Jasna Hribernik).

Poljska

V **Katovicah** so novembra na spletu prek FB skupine Słowenia za hałdami gostili *Virtualno popotovanje po sončni strani Alp*. Na pot jih je peljala Agata Wypior, turistična vodnica, ki več kot 10 let s poljskimi turisti raziskuje koticke Slovenije. Potopisni večer o Sloveniji si je ogledalo več kot 1.700 gledalcev, zato načrtujejo nadaljnja srečanja. Decembra so na veseli dan kulture izvedli interaktivno branje Prešernove romane *Turjaška Rozamunda*. Dogodek je potekal v živo na FB strani, sodelovali pa so gledalci, tako da so z glasovanjem in komentarji pomagali reševati Rozamundine težave. Akademsko slikarka Mateja Korbar Šimić je v ta namen pripravila ilustracije, ki so skupaj s kratkimi povzetki dogajanja omogočile spremljanje dogodka tudi tistim, ki slovensko niso razumeli. Srečanje sta pripravili lektorici v Varšavi in Katovicah s svojimi študenti, v sodelovanju Centra za slovenščino in katoviškega študijskega krožka Komunikator. Posnetek si je ogledalo 1.300 gledalcev. Ob 30. obletnici plebiscita za samostojno Slovenijo je imel januarja dr. Mateusz Sokulski, zgodovinar na Šlezjski univerzi v Katovicah, predavanje prek spleta z naslovom *Med komunizmom in neodvisnostjo: Slovenija v letih 1945–1991*. Dan kulture so obeležili z branjem skrajšane verzije humoreske Josipa Jurčiča *Kozlovska sodba v Višnji Gori*, ki ga je VP RS v Varšavi pripravilo v sodelovanju s slovenisti iz Katovic, Lodža in Varšave. Skupaj so posneli avdio posnetek, dostopen je na FB strani VP RS, ki je poskrbelo tudi za tisk knjižice s prevodom in jo podelilo študentom. Prvo zbirko prevodov slovenskih bajk in pravljic v poljščino *Białe wąż i inne baśnie słoweńskie* je predstavila prevajalka dr. Alicja Fidowicz z Jagelonske univerze v Krakovu. Dr. Alicja Fidowicz je slavistka in polonistka, njena raziskovalna področja so slovensko-poljski stiki ter literatura za otroke in mladino. Ob izidu novega romana z naslovom *Đorđić se vraća* ter poljskih prevodov uspešnic *Jugoslavija moja dežela* in *Figa* (pri založbi Sedno) so se srečali s pisateljem in režiserjem Goranom Vojnovičem. Dogodek je potekal aprila v živo na FB strani Słowenia za hałdami, vodil ga je Andrzej Chrzanowski, direktor založbe Sedno. Literarni večer, ki so ga organizirali slovenisti Šlezjske univerze v Katovicah in Univerze v Varšavi v sodelovanju s Centrom za slovenščino ter založbo Sedno, si je ogledalo (tudi kasneje na posnetku) 2.000 gledalcev. Študenti varšavske in katoviške slovenistike so se aprila udeležili spletne prevajalske delavnice. Namen te delavnice je razpravljati o ključnih prevajalskih vprašanjih, ki so se porajala ob predhodnem prevajanju odlomkov iz romana *Figa* Gorana Vojnoviča. Delavnico, ki so jo pripravile dr. Jasmina Šuler Galos in dr. Marta Cmiel Bažant v Varšavi ter dr. Monika Gawlak in Tina Jugović v Katovicah, so študenti ocenili kot zelo koristno in potrebno, zato bodo podobne iniciative organizirali tudi v naslednjem letu. Lektorica v Katovicah je pripravila več srečanj s šlezjskimi srednješolci ter jim predstavila Slovenijo, njeno kulturo in jezik, predstavitev so potekale prek spleta. Prav tako se je udeležila 3-tedenske didaktično-metodične Poletne šole za učitelje poljščine kot tujega jezika in je sodelovala pri več projektih Centra za slovenščino: pripravi učbenika za Slovane, prirejanju besedil za stopenjska berila v zbirki *Slovenščina po korakih*, na Slavističnem in slovenističnem Kariernem dnevu, ki so ga organizirali slovenisti in slavisti z UL FF: na spletnem srečanju aprila je predstavila poklic lektorja na tuji univerzi. V **Krakovu** so decembra obeležili veseli dan kulture z delavnico preko spleta. Za študente magistrskega študija je lektorica pripravila poseben kulturni program – kvize, poslušanje glasbe in uganke –, namenjen predstavitvi izbranih najpomembnejših dosežkov slovenske književnosti. Posebno pozornost so namenili tudi novim prevodom slovenskih romanov v poljščino, ki jim je epidemija onemogočila ustrezno promocijo, to so: *Figa* G. Vojnoviča, *Na/pol* J. B. Freliha in *Izbrisana* M. Mazzinija, pa tudi romanu *Jugoslavija, moja dežela* G. Vojnoviča, ki je jeseni 2020 na Poljskem prejel pomembno srednjeevropsko literarno nagrado Angelus. Aprila so organizirali srečanje s pisateljem Miho Mazzinijem, pogovor z avtorjem preko spleta se je nanašal predvsem na njegov sveže izdani prevod romana *Izbrisana*, po katerem je kot režiser in scenarist posnel tudi istoimenski film. Film je bil predvajan tudi na poljskih videoplatformah, kar je zagotovo omogočilo ne samo širši obseg pogovora, temveč tudi povečalo krog poslušalcev. Maja so organizirali srečanje s pisateljem Jasminom B. Frelihom, ki je na srečanju preko spleta spregovoril o svoji knjigi *Na/pol*, za katero je prejel nagrado Evropske unije za književnost, ter o novi knjigi *Pikslí*, ki je bila takrat tik pred izidom. Obe knjigi gostujočih avtorjev je izdala založba Wyszukane, za prevoda pa je poskrbela prevajalka in predavateljica za slovensko literaturo na krakovski slavistiki Marlena Gruda, ki je vodila tudi oba pogovora, v poljščino pa ju je prevajala diplomantka slovenskega lektorata Beata Gramatyka. Udeležila se ju je številna in aktivna publika, predvsem študenti vseh poljskih slovenistik. Junija so organizirali in uspešno izvedli srečanje, katerega namen je bila promocija antologije *Sodobna slovenska dramatika 2* (Nowy dramat słoweński tom 2, uredil Andriej Moskwin, Varšava, 2020). Pri tej pred kratkim objavljeni publikaciji so kot prevajalci sodelovali študenti – zdaj že diplomanti – slovenistik v Varšavi in Krakovu. Kot prvi gost je nastopil režiser in dramatik Žiga Divjak, avtor teksta 6 (v prevodu krakovskih slovenistik Beate Gramatyke in Aleksandre Wójcik), ki je nastal kot posledica istoimenske uprizoritve

v Slovenskem mladinskem gledališču. V nadaljevanju je Nejc Gazvoda spregovoril o svoji drami *Tih vdih* (v prevodu krakovskih diplomantov Dominika Depte in Karoline Maj). V antologiji sta objavljeni še drami *Hodnik* Matjaža Zupančiča (v prevodu Joanne Pomorske) ter *Limonada slovenica* Vinka Möderndorferja (za prevod so poskrbeli diplomanti varšavske univerze: Ewa Bobowicz, Zuzanna Cichocka, Paweł Jaworski, Zofia Piwowarek in Kinga Stolarska). O izzivih pri svojem delu so spregovorili zgoraj omenjeni prevajalci. Tretji del večera, ki je bil posvečen prevajalskim težavam, sta s komentarji dopolnili tudi prevajalki drame *6* Beata Gramatyka in Aleksandra Wójcik. Med udeleženci dogodka so bili poleg študentov poljski slavisti, ki se ukvarjajo z dramatikom, ter gledališčniki. Ob prazniku samostojne države Hrvaške je junija v Krakovu potekal hrvaški piknik, na katerem se je s svojo stojnico predstavila tudi katedra za hrvaški in slovenski jezik. V poletnem semestru je lektorica pisala krajša besedila in pripravljala slikovno gradivo za objave na Instagramu oddelka za slovansko filologijo slawistyka_uj z namenom promoviranja študija slavistike in obveščanja o aktualnih dogodkih. V **Lodžu** je lektorica organizirala gostujoča predavanja, na katerih so imeli predavanja popotnik Mitja Lavtar *Projekt Slovenija*, literarna kritičarka in pesnica Veronika Sošter *Poklic literarne kritičarke*, Nataša Preglau Borko, prof. slovenščine z II. gimnazije v Mariboru *Je slovenščina za dijake pretežka?*, Blaž Preglau, prof. angleščine in zgodovine *Stereotipi o Slovencih in Poljaki*; *Slovenska narečja v pesmih*, dr. Lucija Čevnik *Samozavest – ključ do poslovnega uspeha, ki naslavlja problematiko samopodobe in odnosov znotraj poslovnega sveta* in dr. Marija Zlatnar Moe z UL FF *Prevajanje med majhnimi/perifernimi jeziki – triki in posebnosti*. Poleg tega so organizirali številne druge dejavnosti: pripravo digitalne kuharske knjige, spletno promocijo Slovenije kot butične, avtentične in unikatne destinacije, pripravo prazničnih videoposnetkov, decembrsko predbožično srečanje vseh študentov slovenščine, decembrsko srečanje z dijaki II. gimnazije Maribor, spletno objavo prispevka o ustvarjalnosti Gorana Vojnoviča, slovenski kulturni praznik – branje *Kozlovske sodbe v Višnji Gori*, pripravo besedila za Wikipedijo, tekmovanje za najboljšo interpretacijo besedila v slovenskem jeziku, pripravo prispevka o praznovanju velike noči v Sloveniji in Srbiji, informativne dneve ter srečanje s študenti slovenščine Univerze v Banjaluki. Lektorica je izvedla pogovore z gosti, na katerih so nastopili Miran Šoba, diplomiran polonist in sociolog, zaposlen na VP RS v Varšavi, Veronika Sošter, literarna kritičarka, komparativistka, pesnica, doktorska študentka literarnih ved, Doroteja Ketiš, diplomirani ekonomist, bivša direktorica podjetja Apis-Vita, Vesna Bukovec, lektorica slovenščine na univerzi v Tokiu, in Katja Mravlak, pravnica in lingvistka na Sodišču Evropske unije. V **Varšavi** so decembra skupaj s slovenisti s Šlezijske univerze (Tino Jugović in dr. Moniko Gawlak) pripravili interaktivno branje Prešernove *Turjaške Rozamunde*. Prireditev je potekala hkrati preko orodja Zoom in FB. Februarja so študenti vseh poljskih slovenistik sodelovali pri promociji projekta VP RS v RP – poljskega prevoda *Kozlovske sodbe v Višnji Gori*. Pripravili so posnetek izbranih odlomkov iz tega dela. Aprila je potekala prevajalska delavnica za sloveniste Šlezijske univerze in Univerze v Varšavi. Delavnico, ki je bila v celoti posvečena delu Gorana Vojnoviča, so pripravile Tina Jugović in dr. Monika Gawlak s Šlezijske univerze ter dr. Marta Cmiel-Bażant in dr. Jasmina Šuler Galos z Univerze v Varšavi, vodili pa sta jo dr. Monika Gawlak in dr. Marta Cmiel-Bażant. Prav tako aprila so skupaj s študenti Šlezijske univerze in založbo Sedno, organizirali literarni večer in pogovor z Goranom Vojnovičem, ki ga je lektorica v Varšavi soorganizirala in sodelovala kot prevajalka. Junija je izšel drugi del publikacije *Nowy dramat słoweński*. Prevode so poleg prevajalke Joanne Pomorske prispevali tudi slovenisti Jagielonske univerze in Univerze v Varšavi. Prireditev, na kateri sta kot gosta sodelovala tudi Nejc Gazvoda in Žiga Divjak, sta organizirala založnik Andrzej Moskwin in lektorica slovenščine na univerzi v Krakovu. Varšavski slovenisti so poskrbeli za prevod ter iztočnice za debato o prevajalskih pasteh.

Portugalska

V **Lizboni** je lektorica decembra prek spleta organizirala večer poezije, ki je bil posvečen raznolikosti ter ustvarjalnosti LGBT. Ob tej priliki je Center za slovensko književnost v Sloveniji izdal antologijo. Lektorica je prevajala pesmi slovenskih pesnikov in soorganizirala izdajo antologije z naslovom *Encontro de Poesia LGBT Eslovena e Portuguesa*. Marca so organizirali svetovni dan poezije z naslovom *Vozes da Floresta* (Glasovi gozda), v okviru katerega je bila tudi slovenska poezija dobro predstavljena. Pri mednarodnem dialogu so sodelovali pesniki z različnih koncev sveta, študenti, profesorji ter zunanja publika. Aprila je bila lektorica povabljen na okroglo mizo, ki je potekala v okviru prevajalskega kolokvija *Caminhos que se cruzam*. Pri pogovoru so sodelovali pisatelji, prevajalci ter literarni posredniki. V okviru kolokvija je bila zadolžena tudi za organizacijo večjezičnega pesniškega večera, ki so se ga udeležili profesorji, študenti ter pesniki iz Slovenije, Peruja ter Mozambika. Dogodek je potekal ob glasbeni spremljavi in umetniških fotografijah Lada Jakše.

Romunija

V **Bukarešti** so organizirali interne dogodke, ki so se jih udeležili študenti: dva filmska večera ter božično praznovanje preko spleta, v drugem semestru pa jim je junija skupaj z VP RS uspelo organizirati tri predstave uličnega gledališča, ki sta jih odigrala Eva Mulej in Uroš Marolt. Predstave v parku Herastrau so nagovorile tako povabljenke kot mimoidoče, aktivno so bili v dogodek udeleženi tudi študenti, ki so v treh izmenah delili letake po parku.

Rusija

V **Moskvi** sta se študent in študentka izpopolnjevalne fakultativne skupine Vladimir Šatin in Marija Kormašova udeležila *Prevajalske vaje* v organizaciji Študentske sekcije Slavističnega društva Slovenije. Preizkusila sta se v prevajanju umetnostnih besedil iz beloruščine in ruščine v slovenščino ter v študijskem letu 2020/21 dočakala objavo svojih prevodov v reviji *Perun*. Doktorska študentka Ksenija Komarova je decembra nastopila na 8. *Simpoziju mladih slavistov Philoslavica* v Trstu, dogodek se je odvil na daljavo. Na pobudo lektorja se je prijavila in udeležila 10. *mednarodnega prevajalskega seminarja slovenske književnosti*, ki je decembra potekal v organizaciji Društva slovenskih književnih prevajalcev na daljavo. Decembra se je na daljavo odvil *Vseslovanski pogovorni klub* v organizaciji Centra slovanskih kultur, ki deluje v Vseruski državni knjižnici za tuje književnosti Margarite Rudomino. V vseh slovanskih jezikih so spregovorili o tradicijah ob božiču in novem letu, slovenskega sta predstavila študent Vladimir Šatin in lektor. Februarja je ob Prešernovem dnevu na RTV SLO 1 televizijska voditeljica Mojca Mavec pripravila tematsko praznično oddajo *Dobro jutro*, v kateri so med drugim številni zanimivi gosti iz tujine prebirali Prešernovo poezijo v tujih jezikih. V oddajo se je v živo iz Moskve oglasila študentka Veronika Starkova ter v slovenščini spregovorila o prevajanju Prešerna v ruščino, nato pa je v ruščini prebrala še Prešernovo pesem *Kam*. Za namen promocije vpisa nove generacije študentov na študijsko smer slovenistike na prvi stopnji študija je marca lektor skupaj s študenti (tudi nekdanjimi) prenovil predstavitev študija slovenščine, ki so jo nato v naslednjih mesecih intenzivno širili v raznih skupinah po socialnih omrežjih, tudi na FB strani VP RS v Moskvi. Študentka Veronika Starkova se je avgusta na pobudo lektorja prijavila in bila sprejeta na 11. *mednarodni prevajalski seminar slovenske književnosti*, ki je potekal v organizaciji Društva slovenskih književnih prevajalcev v živo v Ljubljani in Mariboru.

Severna Makedonija

V **Skopju** se je prevajalske delavnice *Koneski v 14 jezikih* v organizaciji Filološke fakultete v Skopju udeležila tudi študentka slovenščine pod mentorstvom profesorice in lektorice dr. Lidije Arizankovske. Študentka je pod njenim mentorstvom pripravila monografijo prevodi Blažeta Koneskega v slovenščini, ki je v tisku. Profesorica je sodelovala z VP v Skopju v projektu *Evrope Reader*, kulturni dogodek so izvedli oktobra v gledališču Komedija. Dr. Arizankovska je maja s slovenističnim prispevkom sodelovala na 4. mednarodni znanstveni konferenci *Slavistični znanstveni premisleki, Izzivi slavistike v 21. stoletju* v organizaciji UM FF.

Slovaška

V **Bratislavi** je od 25. septembra do 26. oktobra v okviru *Evropskega dneva jezikov* potekal spletni kviz *LingvaKviz*, na katerem so sodelovali VP RS v Bratislavi, lektorat slovenskega jezika Filozofske fakultete Univerze Komenskega v Bratislavi, Center za slovenščino in Združenje SLO/SLO. Obiskovalci spletne strani so lahko preverili, kako dobro poznajo slovenski jezik in slovensko kulturo. Predstavnštvo Evropske komisije na Slovaškem in slovaški Državni pedagoški inštitut sta na začetku oktobra organizirala prireditev z naslovom *Evropski dan jezikov 2020 – online*. Lektorica slovenščine je pripravila dve delavnici (*Odkrivajmo Slovenijo* in *Žepna slovenščina*), namenjeni osnovnošolcem, delavnico *Ko otrok – ni otrok. Slovaško-slovenska medjezikovna homonimija*, namenjeno srednješolcem, in tudi delavnico za učitelje tujih jezikov, na kateri je predstavila svoje izkušnje s poučevanjem tujega jezika na daljavo in orodja, ki popestrijo pouk na daljavo. Študenti slovenistike so v zimskem semestru v okviru predmeta *Sodobna slovenska književnost* spoznavali sodobno slovensko dramatiko. Na povabilo Tamare Matevc s spletnega portala slovenskega gledališča SiGledal so si Nikoleta Biela, Mária Krutá, Katarína Franková, Lujza Laudárová, Patrik Pavlásek in Daniel Poláš izbrali gledališko predstavo in napisali svoje vtise, ki so bili januarja objavljeni na spletnih straneh SiGledal v rubriki *Posredovano gledališče*. Ob slovenskem kulturnem prazniku so VP RS, lektorat, Center za slovenščino in Združenje SLO/SLO pripravili spletni koncert Janeza Dovča in Gorana Krmaca z gostom Metodrom Bankom, ki se ga je udeležilo približno 50 poslušalcev. Ob 30. obletnici samostojne Slovenije in začetku slovenskega predsedovanja Svetu EU je 30. junija 2021 na enem izmed osrednjih bratislavskih trgov potekal koncert, na katerem se je predstavila glasbena skupina Sounds of Slovenia Trio. Avgusta je potekala predstavitev antologije *Slovinsko-česko-slovenská básnická republika*, ki je izšla pri slovenski založbi

Center za slovensko književnost. Na dogodku je sodeloval tudi študent slovenistike Patrik Pavlásek, ki je na literarnem večeru poskrbel za tolmačenje iz slovenščine v slovaščino. Septembra je v prostorih Filozofske fakultete v Košicah potekala prireditev z naslovom *Evropski dan jezikov 2021*, ki sta jo organizirala predstavništvo Evropske komisije na Slovaškem in univerza, na kateri je lektorica predstavila Slovenijo in slovenščino preko delavnice v živo in s pomočjo treh spletnih kvizov. Za prireditev je bilo veliko zanimanje, zaradi slabih epidemioloških razmer pa so morali organizatorji število obiskovalcev omejiti na 100, ostali (prijavilo se je več kot 300 osnovnih in srednjih šol) so si lahko prireditev ogledali v živo preko YouTube kanala. Novembra se je odvijala prireditev *Slovensko-slovaška noč*, ki sta jo v okviru Evropske noči raziskovalcev pripravila Oddelek za slavistiko in Oddelek za slovenistiko UL FF. Lektorica je predstavila prispevek z naslovom *Recepcija prevodov dramskih besedil Ivana Cankarja na Slovaškem in uprizoritve njegovih iger na odrskih deskah slovaških gledališč*, januarja pa se je udeležila konference z naslovom *Zróbmy dobry klimat, Nauka i klimat*, ki jo je organizirala Šlezijška univerza v Katovicah.

Srbija

V **Beogradu** so se študenti posamezno udeleževali različnih spletnih dogodkov, kot so predstavitve slovenskih knjig in druga javna predavanja. S študenti in drugimi avtorji so sodelovali pri izdaji nove številke *Slovenike: Časopisa za kulturo, znanost in izobraževanje* in *Biltenu Društva Slovencev v Beogradu – Društvo Sava*. Študenti so pomagali tudi pri prevajanju podnapisov za festival Dnevi slovenskega filma, kot prevajalec je bil posebej dejaven študent Darko Ilin, ki je prevedel knjigo Slavoj Žižka.

Španija

V **Granadi** je v času pandemije lektorica na lektoratu organizirala prevajalski projekt, ki ga je bilo možno izvajati tudi na daljavo prek spleta, tako da so s študenti prevedli pesniško zbirko Srečka Kosovela *Človek* in del zbirke *Pravica* (založba Sanje). Dvojezična pesniška zbirka bo izšla pri Znanstveni založbi FF.

Ukrajina

V **Lvovu** je lektor na povabilo VP RS v Kijevu ob *Evropskem dnevu jezikov* pripravil predavanje z naslovom *Slovenščina in njene poti v Lvovu*, ki je potekalo preko spleta. Januarja je v sooorganizaciji Katedre za slovansko filologijo potekala spletna diskusija z naslovom *Slovenska obzorja: slovensko-ukrajinski literarni odnosi*. Prevajalci Marijana Klimec, Natalija Horoz in lektor so spregovorili o prevajanju slovenske in ukrajinske literature v ukrajiniščino oziroma slovenščino ter predstavili najpomembnejše prevajalske dosežke zadnjih let. Aprila je lektorat slovenščine pripravil spletni literarni večer s slovensko pesnico in pisateljico Katjo Perat. Gostja je spregovorila o svojem romanu *Mazohistka* ter svojem pesniškem ustvarjanju, podala pa je tudi intelektualni uvid v aktualno družbeno dogajanje. Pogovor je moderiral lektor.

Združene države Amerike

V **Clevelandu** je septembra in oktobra skupaj z GK v Clevelandu in številnimi gosti iz Ljubljane lektor predstavil Univerzo v Ljubljani na drugi konferenci pobratenih mest, ki je potekala preko spleta. Konferenca je bila dobro obiskana. Novembra sta lektor in generalna konzulka RS Alenka Jerak prvič organizirala slovenski medeni zajtrk za učence iz družin s finančnimi težavami na osnovni šoli St. Jerome v Collinwoodu in Centru za lokalno skupnost v isti soseski. Branko Pišorn, slovensko-ameriški čebelar, je v ta namen daroval svoj med, zajtrk je poskusilo okoli 80 otrok. Decembra je izšel dokumentarni film o Louisu Adamiču. Ustvarjalcem je lektor predstavil delo in življenje slovenske skupnosti, odprl muzej in slovenski narodni dom, iz katerega je tudi del posnetkov v filmu. Istega meseca je lektor za letošnje prostovoljno prevajanje novic in ukrepov ob pandemiji v slovenski jezik s strani organizacije Global Cleveland prejel neprofitno nagrado za prostovoljca leta. Sodeloval je pri pripravah in izvedbi največjega slovenskega dogodka v Clevelandu – *Clevelandsko kurentovanje*. V okviru tedna dogodkov v februarju je potekal kulturni dan, ki so ga izvedli virtualno. Dogodek je potekal s sodelovanjem generalne konzulke Alenke Jerak, vodje projekta *Odkrijmo Slovenijo* v Clevelandu Julie Tromba ter zgodovinarjem, prevajalcem in predstavnikom Slovenije iz ZDA v Svetu vlade za Slovence po svetu Joejem Valenčičem, ki so skupaj z glasbeniki, učenci slovenske šole in ostalimi prostovoljci pripravili program ob kulturnem dnevu. Gledalci so ga lahko spremljali v živo na FB, platformi YouTube in spletni strani *Clevelandskega kurentovanja*. Poleg pihalnega kvarteta, harmonikaša Jimmyja Horzena, glasbenika Johnnyja Sršena in ostalih so prisluhnili tudi Viti Mavrič, ki je izvedla pesem pokojnega Mojmirja Sepeta. V program so bili vključeni tudi kratki izobraževalni filmi o Jurčiču, Ipavcu in Prešernu, ki jih je lektor pripravil v sodelovanju z ddr. Igorjem Grdino. Dogodek si je v živo ogledalo okoli 2.800 gledalcev na FB in 400 na Youtubu. Pripravil je tudi predavanje o slovenski tradiciji, literaturi, kulturi in zgodovini gobarjenja, na kateri je sodelovala ameriška Slovenka M. Kusold, clevelandski gojitelj gob

M. Gnjatich. Dogodek si je ogledalo več kot 3.000 gledalcev na FB in nekaj manj kot 400 na Youtubeu. Marca je lektor sodeloval na spletnem dogodku Global Leadership Seder, ki poveže clevelandske predstavnike vseh etničnih skupnosti, ver, ras, in diplomate, ter pripravil predavanje o slovenskem izseljenstvu v ZDA za univerzo za tretje življenjsko obdobje v Ivančni Gorici; spletnega predavanja se je udeležilo okoli 50 slušateljev, dogodek je organizirala predsednica Jožica Lampret. Maja se je lektor udeležil sestanka in sprejema pri generalni konzulki Alenki Jerak, na katerem so se s predstavniki slovenske skupnosti pogovarjali z novim veleposlanikom v Washingtonu Tonetom Kajzerjem, lektor mu je predstavil Slovenski narodni dom, Slovenski muzej in arhiv in čitalnico ter delovanje lektorata. V marcu je lektor soorganiziral konferenco ob svetovnem dnevu čebel. Govorci so bili med drugim tudi predsednik slovenske čebelarke zveze Boštjan Noč, podpredsednik Svetovne čebelarke zveze dr. Peter Kozmus, predsednica Ameriške čebelarke federacije Joan Gunter, v Slovenskem muzeju in arhivu so odprli tudi fotografsko razstavo Luke Dakskoblerja o urbanem čebelarstvu, manjše razstave panjskih končnic in medenih izdelkov. V maju je v Clevelandu gostoval dopisnik RTV Slovenija Andrej Stopar, ki je ob pomoči lektorja pripravil in objavil več prispevkov. Junija je lektor soorganiziral proslavo ob slovenskem dnevu državnosti skupaj z GK. Samostojno je pripravil razstavo o medijski pokritosti slovenskega osamosvajanja, snemanje posameznikov, ki so pomembno prispevali k priznanju Slovenije v ZDA, in oblikoval videoprispevek, ki je bil vključen v daljši posnetek, v katerem so sodelovali skorajda vsi predstavniki slovenske skupnosti. Razstava je bila odprta hkrati na VP RS v Washingtonu in v Slovenskem muzeju in arhivu. Septembra so v Clevelandu potekali slovenski dnevi v organizaciji generalne konzulke RS Alenke Jerak: v slovenskem kulturnem vrtu je potekal slovensko-ameriški jazz večer z branjem poezije Tomaža Šalamuna in Mete Kušar. Moderator je bil Joe Valenčič, pesmi so brali ob glasbi Lea Coacha in Alana Nemetha. Sledilo je branje poezije slovensko-ameriških pesnikov Raymonda McNieca, Bruca Weigla in Gill Bellamy, proslava in odprtje razstave Tehniškega muzeja Slovenije z naslovom *Mi in oni brez meja* v glavni dvorani mestne hiše, pri organizaciji je sodeloval tudi lektor, govorniki na otvoritvi so bili med drugim župan Clevelanda, ministrica Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, veleposlanik RS v ZDA, generalna konzulka RS v Clevelandu, otvoritve se je udeležilo okoli 120 gledalcev. Sledila je otvoritev razstave, ki jo je pripravil lektor – odziv tiskanih ameriških medijev na osamosvajanje Slovenije (12 panojev z izrezki iz časopisja, prva zastava, ki je visela s kapitlja v Columbusu, pisma, majice, fotografije itn.). V slovenskem muzeju in arhivu so bili ugledni gostje in okoli 30–40 poslušalcev. Septembra je lektor pripravil še predavanje za OŠ Trebnje v sodelovanju z učiteljico slovenščine Milanko Merzel. Vključeni so bili osmo- in devetošolci te osnovne šole (okoli 100 učencev). Govoril je o izseljenstvu, slovenskih izseljencih v Cleveland itn.

Združeno kraljestvo

V Londonu so decembra na univerzi organizirali predavanje dr. Marte Verginella z UL FF, ki je potekalo v Seminarju srednjeevropskih študij. Naslov predavanja je bil *From Slovenka to Ženski svet: Slovene Feminism in Trieste between Cosmopolitanism and the National Struggle, 1897–1928*, dogodek je pripravil in moderiral dr. Jakub Beneš, predavanje je potekalo preko Zooma. Marca je lektorica organizirala gostovanje gledališkega lektorja, bralca in novinarja Martina Vrtačnika, ki je preko platforme Zoom izvedel fonetične vaje za študente. Aprila je lektorica v okviru Dneva vzhodnoevropskih jezikov za potencialne bodoče študente na SSEES sodelovala s kratko predstavitvijo Slovenije in mini jezikovnim tečajem. Maja so poslušali predavanje dr. Jerneja Pikala z naslovom *Politics of Metaphors in Action: Covid-19 in the Recent Slovenian Political Discourse*. Dogodek je organiziral in moderiral dr. Jakub Beneš, potekal pa je preko Zooma. VP RS kot soorganizator sodeluje pri kulturnih dogodkih in predavanjih, ki jih organizira lektorat. Študenti večernih tečajev v Londonu se radi udeležujejo dogodkov, ki jih prireja Britansko-slovensko društvo (božičnica, Prešernova večerja in letni piknik pri slovenskem kozolcu v arboretumu blizu Oxforda), dogodki so zaradi pandemije potekali preko Zooma. Društvo pomaga tudi pri oglaševanju kulturnih dogodkov, ki jih organizira lektorat, ter pri promociji večernih tečajev slovenščine. Novembra je bila s strani založbe izvedena spletna predstavitev prevoda knjige *The fig tree (Figa)* z Goranom Vojnovičem in prevajalko Olivio Hellewell.

Lidija Arizankovska

Lidija Arizankovska, 2020: Kosta Peev, Za perifernite makedonski govori vrz rečnikot od zbirkite pesni od Sersko, Dramsko i Dijalekten tekst od Solunsko. *Makedonistika 19*. Skopje: Institut za makedonski jazik »Krstes Misirkov«.

Lidija Arizankovska, Makedonka Dodevska, 2020: Del od leksikata so ist koren vo maekdonskiot i vo slovenečkiot literaturnen jazik spored sferata na upotreba. *Makedonski jazik LXXI*. Skopje: Institut za makedonski jazik »Krstes Misirkov«. 13–24.

Bibliografije učiteljev v letih 2020 in 2021

Lidija Arizankovska, Todorka Balova, 2020: Dramata »Osloboduvanjeto na Skopje« na Dušan Jovanović od slovenečko-makedonski jazičen aspekt. *Slavistički studii* 20. Skopje: Filološki fakultet »Blaže Koneski«. 55–68.

Lidija Arizankovska, Makedonka Dodevska, 2021: Za imenskite derivati so sufiksot -ar/-arka vo makedonskiot jazik. *Makedonskiot jazik – izvor na naučni istražuvanja (doma i nadvor)*. Zbornik. Skopje: Institut za makedonski jazik »Krstе Misirkov«. 11–28.

Lidija Arizankovska, Makedonka Dodevska, 2021: Leksikata pri proizvodstvo na meseni proizvodi vo govorot na opština Lozovo, Svetinikolsko. *Zbornik od LIII Letna škola na Magjunarodnata naučna konferencija (Ohrid, 4.-5. septemvri 2020)*. Skopje: Univerzitet »Sv. Kiril i Metodij«, Megjunaroden seminar za makedonski jazik, literatura i kultura. 133–148.

Lidija Arizankovska, Makedonka Dodevska, 2021: Složenite imenski i pridavski obrazovanja vo romanot »Sestrata na Zigmund Frojd« od Goce Smilevski. *Jazikot vo umetničkata literatura*. (Zbornik). Skopje: Institut za makedonski jazik »Krstе Misirkov«.

Boštjan Božič

Boštjan Božič, Jernej Ključevšek, Ivana Petric Lasnik, Petra Seidl, 2021: Fran Levstik: *Martin Krpan*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Andreja Kalc

Matejka Grgič, Andreja Kalc, Damjan Popič, 2021: *Slorijeva jezikovna druga pomoč*. (Notranje gradivo, jezikovni priročnik za Primorski dnevnik.). Trst: SLORI.

Andreja Kalc, 2020, 2021: Jezikovna pošta. Redni tedenski jezikovni koticiki v *Primorskem dnevniku*.

Prevodi

Andrij Bačinski: *140 decibelov tišine* (prevod iz ukrajinsčine Andreja Kalc). Založba Malinc, 2020.

Vladimir Sorokin: *Opričnikov dan* (prevod iz ruščine Andreja Kalc). Beletrina, 2021.

Irma Kern Nachtsheim

Irma Kern, 2021: Suedslavische Literatur: Slovenische Literatur. Ur. Schamma Schahadat: *Lektürevorschläge Slavistik*. Universität Tuebingen, Slavisches Seminar: 18–19.

Jernej Ključevšek

Boštjan Božič, Jernej Ključevšek, Ivana Petric Lasnik, Petra Seidl, 2021: Fran Levstik: *Martin Krpan*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Jelena Konicka

Елена Коницкая, 2021: Независимо используемый дательный падеж в литовском, русском и словенском языках: некоторые замечания к сопоставительному анализу / Elena Konitskaya. Independently used dative case in Lithuanian, Russian and Slovenian: some comments on contrastive analysis. Ur. Peter Arkadiev, Jurgis Pakerys, Inesa Šeškauskienė, Vaiva Žeimantienė: *Studies in Baltic and other languages*. Vilnius: VU. 204–221.

Maja Kračun

Maja Kračun, 2020: Koronavirus. *Svobodna Slovenija, Zedinjena Slovenija* 4, str. 4.

Maja Kračun, 2020: Kaj potrebujete, kaj uporabljate in kaj morate storiti? *Svobodna Slovenija, Zedinjena Slovenija* 14, str. 4.

Klemen Lah

Klemen Lah, 2021: Spremna beseda v romanu *Dedič* Marjana Žiberne. Maribor: Litera.

Klemen Lah, 2021: *Goldfisch*. Brežice: Primus.

Rada Lečič

Rada Lečič, 2020: *Slovenščina od A do Ž / Lo sloveno dalla A alla Ž* (1. del; dopolnjena izdaja). Cerklje: Založba Gaya.

Rada Lečič, 2020: *Slovenščina od A do Ž / Lo sloveno dalla A alla Ž* (2. del; dopolnjena izdaja). Cerklje: Založba Gaya.

Rada Lečič, 2020: *Slovenščina od A do Ž / Slovene from A to Ž*. Cerklje: Založba Gaya.

Tjaša Lorbek

Tjaša Lorbek, 2020: Jezikovni orešček. Pred in vejica (ne) skače. *Svobodna Slovenija* 9, str. 5. Dostopno na <http://svobodnaslovenija.com.ar/pred-in-vejica-ne-skace/>.

Karin Marc

Maria Bidovec, 2021: *Grammatica slovena. Manuale di morfologia e cenni di sintassi con esercizi*. Uredniško delo in strokovno svetovanje Karin Marc. Milano: Hoepli Editore.

Pavel Ocepek

Pavel Ocepek, 2020: »Ne, ne zapirajmo, odprimo!« O lektoratu slovenskega jezika na oddelku za slovanske jezike in književnosti FF UNSA. Ur. Amela Ljevo Ovčina idr.: *U zrcalima sjećanja ... Zbornik radova u spomen na profesora Ilijasa Tanovića*. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteteta u Sarajevu. 59–72.

Mladen Pavičić

Mladen Pavičić idr., 2020: *Veliki madžarsko–slovenski slovar* (dopolnitev). Dostopno na <https://www.szotar.net/>.

Ivana Petric Lasnik

Michel De Dobbeleer, Ivana Petric Lasnik, Nathan Ghys, Aaron Maladry: <https://moedintz.nl/languages/18> (spletna stran 2020; slovensko-nizozemska kontrastivna analiza).

Boštjan Božič, Jernej Ključevšek, Ivana Petric Lasnik, Petra Seidl, 2021: Fran Levstik: *Martin Krpan*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Slavo Šerc

Slavo Šerc, 2020: *Neznanci in posebneži v nemški literature*. Ljubljana: LUD Literatura.

Prevodi

Arno Schmidt: *Leviathan, Priseljenci, Črna ogledala*. Ljubljana: LUD Šerpa, 2020.

Markus Werner: *Kmalu nasvidenje*. Ljubljana, KUD Sodobnost, 2021.

Prevodi zgodb

Christiane Neudecker: *Rush Hour*. *Sodobnost*, 2021.

Zsuzsa Bánk: *Larry*. *Sodobnost*, 2021.

Maja Gal Štromar: »*Misli name, ko ti je lepo*« / *Denk an mich, auch in guten Zeiten* – Edition CONVERSO (edition-converso.com). Spremni esej k prevodu knjige. Converso, 2021.

Eva Šprager

Eva Šprager idr. (ur.), 2020: Lojze Kovačič: *Otroške stvari* (prevod odlomka); Sebastijan Pregelj: *Kronika pozabljanja* (prevod odlomka). *Literaturen vestnik/Литературен вестник* 2020/23. Sofija.

Jasmina Šuler Galos

Jasmina Šuler Galos, 2020: NSK, Psychologia narodowa. Ur. Swojskość, D. Gil, L. Miodyński: *Leksykon idei wędrównych na słowiańskich Bałkanach, XVIII–XXI wiek, Tom 10*. Warszawa: SOW. <http://ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/1066>.

Andrej Šurla

Andrej Šurla, 2020: Čehi (oz. Moravci) v Cankarjevi literaturi. Alenka Jensterle Doležal idr. (ur.): *Z Lublaně přes Vídeň do Prahy: (Ivan Cankar a jeho současníci) / Iz Ljubljane preko Dunaja v Prago: (Ivan Cankar in njegovi sodobniki)*. Praha: Národní knihovna České republiky, Slovanská knihovna. 125–136.

Andrej Šurla, 2020: Prevajalčevo soustvarjanje podobe tujejezičnega literarnega kanona: podoba poljskega pesništva v prevajalskih izborih Toneta Pretnarja. Marinka Kenk-Tomazin (ur.): *Občutenje srca skupinskega avtorja: zbornik referatov in prispevkov z mednarodnega strokovnega srečanja in okrogle mize 25 let spominov*. Tržič: Knjižnica dr. Toneta Pretnarja.

Andrej Šurla, 2020: Poezija Mirana Jarca iz obdobja Novomeške pomladi v primežu časa. Jasna Kocuvan Štukelj (ur.): *100 let novomeške pomladi: katalog*. Novo mesto: Dolenjski muzej.

Bojana Todorović

Nowy dramat słoweński tom 2, 2020: Ur. Andriej Moskwin, Warszawa, współpraca Bojana Todorović, Jasmina Šuler Galos. / *Sodobna slovenska dramatika 2*, uredil Andriej Moskwin, sodelovanje: Bojana Todorović, Jasmina Šuler Galos.

Saša Vojtech Poklač

Saša Vojtechová Poklač, 2020: Katarína Žeňuchová (ur.): *Materiálová a pramenná báza etnolingvističských výskumov v Slovinsku. Etnolingvistický výskum na Slovensku: súčasný stav a perspektívy*. Bratislava: Slovenská akadémia vied. 127–138.

Saša Vojtechová Poklač, 2021: Barbara Ivančič Kutin (2018): Krivopete. Wild women with backward-facing feet in Slovenian folklore. *Ethnologia Slovaca et Slavica* 42. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 98–102.

Janja Vollmaier Lubej

Janja Vollmaier Lubej, 2020: Andrej Makuc: *Podobe. Odsevanja: revija za leposlovje in kulturo* 113/114. 91–92.

Janja Vollmaier Lubej, 2020: Tema umetnosti v esejistiki Ivana Cankarja. Ur. Alenka Jensterle Doležal: *Iz Ljubljane preko Dunaja v Prago* (Ivan Cankar in njegovi sodobniki). Praga: Národní knihovna České republiky – Slovanská knihovna.

Janja Vollmaier Lubej, 2020: Miroslav Lajuk: *Pesmi*. (Prevod izbranih pesmi za festival Vilenica 2020).

Janja Vollmaier Lubej, 2021: Medkulturnost v izbranih sodobnih ukrajinskih romanih. Gjoko Nikolovski (ur.): *Izzivi slavistike v 21. stoletju: 4. mednarodna znanstvena konferenca Slavistični znanstveni premisleki*, 13. 5.–15. 5. 2021, Maribor: zbornik povzetkov. Mednarodna znanstvena konferenca Slavistični znanstveni premisleki.

Janja Vollmaier Lubej, 2021: *Die Theorie der Ökokritik und der ökologischen Analyse in der slowenischen Literaturwissenschaft*. Berlin: Weidler (v tisku).

Tatjana Vučajnk

Tatjana Vučajnk, 2020: Pouk slovenščine kot materinščine in drugega oz. tujega jezika v Gradcu: Okrogla miza na temo poučevanja slovenskega jezika v Avstriji na izobraževalni vertikali. Ur. T. Vučajnk: *Zbornik slavističnega društva Slovenije. Slovenski jezik in književnost v srednjeevropskem prostoru*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 477–479.

Tatjana Vučajnk, Emmerich Kelih, 2020: Prevzete besede v slovenskem osnovnem besedišču (prva opažanja): Ur. T. Vučajnk, E. Kelih: *Zbornik slavističnega društva Slovenije* 30. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 61–68. <https://zdsds.si/tiskovina/2695/>.

Tatjana Vučajnk, Emmerich Kelih, 2020: Zakaj dvojezični tematski slovar? / Was zeichnet das zweisprachige Wörterbuch aus?: Slovensko-nemški tematski slovar: osnovno in razširjeno besedišče / Grund- und Aufbauwortschatz Slowenisch-Deutsch. *VII Das Magazin der Sloweninnen und Slowenen in der Steiermark*. Bad Radkersburg: Pavelhaus. 166–171.

Tatjana Vučajnk, 2020: Štajerska in Štajerska reloaded / Steiermark und Steiermark reloaded: O ekskurziji študentov avstrijskih slovenistik v Pavlovo hišo / Studierenden-Exkursionen österreichischer Slavistik-Institute ins Pavelhaus. *VII Das Magazin der Sloweninnen und Slowenen in der Steiermark. VII Revija Slovenk in Slovencev na avstrijskem Štajerskem*. Bad Radkersburg: Pavelhaus. 172–179.

Tatjana Vučajnk, 2020: *Jezik skozi leposlovje in projektne dneve / Sprachen durch Literatur und Projektstage: Interno testno učno gradivo za heterogene učne skupine pri slovenščini na novih srednjih šolah na avstrijskem Koroškem*. Dobova: Samozaložba.

Tatjana Vučajnk, Polonca Legvart, 2021: Pogled v svet besed: prepoznavanje raznojezičnosti v prvem triletju osnovne šole: KuKoZu: Kultur, Koexistenz und Sprache durch Geschichten fuer eine Bessere Zukunft. 23–26.

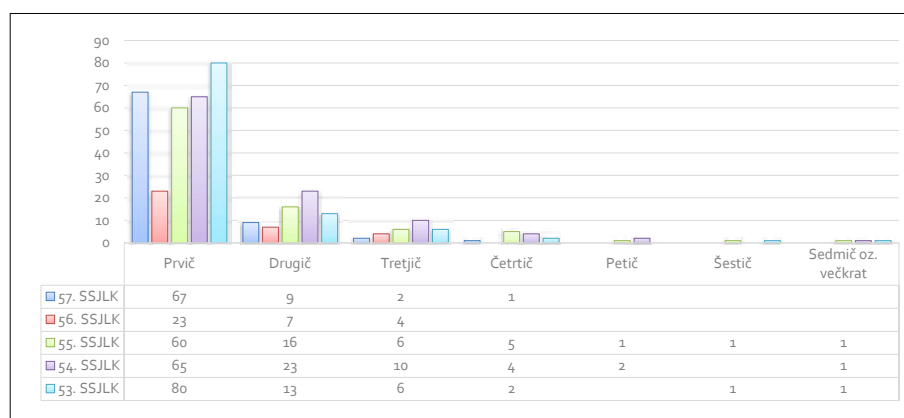
57. seminar slovenskega jezika, literature in kulture Ustvarjalke v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi (5.–16. 7. 2021)

doc. dr. Damjan Huber, izr. prof. dr. Alenka Žbogar

1 Uvod

57. seminarja, ki smo ga drugo leto zapored zaradi širjenja novega koronavirusa izvedli na daljavo preko videokonferenčnega orodja Zoom, se je udeležilo 86 udeležencev iz 24 držav: 66 študentov, 9 asistentov, profesorjev in lektorjev s tujih univerz ter učiteljev v zamejstvu in 11 udeležencev, ki se s slovenščino ukvarjajo na drugih poklicnih področjih. Na podlagi programov sodelovanja ter za lektorate slovenščine na univerzah v tujini smo podelili 64 štipendij (meddržavne štipendije so bile v države, ki so posebej zahtevale uradno pot pošiljanja – Bolgarija, Češka, Madžarska, Poljska, Slovaška –, poslane preko Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS), 12 štipendij smo podelili zamejskim organizacijam, 10 udeležencev je prejelo štipendije preko organizacijskega odbora, samoplačnikov ni bilo; večina se je Seminarja letos udeležila prvič (gl. graf 1).

Graf 1: Vračanje udeležencev na Seminar

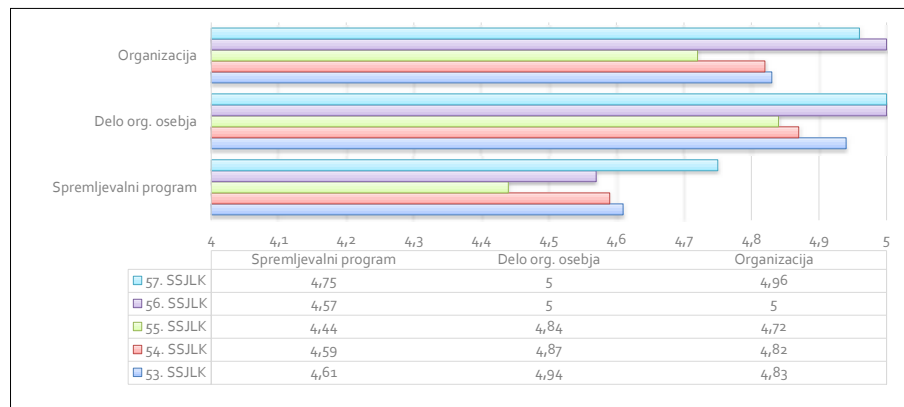

2 Organizacija, odmevi v medijih in financiranje

2.1 Organizacija

Predsednica letošnjega Seminarja je bila dr. Alenka Žbogar, za organizacijo je skrbel dr. Damjan Huber, ki je opravljal tudi vlogo vodje lektorjev, za založniško dejavnost je bila zadolžena mag. Mateja Lutar, v programskem odboru prireditve so bili dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk, dr. Mojca Nidorfer, dr. Timothy Pogačar, dr. Mojca Smolej in dr. Alenka Žbogar. V veliko pomoč pri izvedbi Seminarja so bili študenti Monika Ivančič, Pia Rednak, Miha Sever, Urša Terčon (vsi študenti slovenščine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani) in Vladimir Šatin (študent ruščine in slovenščine v Moskvi). Udeleženci so tudi letos odlično ocenili tako organizacijo prireditve (4,96, lani 5) kot delo in prijaznost organizacijskega osebja (5, lani prav tako 5; gl. graf 2).

Graf 2: Ocene organizacije in spremljevalnega programa

2.2 Odmevi v medijih

Letos smo zasledili šest medijskih objav. Seminar je odmeval na *Radio Slovenija* (2 objavi) in v slovenskem sporedu avstrijskega *Radia ORF*, na spletnih straneh *Slovenske tiskovne agencije* in *Multimedijskega centra RTV SLO* ter v časopisu *Večer*. Vse objave so dostopne v spletnem arhivu 57. seminarja v rubriki *Odmevi v medijih*.

2.3 Financiranje

Seminar je v veliki večini financiralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS v okviru *Uredbe o financiranju visokošolskih zavodov v Republiki Sloveniji* preko letne pogodbe kot eno od nacionalno pomembnih nalog, tj. *Skrb za slovenščino*, na pomoč pa nam je priskočil še Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

3 Lektorske vaje ter vaje iz konverzacije in fonetike

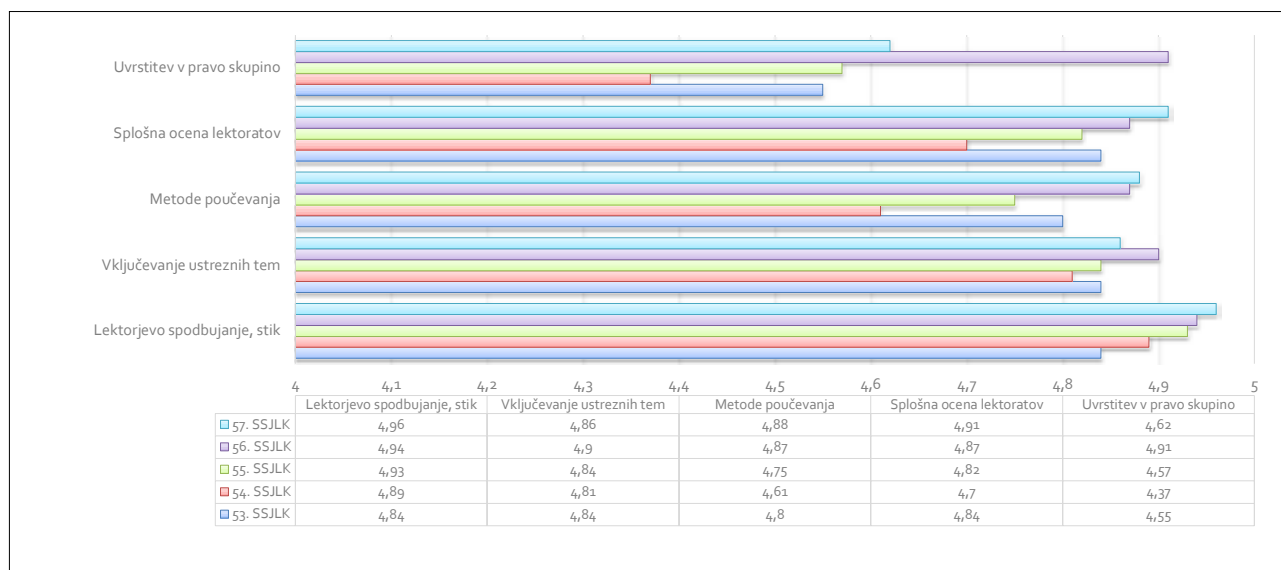
V okviru priprav na drugo spletno izvedbo Seminarja smo se z vsemi lektorji, ki so bili predvideni za poučevanje na letošnji prireditvi, srečali preko Zooma na dveh pripravljalnih sestankih (začetek februarja in začetek julija), kjer smo se pogovorili o načinu dela. Tudi med Seminarjem smo se srečali na štirih sestankih (vsak teden po dvakrat), neformalno in po potrebi pa smo se srečevali vsak dan pred poukom in po njem ter med odmori; v stiku smo bili tudi preko e-pošte in po telefonu.

Uvodno razvrstitev udeležencev v skupine glede na njihovo znanje, interese in seminarske izkušnje je na podlagi uvrstitvenih testov naredil vodja lektorjev, dokončno uvrstitev udeležencev v skupine pa smo naredili skupaj z lektorji po ustnem testiranju, ki je potekalo med 12. in 20. majem preko Zooma. Glede ustreznosti razvrstitve udeležencev v skupine se je v primerjavi s prejšnjim letom (4,91) letos ocena nekoliko znižala (4,62), kar je ob tako heterogeni seminarski publikli (od študentov slovenščine na tujih univerzah in njihovih profesorjev do zamejskih kulturnih delavcev) in izvedbi celotnega programa preko spleta še vedno odlična ocena.

3.1 Lektorji in lektorske skupine

Večina lektorjev, ki so vodili lektorske skupine, poučuje slovenščino na tujih univerzah in v okviru svojih rednih delovnih obveznosti na vsaka tri leta poučujejo tudi na Seminarju (le eno od nadaljevalnih skupin je vodila zunanja sodelavka). Gre za zelo izkušene lektorje, kar potrjujejo tudi zelo visoke ocene njihovega dela: povprečna ocena lektoratov je bila 4,91 (lani 4,87), podobno visoke so bile tudi ocene njihovih metod poučevanja (4,88, lani 4,87), vključevanja ustreznih tem (4,86, lani 4,9) in ocene lektorjevega spodbujanja (4,96, lani 4,94); gl. graf 3.

Graf 3: Ocene lektoratov

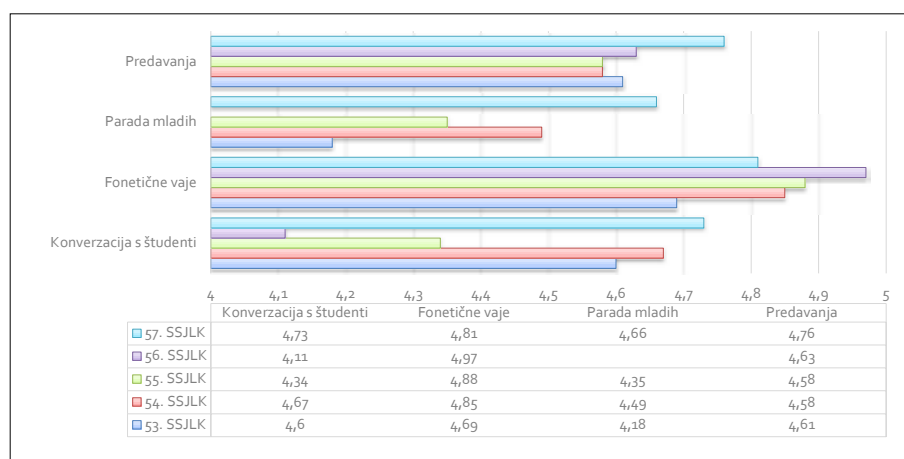
Lektorji so bili preko e-pošte vsako jutro (oz. že zvečer za naslednji dan) seznanjeni s strokovnim in spremljevalnim dogajanjem ter drugimi tako za seminariste kot tudi lektorje pomembnimi informacijami. Težav pri izvedbi pouka in vodenju lektorske ekipe kljub nenavadnim okoliščinam ni bilo, komunikacija z udeleženci je bila odlična, vsi lektorji so svoje delo opravljali zelo zavzeto, pravočasno so oddali projekte in poročila, v »razrede« so odhajali točno, na ure so bili tako vsebinsko kot tehnično dobro pripravljene, med udeleženci, lektorji in organizatorji je bilo kljub fizični oddaljenosti čutiti odlično vzdušje, ki je pomembno za kakovostno delo, kar poudarjajo tudi lektorji v svojih poročilih; gl. poglavje 6.1.

Razpored lektorjev po skupinah (v dveh nadaljevalnih skupinah sta poučevala po dva lektorja, in sicer prvi omenjeni v 1. tednu, drugi omenjeni v 2. tednu Seminarja): Začetna 1: dr. Luka Zibelnik, Začetna 2: Katarina Dovč, Začetna 3: mag. Meta Lokar, Nadaljevalna 1: Maja Rančigaj Beneš, Nadaljevalna 2: Vesna Bukovec in Nejc Robida, Nadaljevalna 3: Primož Lubej in dr. Janja Vollmaier Lubej, Nadaljevalna 4: Mojca Jesenovec, Nadaljevalna 5: Tina Jugovič, Izpopolnjevalna literarna: dr. Jasmina Šuler Galos, Izpopolnjevalna jezikoslovno-

splošna: mag. Bojana Todorović; **študentska konverzacija za začetnike in nadaljevalce**: Patricija Berglez, Anamarija Cemič, Monika Ivančič, Polona Majdič, Pia Rednak, Miha Sever, Urša Terčon in Jana Vaupotič; **fonetične vaje za začetnike, nadaljevalce in izpopolnjevalce**: Martin Vrtačnik.

Pri razvrščanju udeležencev z najvišjim znanjem slovenskega jezika (**izpopolnjevalci**; 17 udeležencev v dveh skupinah) smo upoštevali njihove strokovne interese, ki so jih zapisali na testu ali na prijavnici, določene popravke pri razvrstitvi pa smo izvedli še po ustnem testiranju (skupna ocena udeležencev o ustreznosti razvrstitve v izpopolnjevalne skupine je bila 4,94, lani 5). Udeleženci so bili z delom lektorice zelo zadovoljni, kar potrjujejo visoke ocene iz anket (med 4,89 in 5). V **nadaljevalnih skupinah** (49 udeležencev v petih skupinah) so udeleženci svojo razvrstitev ocenili nekoliko slabše (4,49, lani 4,86), lektorji pa so bili podobno kot v izpopolnjevalnih skupinah zelo dobro ocenjeni (med 4,63 in 5). Tudi v **začetnih skupinah** (20 udeležencev v treh skupinah) so udeleženci lektorje odlično ocenili (med 4,71 in 5), prav tako so bili zadovoljni z razvrstitvijo v skupine (4,63, lani 4,75). Tudi izvajalcu fonetičnih vaj so udeleženci (ponovno) namenili visoke povprečne ocene: začetniki 5 (lani 5), nadaljevalci 4,7 (lani 4,93) in izpopolnjevalci 4,88 (lani 5).

Graf 4: Ocene fonetičnih vaj, konverzacij in predavanj

Fonetične vaje so bile namenjene uvodu v slovensko fonetiko in vajam iz fonetike slovenskega jezika za začetnike ter izpopolnjevanju izgovora za udeležence nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupin (90 minut oz. 2 šolski uri), osmo leto zapored pa jih je vodil Martin Vrtačnik (povprečna ocena je bila 4,81, lani 4,97; gl. graf 4). Pri ocenah **študentske konverzacije za začetnike in nadaljevalce** (udeleženci nadaljevalnih skupin so se lahko vsakodnevno odločali med obiskom popoldanskih strokovnih predavanj in študentskih konverzacij, kar so sprejeli zelo pozitivno) so izvajalci, tj. študenti ljubljanske slovenistike, letos prejeli občutno višje ocene kot lani (4,73, lani 4,11; gl. graf 4), saj so s pridom izkoristili lanskoletne izkušnje, ko so prvič izvajali konverzacijo na daljavo.

3.2 Študijsko gradivo

Lektorji so imeli na voljo učbenik, ki smo ga seminaristom poslali po pošti v začetku junija, poleg tega so uporabljali tudi lastno gradivo in druge publikacije Centra za slovenščino (nekateri so na voljo tudi na spletu v e-obliki, prav tako zvočni posnetki iz vseh učbenikov), v pouk so vključevali interaktivne metode poučevanja (poslušanje glasbe, ogled videoposnetkov, diskusije o filmu, vodenih ogledih in drugih spremljevalnih dejavnostih ter o popoldanskih strokovnih predavanjih, ki so jih bili udeleženci deležni med Seminarjem). V celoti so svoje gradivo (brez učbenika) uporabljali lektorji obeh izpopolnjevalnih skupin in prve začetniške skupine, kot dodatek k učbenikom pa tudi lektorji drugih začetniških in nadaljevalnih skupin, še posebej pri konverzacijah.

Osnovno študijsko gradivo po skupinah: Začetna 1: *lastno gradivo*, Začetna 2: *Slovenska beseda v živo 1b – učbenik*, Začetna 3: *Gremo naprej*, Nadaljevalna 1: *Naprej pa v slovenščini*, Nadaljevalna 2: *Naprej pa v slovenščini*, Nadaljevalna 3: *Slovenska beseda v živo 2 – učbenik*, Nadaljevalna 4: *Slovenska beseda v živo 2 – učbenik*, Nadaljevalna 5: *Pot do izpita iz slovenščine*, Izpopolnjevalna literarna: *lastno gradivo*, Izpopolnjevalna jezikoslovno-splošna: *lastno gradivo*, Fonetične vaje: *Fonetika 1, Slovenska zborna izreka, Govorna tehnika – vaje, lastno gradivo*.

4 Predavanja

Letos smo organizirali in preko Zooma izvedli deset strokovnih **predavanj**, poleg teh pa še eno v okviru t. i. **parade mladih** (drugo načrtovano predavanje ni bilo izvedeno). Predavanj se je udeleževalo od 57 do 72 slušateljev (v povprečju 65), saj so bila odprta tudi za zunanje obiskovalce, predavanja v okviru parade mladih pa se je udeležilo 48 slušateljev.

Tako klasična predavanja (4,76) kot tudi predavanja v okviru parade mladih (4,66) so bila ocenjena najbolje v zadnjih petih letih (gl. graf 4). Predavali so dr. Saša Babič (Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU), dr. Milena Mileva Blažič (Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani) in Kasilda Bedenk (Humanistična fakulteta Univerze Karla in Franca v Gradcu), dr. Katja Mihurko Poniž (Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici), dr. Branislava Vičar (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru) ter dr. Milica Antič Gaber, dr. Irena Novak Popov, dr. Urška Perenič, dr. Mojca Smolej, dr. Tone Smolej in dr. Saška Štumberger (vsi Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani). V okviru parade mladih je predavala magistrska študentka Neža Marija Slosar (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani), medtem ko dr. Ivana Zajc (RTV Slovenija) svojega predavanja ni izvedla.

Prispevki s predavanj so objavljeni v seminarski monografiji, ki je bila natisnjena in po navadni pošti skupaj z učnim gradivom in [Vodnikom po programu](#) poslana vsem udeležencem pred začetkom prireditve, ter na spletni strani v rubriki [Zborniki SSJLK](#), posnetki predavanj pa so dostopni na spletnem portalu [Videolectures](#).

5 Spremljevalni program

Seminar smo odprli v ponedeljek, 5. 7., ob 9.00, ko so udeležence in druge goste pozdravili dekan Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani dr. Roman Kuhar, predstojnica Oddelka za slovenistiko dr. Mateja Pezdirc Bartol in predstojnik Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik dr. Marko Stabej, lektorji in organizatorji pa smo se jim na kratko predstavili. V okviru spremljevalnega programa smo za seminariste organizirali še štiri druženja s študenti ljubljanske slovenistike (ocena 4,72), vodena ogleda Ljubljane (4,9) in stalne zbirke v Narodni galeriji (4,54), ogled slovenskega filma *Ne bom več luzerka* (4,73) in pogovor z režiserko filma (4,92), Seminar pa smo zaključili s krajšo prireditvijo in predstavitevijo skupin v petek, 16. 7.; posnetek prireditve je na voljo na [YouTubu](#). Spremljevalni program so udeleženci ocenili s povprečno oceno 4,75, lani 4,57 (gl. graf 2).

Udeleženci so se lahko med prireditvijo posvetovali s sodelavkami Knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko ter se dogovorili za možnost skeniranja študijskega gradiva, Knjižarna Filozofske fakultete pa je seminaristom v času prireditve ponujala 25-odstotni popust pri nakupu vseh učbenikov Centra za slovenščino ter drugih publikacij Znanstvene založbe Filozofske fakultete.

6 Lektorska poročila in ankete udeležencev

6.1 Poudarki iz lektorskih poročil

Kljub izvedbi prireditve preko spleta so lektorji zelo pohvalili letošnji Seminar. Vsi so bili prijetno presenečeni, kako dobro nam je vsem skupaj uspelo izvesti vse dejavnosti in kako vestni in motivirani so bili letošnji seminaristi. Poročajo o odličnem vzdušju in ustreznih delovnih pogojih ter hvalijo delo organizatorjev in motivirane udeležence; kot edino »pomankljivost« so izpostavili spletno izvedbo prireditve: 1. »Organizacija Seminarja je bila kot vedno odlična, informacije smo dobivali redno, bile so nedvoumne. Spremljevalni program so študenti obiskovali, kolikor so lahko, z vsem so bili zadovoljni.« 2. »Tudi možnost odprte virtualne zbornice se mi zdi dobra, le da ne omogoča druženja in spontanega pogovorov, ki se zgodijo v realni zbornici. /.../ Sicer se moja skupina ni zelo aktivno udeleževala popoldanskega programa. Navedena razloga sta bila služba ali pa dovolj računalnika.« 3. »Prva dva dni Seminarja se mi je zdelo malo žalostno, da smo tako vsak na svojem koncu in na daljavo in da bo za študente tak način dela naporen, potem pa se je izkazalo ravno obratno. Študenti so bili zelo motivirani in marljivi. Na pouk so hodili pripravljeni in vedno vsi naredili domačo nalogo.« 4. »Zelo mi je bilo všeč, da smo lektorji vsak večer dobili od dr. Damjana Hubra seznam aktivnosti, ki nas čakajo naslednji dan. Ta program sem potem primerno prilagodila in ga naslednji dan, ko smo začeli z lektorskimi vajami, predstavila študentom kar v obliki PPT-predstavitve. /.../ Organizatorji so naredili vse, kar so lahko, da bi nam ponudili izkušnjo, ki bi bila čim bolj podobna Seminarju v živo.« 5. »Edino stvar, ki so jo študenti izpostavili kot negativno, je dejstvo, da je bil Seminar na spletu. /.../ Opazila sem tudi manjšo zainteresiranost za popoldanske dejavnosti in mislim, da je tudi to eden od razlogov.«

Lektorji poročajo o bolj ali manj homogenih skupinah z vidika starostnih razlik, izobrazbe in/ali osebnih interesov ter o nekoliko bolj heterogenih skupinah z vidika jezikovnega (pred)znanja in maternih jezikov (slovanski, germanski, romanski, ugrofinski in drugi jeziki). Težave so lektorji uspešno odpravljali sproti, prenekatera razlika med udeleženci pa jim je služila tudi kot osnova za delo v skupini, kar priča o prilagodljivosti in dobri usposobljenosti lektorjev, ki so poučevali na Seminarju: 1. »Udeleženci so bili različnih starosti in tudi karakterno precej različni, vendar so bolj sproščeni in zgovorni uspeli spodbuditi tiste, ki so bili bolj introvertni. /.../ Zaradi razlik v znanju sem pri nalogah v dvojicah poizkušala z različnimi prijemi; včasih sta bila v paru dva z večjo razliko v znanju, drugič je bila dvojica

na podobni ravni.« 2. »Poučevala sva študente različnih študijskih smeri, njihovo znanje slovenščine je bilo precej heterogeno, a je tečaj s pomočjo notranje diferenciacije kljub temu potekal brez težav.« 3. »Moram priznati, da sem pred Seminarjem imela kar nekaj dvomov, kako v isti skupini poučevati, npr. govorce slovanskih jezikov, zamejske Slovence in Kitajce, a uspelo nam je. Taka raznolikost je bogatila pogovore in debate.«

Tako za organizatorje kot lektorje je bil tudi letošnji spletni Seminar prav posebna izkušnja. Podobno kot lani veselijo ugotovitve lektorjev, da smo s tehniko imeli več pozitivnih kot negativnih izkušenj (ki se jim seveda nismo mogli povsem izogniti): 1. »Težava je zgolj ta, da je bil Seminar v virtualnem okolju in je treba vaje ponuditi v primerni obliki. V ta namen sem uporabljala programa BookWidgets ter Google slides.« 2. »Strah pred delom na daljavo ni bil več tako močan, saj sva oba imela s tem letos precej izkušenj, eksplicitnih težav ni bilo, seveda pa smo vsi imeli občasne probleme s spletno povezavo, a do večjih izpadov ni prihajalo.« 3. »Izpostavila bi razporejanje v skupine, ki smo ga bili zaradi danih razmer letos prisiljeni izvesti pred začetkom Seminarja. Zelo smiselna se mi zdi odločitev, da pogovore z udeleženci opravijo lektorji, ki bodo te udeležence na Seminarju predvidoma poučevali, saj si tako lahko ustvarimo precej dober vtis, kakšno skupino bomo dobili, in se tudi lažje vnaprej pripravimo. Tudi udeleženci se niso srečali s povsem novim obrazom, kar je bilo sploh pri delu preko Zooma po mojem mnenju dobrodošlo. Všeč mi je bilo tudi, da smo pogovore izvedli nekaj tednov pred Seminarjem – organizator si je lahko vzel več časa za oblikovanje skupin, lektorji pa smo že vnaprej vedeli, koga bomo poučevali. Tovrstni način razporejanja, pa čeprav preko Zooma, bi tako priporočila tudi za v prihodnje.«

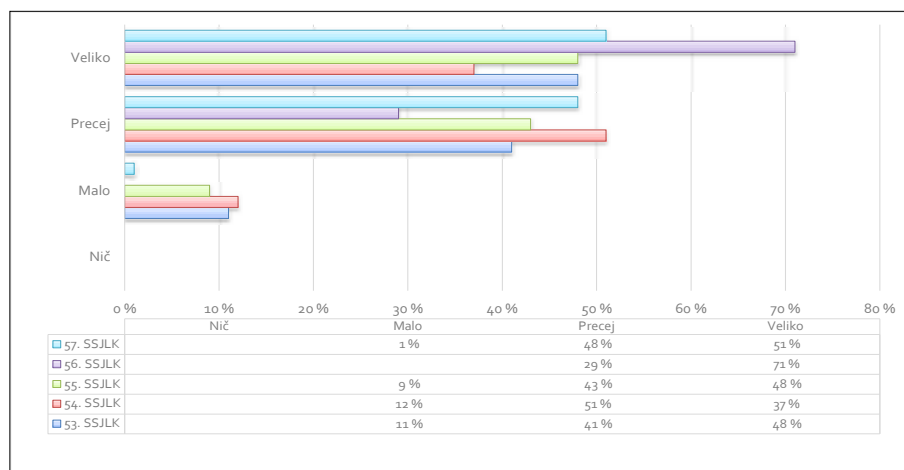
Predvsem lektorji, ki so poučevali v nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupinah, predlagajo, da gradivo, ki ga sami pripravljajo, sistematično zbiramo in da je na voljo tudi drugim lektorjem: »Menim, da potrebujemo gradivo za nadaljevalce in izpopolnjevalce, in sicer ne nujno učbenike, ki hitro zastarijo, temveč besedila, zbrana v delovnih mapah/skriptah, ki bi jih lahko učitelji sproti spreminjali, popravljali in dopolnjevali.«

6.2 Poudarki iz anket udeležencev Seminarja

Še enkrat velja poudariti, da so bili udeleženci navdušeni nad organizacijo in izvedbo letošnjega Seminarja. V anketah so pohvalili svoje dopoldanske lektorje, popoldanske predavatelje in izvajalce konverzacij, izvajalca fonetičnih vaj, popoldansko-večerni spremljevalni program ter organizatorje in nasploh celotno organizacijo prireditve (gl. grafe 2, 3 in 4). Več jih je izpostavilo neprecenljivo izkušnjo, da so dva tedna lahko govorili (samo) slovensko z udeleženci z vsega sveta in slovenskimi strokovnjaki za jezik, književnost in druge družboslovno-humanistične teme. Čeprav so bili udeleženci navdušeni nad letošnjim Seminarjem, pa jih večina komaj čaka, da se prireditve udeležijo tudi v živo v Ljubljani, saj bi se jih kar 69 % (lani 76 %) raje udeležilo klasičnega Seminarja v Ljubljani, 30 % (lani 24 %) pa jih meni, da sta obe možnosti, tj. preko spleta oz. v živo v Ljubljani, enako dobri.

Pri samooceni izboljšanja znanja je z *veliko* svoj napredek ocenilo 51 % (lani 71 %) udeležencev, s *precej* 48 % (lani 29 %), z *malo* 1 % (lani nihče) in z *nič* nihče (enako lani); gl. graf 5.

Graf 5: Samoocena udeležencev glede napredka v znanju slovenščine

7 Sklep

Za kakovostno sodelovanje se zahvaljujemo lektorjem, predavateljem, asistentom, izvajalcem študentske konverzacije in spremljevalnega programa, članom programskega odbora, tehnični urednici seminarских publikacij, sodelavkam Knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko ter nasploh vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri pripravi in izvedbi letošnjega Seminarja. Velika zahvala gre tudi obema financerjema, ki sta nam omogočila, da tudi letos kakovostno pripravimo in izvedemo to edinstveno mednarodno strokovno prireditev.

40. simpozij Obdobja: Slovenska poezija (17.–19. november 2021)

doc. dr. Darja Pavlič

1 Vsebinska zasnova in tematika simpozija

Pojem poezija je mogoče razumeti na različne načine, med drugim kot književnost, napisano v verzih. Poezija v tem primeru ni izenačena z liriko, čeprav je sinonimna raba razširjena tudi v slovenskem jeziku, ne le v angleščini in francoščini, od koder izvira. Poleg lirske, epske in dramske poezije so z vidika literarne zgodovine zanimivi pojavi, ki jih ni mogoče zlahka uvrstiti v katero izmed treh velikih literarnih vrst (npr. angažirana, eksperimentalna poezija) ali niso omejeni zgolj na jezikovna izrazna sredstva, ampak segajo na vizualno ali akustično področje (npr. konkretna, vizualna, elektronska poezija, uglasbene pesmi). Zgodovina slovenske poezije je bila doslej največkrat obravnavana v okviru literarnih smeri in obdobj, vendar jo je mogoče proučevati tudi na ravni literarnih vrst, zvrsti, oblik in žanrov. Simpozij Slovenska poezija se v tem smislu navezuje na preteklo simpozije Obdobja, ki so obravnavali romantično pesnitev, sonet, slovenski roman, slovensko kratko prozo in slovensko dramatiko.

Ustaljene oznake za literarna obdobja so bile pospremljene z opozorili, da vodilne smeri po modernizmu še ni mogoče določiti, ker je sodobno slovensko poezijo zaznamoval pesniški pluralizem oziroma soobstoj različnih avtorskih poetik. Značilnosti posameznih smeri so pogosto uporabljene kot izhodišče za razlago izbranih pesmi ali pesniških opusov. S spoznanjem, da je pomen pesmi odvisen od najrazličnejših kontekstov, se je razširilo področje raziskav, interpret pa se je znašel pred nalogo, da razišče svoje orodje in obzorje. Raziskave je mogoče usmeriti tudi v analize uporabljenih pesniških postopkov, pri čemer je lahko meja med analizo in interpretacijo zabrisana ali pa je raziskovanje poetične funkcije jezika pomembnejše od vprašanja, kaj pesem pomeni.

Slovenska poezija je imela narodotvorno vlogo, dokler ni stopila v ospredje njena estetska funkcija. Vprašanje o družbenih vlogah slovenske poezije danes se navezuje na trditev o koncu »prešernovske strukture«, zahteva pa tudi razmislek o tezi, da je poezija zmeraj politična. Ustvarjanje, širjenje in sprejemanje slovenske poezije odpira vprašanja, kakšno je mesto slovenske poezije v šolskem sistemu, kateri mediji se uporabljajo za njeno širjenje, kako poteka njeno vrednotenje, kakšna je njena recepcija v tujini, v katere jezike in kako se prevaja.

Simpozij je vsebinsko izhajal iz navedenih izhodišč in prepričanja o nujnosti celovitega in poglobljenega znanstvenega razmisleka o slovenski poeziji v vseh njenih pojavnih oblikah in obdobjih. Velik raziskovalni interes za izbrano tematiko se je pokazal že ob zbiranju prijav, saj se je vabilu na simpozij z osnutki odzvalo več kot sto raziskovalcev in raziskovalcev iz Slovenije in tujine. Oddanih je bilo 79 razprav, od katerih jih je bilo 72 sprejetih za objavo. V monografiji so razdeljene na 10 tematskih sklopov, ki so bili predvideni v vabilu na simpozij. Prispevki v prvem tematskem sklopu se aktualnih genoloških vprašanj lotevajo z analizo izbranih del slovenskih pesnic in pesnikov. Razprave iz drugega sklopa opozarjajo, da so za pesnice iz različnih obdobj značilne samosvoje poetike, pri čemer ne spregledajo njihove odrinjenosti iz literarnih kanonov; pomenljivo je, da se problematike poimenovanja literarne skupine loteva samo en prispevek. Metodološka izhodišča v interpretacijah, ki so zbrane v tretjem sklopu, odsevajo sodobni pluralizem na tem področju. Četrty sklop prinaša analize jezika in sloga, rdeča nit prispevkov v petem sklopu pa je vprašanje o družbenih vlogah slovenske poezije. Naslednji tematski sklop je posvečen obravnavi slovenske poezije v šoli. Razprave, zbrane v sedmem sklopu, obravnavajo različne medije, v katerih poteka ustvarjanje in širjenje slovenske poezije. V osmem sklopu je v ospredju vprašanje vrednotenja slovenske poezije. Sedemnajst prispevkov v devetem, najboljšežnejšem sklopu se ukvarja z recepcijo slovenske poezije v tujini, pri čemer so v ospredju prevodna vprašanja. Deseti tematski sklop, s katerim se monografija konča, prinaša razprave, ki slovensko poezijo obravnavajo s primerjalnega vidika.

Simpozij je s svojo tematsko širino pritegnil raziskovalce različnih področij in metodoloških usmeritev, ki so s svojimi prispevki in aktivnim sodelovanjem v diskusijah potrdili ustreznost predlaganih raziskovalnih vprašanj. Udeleženci, ki so sodelovali v anketi o simpoziju, so program (referate) ocenili s povprečno oceno 3,76 (od 4), kar je največ v zadnjih petih letih.

2 Organizacijsko poročilo o izdelavi monografije in programa ter izvedbi simpozija

Vsebinske priprave na simpozij so se začele v septembru 2020, ko je bilo sestavljeno razpisno besedilo, nadaljevale so se s pregledom, ocenjevanjem in komentiranjem 103 osnutkov spomladi 2021. Večina od 79 prispevkov je bila oddanih v roku, vsi so bili sproti dvojno slepo recenzirani. Razprave, ki so dobile dve negativni oceni, so bile zavrnjene. Recenzenti se v svojih ocenah praviloma niso razhajali, kadar pa so se, je članek pregledal še tretji ocenjevalec. Avtorji so bili sproti obveščeni o pripombah, sledil je pregled, ali in

kako so jih upoštevali. V nekaj primerih so bili potrebni dodatni popravki, dva avtorja sta se odločila, da razprave ne bosta oddala.

V recenzentskem postopku so sodelovali ugledni strokovnjaki, člani programskega odbora. To so bili: Varja Balžalorsky Antič (Univerza v Ljubljani), Aleksander Bjelčevič (Univerza v Ljubljani), Jožica Čeh Steger (Univerza v Mariboru), Dubravka Đurić (Fakultet za medije i komunikacije, Beograd, Srbija), Monika Gawlak (Uniwersytet Śląski, Katowice, Poljska), Richard Jackson (University of Tennessee, Chattanooga, ZDA), Alenka Jensterle Doležal (Univerzita Karlova, Praga, Češka), Marko Juvan (ZRC SAZU in Univerza v Ljubljani), Zvonko Kovač (Sveučilište u Zagrebu, Hrvaška), Irena Novak Popov (Univerza v Ljubljani), Darja Pavlič (Univerza v Ljubljani), Mateja Pezdirc Bartol (Univerza v Ljubljani), Igor Saksida (Univerza v Ljubljani), Marko Stabej (Univerza v Ljubljani), Alojzija Zupan Sosič (Univerza v Ljubljani), Vita Žerjal Pavlin (Srednja šola za oblikovanje in fotografijo, Ljubljana). Zaradi specifične tematike treh člankov je kot dodatni recenzent sodeloval Hotimir Tivadar (Univerza v Ljubljani).

V monografiji je objavljenih 72 razprav, ki jih je napisalo 78 raziskovalcev in raziskovalk iz Slovenije, Avstrije, Bolgarije, Češke, Hrvaške, Italije, Nemčije, Poljske, Rusije, Severne Makedonije, Slovaške, Srbije, Ukrajine in Združenih držav Amerike. Večina prispevkov je v slovenščini, 5 v angleščini, po 1 v hrvaščini, češčini in ukrajiniščini. Sodelovali so uveljavljeni domači in tuji raziskovalci ter raziskovalke z različnih univerz in inštitutov, posebej razveseljivo pa je, da so med sodelujočimi poleg članic SAZU tudi študenti in študentke višjih letnikov ljubljanske slovenistike. Monografija je bila natisnjena in razposlana na naslove sodelujočih tik pred simpozijem; elektronska verzija je prosto dostopna na spletnih straneh Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik.

Organizacija simpozija je bila v zanesljivih rokah Damjana Huberja, monografijo in druge publikacije je tehnično brezhibno uredil Matej Klemen, ki je bdel nad recenzentskim postopkom in z Matejo Lutar opravil tudi končne korekture; vsi so zaposleni na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik. Kako odlično so potekale priprave na simpozij, dokazuje anketna ocena, ki je bila tudi letos 4, tj. najvišja možna.

Načrtovano je bilo, da bo simpozij, potem ko se je lanski zaradi covida 19 moral umakniti na splet, ponovno potekal v prostorih Univerze v Ljubljani. Organizatorji smo vseskozi spremljali, kako se slabša poleti ugodna epidemiološka situacija. Septembra 2021 smo vse, ki naj bi nastopili na simpoziju, vprašali, kako bi se ga udeležili v tistem trenutku: po spletu ali v Ljubljani. Tretjina vprašanih je odgovorila, da bi sodelovali preko spletne povezave. Organizacijo prireditve smo zato prilagodili hibridni izvedbi: dva dni naj bi referenti nastopali v prostorih UL, tretji dan preko spleta, vse nastope pa bi bilo mogoče spremljati preko spletne povezave. Tematski sklopi, zasnovani v monografiji, so bili ob taki razdelitvi lahko ohranjeni samo deloma; predvidenih je bilo 21 sekcij. Po razmisleku o različnih možnih scenarijih nismo načrtovali vzporednih sekcij, kar je kasneje olajšalo prenos in spletno okolje. Izkazalo se je, da bi bila zaradi zaostrenih ukrepov ob vse slabših zdravstvenih razmerah prireditev v prostorih Univerze v Ljubljani zelo okrnjena, saj bi morali omejiti udeležbo, preverjati izpolnjevanje pogojev (preboleli, cepljeni, testirani), odpadlo bi druženje med odmori, težko bi poskrbeli za kosila itn. Dva tedna pred simpozijem smo se odločili, da ga v celoti izvedemo preko spleta, pri čemer program ni bil spremenjen.

Simpozij se je začel s pozdravnimi nagovori prof. dr. Gregorja Majdiča, rektorja Univerze v Ljubljani, prof. dr. Mojce Schlamberger Brezar, dekanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, prof. dr. Mateje Pezdirc Bartol, predstojnice Oddelka za slovenistiko na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, ter prof. dr. Marka Stabeja, predstojnika Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik. Zaradi velikega števila sodelujočih so bili posamezni nastopi omejeni na 15 minut. V posameznih sekcijah je sodelovalo največ 5 referentov; ob koncu vsake je potekala skupna diskusija, pri čemer je bilo za vsak referat predvidenih po 5 minut. Zaradi živahnih diskusij, ki so jih usmerjali vodje sekcij (Alojzija Zupan Sosič, Irena Novak Popov, Mateja Pezdirc Bartol, Darja Pavlič, Aleksander Bjelčevič, Vita Žerjal Pavlin, Varja Balžalorsky Antič, Marko Juvan, Alenka Jensterle Doležal, Dubravka Đurić), so bili nekateri odmori krajši od predvidenih, nekaj jih je tudi odpadlo. Organizacija simpozija je potekala gladko in v konstruktivnem vzdušju, kar so opazili tudi aktivni udeleženci, ki so jo ocenili z oceno 3,98 (od 4). Odpovedi, o katerih so bili udeleženci simpozija sproti obveščeni, ni bilo veliko, saj je bilo v obliki referatov predstavljenih 64 od 72 prispevkov. Zaradi spletne izvedbe je bil najbolj okrnjen spremljevalni program: odpadel je načrtovani nastop pevke Nike Solce, skupina Ignor je namesto performansa izvedla krajši recital preko spleta, kamor se je moral preseliti tudi pesniški večer, na katerem je svoje pesmi bralo 9 pesnikov in pesnic, ki so s svojimi referati sodelovali na simpoziju.

V komentarjih, ki so jih po simpoziju napisali aktivni udeleženci, je največkrat omenjena odlična organizacija simpozija, mnogi so pohvalili tudi raznolikost referatov in zanimivo

tematiko. Skupni vtis je morda najbolje povzet v kratki izjavi: »V živo je vseeno bolje, a glede na dane razmere – vse čestitke!« Prednosti spletne izvedbe (med njimi je zlasti lažji dostop za udeležence, ki niso iz Ljubljane) ne odtehtajo njenih slabosti, med katerimi je na prvem mestu to, da odpadejo osebni stiki. Ti so izredno pomembni za strokovni razvoj vsakega posameznika, zato ne preseneča, da bi 70 % anketiranih izbralo izvedbo v prostorih Univerze v Ljubljani, če bi to bilo mogoče. Čeprav se je ob dolgi epidemiji pojavila zasičenost s spletnimi prireditvami in čeprav je simpozij potekal tri dni zaporedoma od jutra do večera, je bila udeležba na vseh dogodkih dobra: predavanja je povprečno poslušalo 38 oseb, največ, 69 poslušalcev je imela Mateja Eniko, na pesniškem večeru je bilo 37 prisotnih, na nastopu skupine Ignor 30. Da je bila tematika aktualna in zanimiva za širšo javnost, kaže tudi podatek, da se je simpozija v treh dneh udeležilo 220 različnih oseb.

3 Financiranje

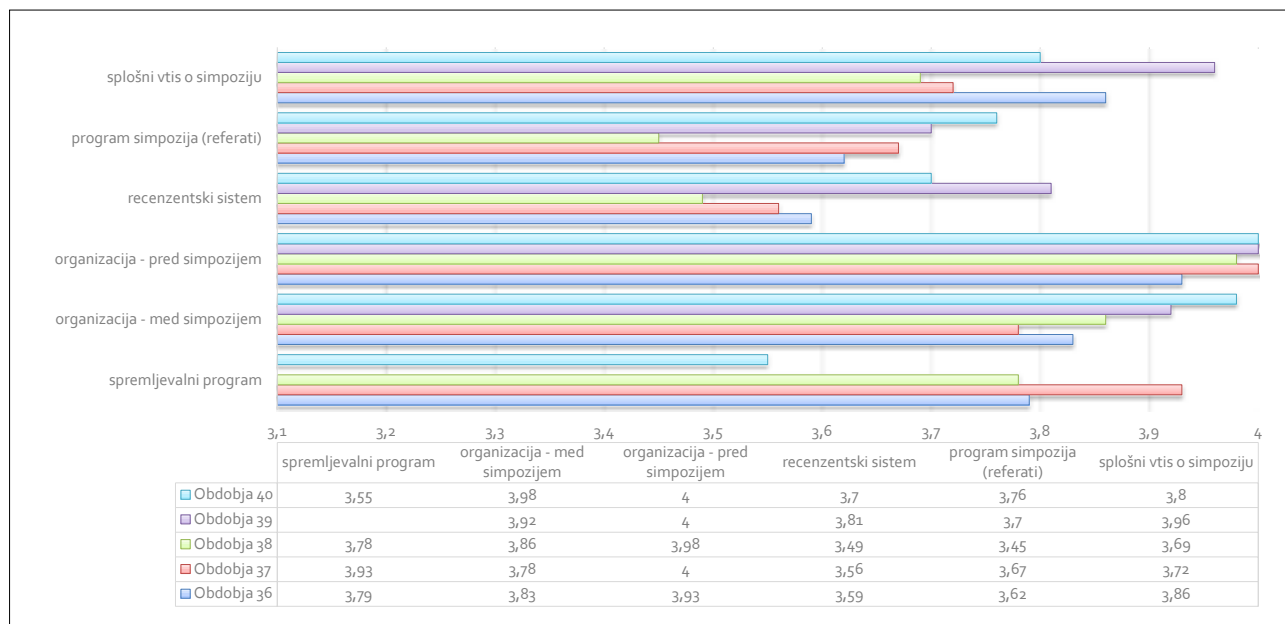
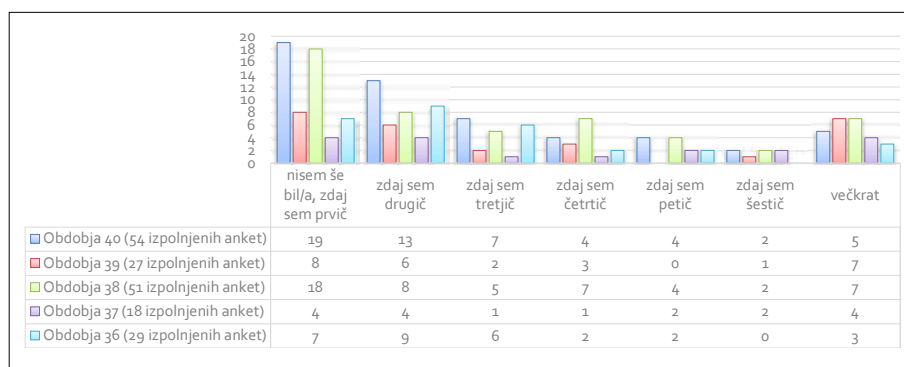
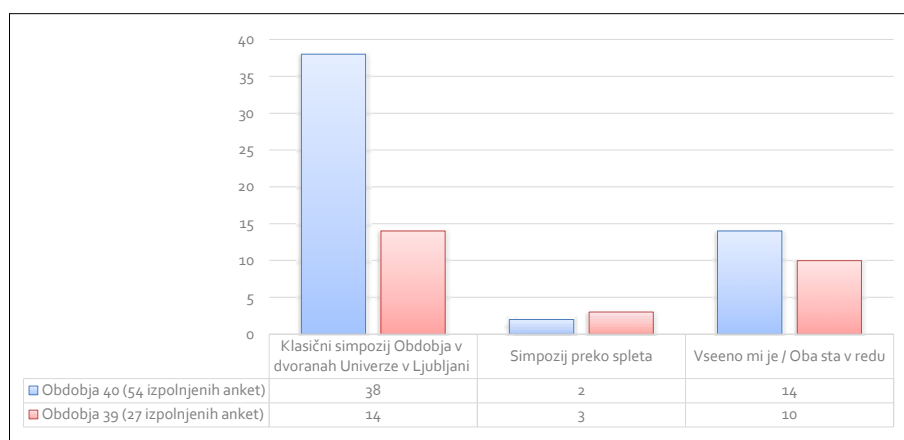
Simpozij je bil v letu 2021 financiran predvsem iz sredstev Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS, in sicer po Uredbi o financiranju visokošolskih zavodov, članic Univerz, ter iz kotizacij referentov.

4 Odzivi v javnosti in simpozijски arhiv

O simpoziju so poročali nekateri mediji (STA, Radio Slovenija), vsi odzivi so zbrani in dokumentirani v spletnem arhivu 40. simpozija v rubriki [Odmevi v medijih](#). V [simpozijem arhivu](#) je na voljo tudi drugo dokumentarno gradivo s simpozija, vključno s [simpozijem monografijo](#), ki je izšla na 630 straneh v tiskani obliki, v elektronski obliki pa je prosto dostopna na spletni strani Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, in sicer kot celota in po posameznih prispevkih.

Priloga: Povzetek rezultatov ankete 40. simpozija Obdobja

doc. dr. Damjan Huber

Kako bi ocenili simpozij Obdobja?**Kolikokrat ste že bili na simpoziju Obdobja?****Za katero vrsto simpozija Obdobja bi se odločili, če bi lahko izbirali? (v %)**

Tečaji slovenščine

Jana Kete Matičič

1 Izvedba tečajev slovenščine V letu 2021 smo izvedli 25 tečajev slovenščine za odrasle.

Tabela 1: Razpored tečajev leta 2021

JAN	FEB	MAR	APRIL	MAJ	JUN	JULIJ	AVG	SEPT	OKT	NOV	DEC
ZŠ Erasmus+ na spletu											
	Spomladanska šola na spletu										
	Popoldanski tečaj na spletu										
	Jutranji tečaj na spletu										
	Prip VR										
	Slovenščina za študente										
	Tečaj za zaposlene na UL										
	Prip OR										
	Okusimo slovenščino										
				Prip OR							
					Prip VR						
					Int.						
						PŠ na spletu					
								Erasmus+			
								Inten- zivni			
								Prip VR			
									Jesenska šola		
									Popoldanski tečaj		
									Popoldanski tečaj na spletu		
									Jutranji tečaj		
									Jutranji tečaj na spletu		
									Slovenščina za študente		
									Tečaj za zaposlene na UL		
Individualni tečaji											

ZŠ = Zimska šola, Erasmus+ = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+, Prip VR = Priprava na izpit iz slovenščine na višji ravni na spletu, Priprava OR = Priprava na izpit na osnovni ravni na spletu; Int = Intenzivni tečaj na spletu, PŠ na spletu = Poletna šola na spletu, Tečaj za zaposlene na UL = Tečaj za zaposlene na Univerzi v Ljubljani na spletu

1.1 Tečaji slovenščine za odrasle

Do sredine leta 2021 smo vse tečaje (vključno s Poletno šolo slovenskega jezika) zaradi epidemije, ukrepov in slabih letalskih povezav iz oddaljenih krajev še vedno izvajali samo na spletu preko platforme Zoom. Učitelji so bili na virtualni pouk dobro pripravljeni in opremljeni z različnimi znanji in orodji za učinkovito delo v spletni učilnici. Udeleženci so bili že navajeni tovrstnega dela, tako da se niso več bali morebitne neučinkovitosti udeležbe na tečaju preko spleta, še več, bili so zadovoljni z delom in število interesentov je začelo naraščati. Ker je večina kulturnih inštitucij in organizatorjev različnih dejavnosti že dobro prilagodila svoje aktivnosti za izvedbo preko spleta, smo udeležencem lahko ponudili tudi pester spremljevalni program. Na Zimski šoli smo kot novo dejavnost ponudili predstavitev lutkovnih tehnik iz Lutkovnega gledališča, na Spomladanski šoli smo imeli novi aktivnosti fonetično telovadbo in predstavitev impresionistov (Narodna galerija), na Poletni šoli pa smo na novo ponudili virtualni ogled Škofje Loke, vodstvo po razstavi Slovenci v 20. stoletju (Muzej novejšje zgodovine) in spletno delavnico tradicionalnih slovenskih plesov (Folklorna skupina France Marolt). Udeleženci so bili nad vsemi dejavnostmi zelo navdušeni.

Jesen je prinesla nekaj sprostitev glede pandemičnih omejitev, zato smo se odločili, da bomo tečaje v zimskem semestru ponudili tako v razredih kot na spletu. Z organizacijo smo imeli nemalo težav, zaradi omejitev smo morali zmanjšati število udeležencev v razredu, omejeni smo bili pri izbiri spremljevalnega programa (odpadle so vse delavnice, kjer bi se udeleženci lahko družili med sabo, prav tako so nam odpovedovali ogleda muzejev, kjer so z večanjem števila okužb s koronavirusom zmanjševali število obiskovalcev). Kljub temu da smo morali program prilagoditi, smo tečaje v razredu do konca uspešno izvedli.

Predvidevali smo, da bo s ponovno uvedbo tečajev v razredu interes zanje v primerjavi s spletnimi tečaji narasel, vendar se je izkazalo ravno nasprotno. Večino udeležencev smo v zimskem semestru še vedno poučevali na daljavo. Če primerjamo število tečajnikov na Jutranjem tečaju in Popoldanskem tečaju v razredu ter Jutranjem in Popoldanskem tečaju na spletu, lahko vidimo, da smo imeli na spletnih tečajih kar 64 % vseh udeležencev. Malo je k temu prispevalo tudi dejstvo, da smo nekaj udeležencev, ki so se prijavili na tečaj v razredu, preusmerili na spletnega, saj smo tam imeli več skupin različnih nivojev znanja. Nekatere tečaje (za zaposlene na Univerzi v Ljubljani, študentski tečaj ...) pa smo ohranili samo v spletni obliki, velika večina udeležencev je v končnih anketah preteklih tečajev namreč napisala, da si bolj želijo tečaja na spletu, ker se jim tako ni treba med delovnim časom in predavanji voziti na tečaj na različne lokacije po Ljubljani.

Žal smo morali zaradi prenizkega števila prijavljenih odpovedati tako spomladanski kot jesenski termin Intenzivnega jutranjega tečaja. Razlog se skriva predvidoma v dejstvu, da so na Intenzivni jutranji tečaj hodili predvsem udeleženci, ki so se poleg učenja slovenščine odločili tudi obiskati Slovenijo. Glede na to, da tečaj zdaj že 3-krat zaporedoma ni bil izveden, bomo razmislili, ali spremeniti njegov format, morda zmanjšati število ur, ali tečaj umakniti iz ponudbe.

Zanimiv pojav pa je bil v tem letu tudi podaljševanje tečajev, ki jih imamo v redni ponudbi. Namreč nekaj skupin se je odločilo, da želijo tečaj takoj po zaključku skupaj z učiteljem nadaljevati. Tako je najvišja skupina na Jutranjem tečaju podaljšala pouk za 18 ur v juniju in še dodatnih 21 v avgustu, za 18 ur smo podaljšali tudi tečaj Okusimo slovenščino in za 6 ur pouk ene od skupin na Poletni šoli. Izvedli smo tudi tečaje za nekaj posebnih skupin, in sicer so se slovenščino z nami še naprej učili 3 zaposleni na Banki Slovenije in 3 člani slovenskega društva Snežinka iz Kaira.

Julija smo praznovali 40. obletnico Poletne šole slovenskega jezika. Zelo smo si želeli Poletno šolo izvesti v živo, na Filozofski fakulteti, vendar nam okoliščine tega žal niso dopuščale. Kljub vsemu smo se odločili proslaviti tako, da smo razpisali nagradni kreativni natečaj. Prejeli smo 7 del in podelili prvo nagrado v vrednosti 350 EUR Anni Giang za video o slovenščini ter drugo nagrado v vrednosti 200 EUR Runrun Ji za likovno delo Tiho. Denarni nagradi sta dobitnici lahko vnovčili za udeležbo na kateremkoli tečaju slovenščine v naši organizaciji.

Omeniti velja še, da se na Tečajih slovenščine v zadnjem času soočamo s težavo pomanjkanja lektorjev zlasti na večernih tečajih slovenščine, tako v razredu kot na spletu. V prihodnjem letu se bomo morali bolj posvetiti iskanju in usposabljanju novih učiteljev (tudi študentov). K boljšemu urniku tečajev in s tem lažji razporeditvi lektorjev po skupinah bi pripomogli seveda tudi lastni prostori (učilnice in zbornica) za izvedbo tečajev. Tako bi bili glede organizacije tečajev bolj neodvisni od prostorov, ki nam jih mnogokrat v za nas neugodnih terminih za izvedbo tečajev ponujajo na Filozofski fakulteti in lažje bi isti lektorji prevzeli različne tečaje, ki bi bili bolj smotrno in učinkovito razporejeni preko celega tedna.

2 Udeleženke in udeleženci

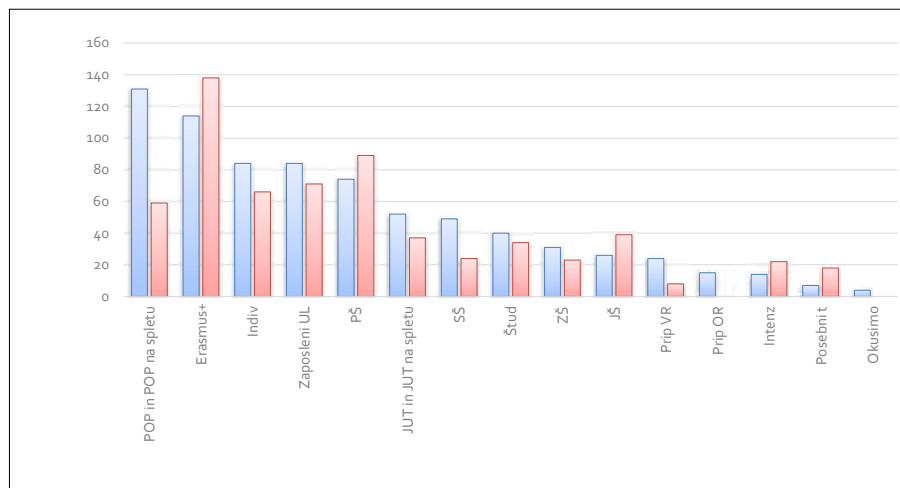
Skupno število udeleženek in udeležencev v letu 2021 je bilo 749. Največ jih je bilo na Popoldanskem tečaju in Popoldanskem tečaju na spletu (131), na Intenzivnem tečaju slovenščine za študente Erasmus+ (114), na Individualnih tečajih (84) in na Tečajih za zaposlene na Univerzi v Ljubljani (84).

Po pandemičnem letu 2020 in vidnem upadu udeležencev je leta 2021 število zainteresiranih za tečaje slovenščine spet naraslo. Glede na to, da tudi leta 2021 nismo izvajali Žepnega tečaja slovenščine (na Slovenskem turistično informacijskem centru), ki je ponavadi precej dvignil število uporabnikov tečajev, lahko rečemo, da so številke udeležencev na rednih tečajih skoraj tako visoke kot pred letom 2020.

Predvsem je vidna rast števila udeležencev na Popoldanskem tečaju in Popoldanskem tečaju na spletu. Zasluga gre predvsem ponudbi tečajev na spletu, ki so pritegnili potomce Slovencev v Severni in Južni Ameriki, pa tudi ostale udeležence, ki se iz te regije zanimajo za tečaje slovenščine, pa se jih prej niso mogli udeležiti zaradi oddaljenosti in visokih stroškov, povezanih z udeležbo na tečaju v Sloveniji. Zaradi istega razloga se je povečal tudi vpis na Zimsko šolo slovenskega jezika in na Jutranji tečaj na spletu ter Pripravo na izpit na višji ravni na spletu, ki se je zdaj lahko v večjem številu udeležujejo tudi kandidati

iz tujine, predvsem iz republik bivše Jugoslavije. Zadovoljni udeleženci Tečaja za zaposlene na Univerzi v Ljubljani so svoje kolege informirali o brezplačnih tečajih slovenščine na Filozofski fakulteti in tako se je povečal vpis tudi na ta tečaj. Zadnja leta se večja tudi število udeležencev na individualnih tečajih, vedno več je namreč posameznikov, ki ne marajo dela v skupini in želijo, da je tečaj prilagojen prav njim, bodisi zaradi vsebine ali zaradi urnika. Veliko udeležencev individualnih ur je tudi takih, ki se pripravljajo na izpit na ravni odličnosti, za katerega pa še nismo razpisali posebne priprave v skupini.

Graf 1: Število udeležencev po posameznih tečajih 2020 in 2021

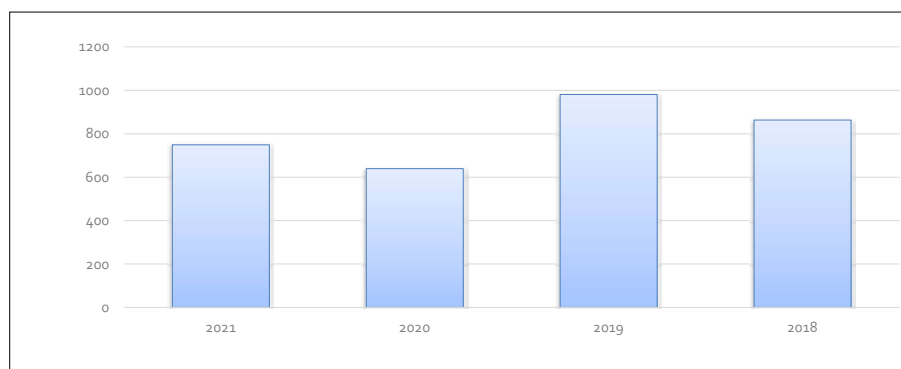

POP = Popoldanski tečaj, Erasmus+ = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+, Indiv = Individualni pouk, Zaposleni UL = Tečaj za zaposlene na Univerzi v Ljubljani na spletu, PŠ = Poletna šola na spletu, JUT = Jutranji tečaj, SŠ = Spomladanska šola na spletu, Štud = Slovenščina za študente na spletu, ZŠ = Zimska šola na spletu, JŠ = Jesenska šola, Prip VR = Priprava na izpit iz slovenščine na višji ravni na spletu, Prip OR = Priprava na izpit iz slovenščine na osnovni ravni na spletu, Intenz = Intenzivni tečaj na spletu, Posebni t = Posebni tečajji, Okusimo = Okusimo slovenščino

Precej več udeležencev kot pretekla leta smo imeli tudi na Spomladanski šoli slovenskega jezika na spletu. Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je namreč financiral tečaj 24 Venezuelcem, ki so v Slovenijo prispeli v okviru programa repatriacije, in jim s tem omogočil lažjo integracijo v slovensko okolje.

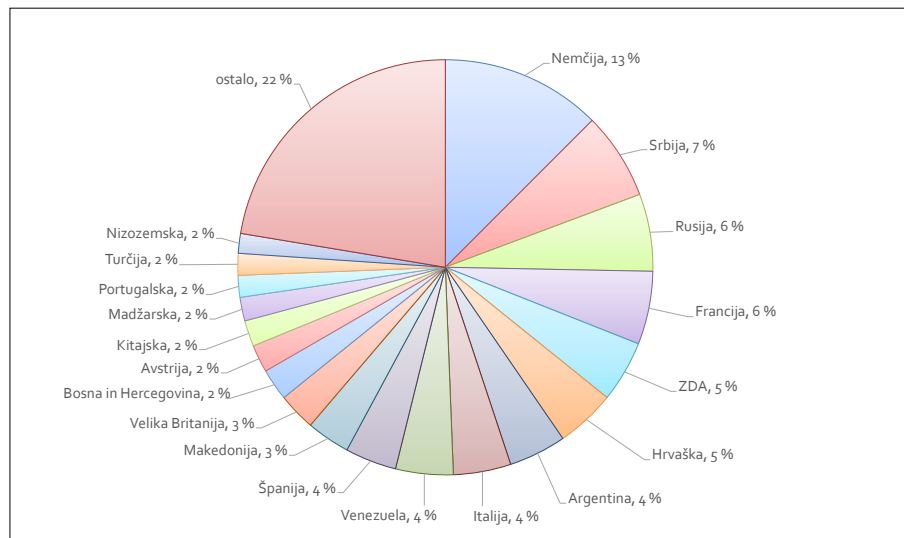
Upad udeležencev smo zaznali na tečaju za študente Erasmus+, predvsem zaradi zimskega termina, ki je še potekal na spletu in za izmenjavne študente ni bil tako zanimiv. Tečajji, ki smo jih organizirali septembra v živo, so bili že bolj obiskani, zato predvidevamo, da bo tudi v prihodnje število izmenjavnih študentov na naših tečajih naraščalo. Manj udeležencev je bilo tudi na Poletni šoli slovenskega jezika, Jesenski šoli, na kateri ni bilo repatriiranih udeležencev iz Venezuele tako kot leta 2020, in na Intenzivnem tečaju na spletu. Intenzivnega jutranjega tečaja nismo izvajali, prav tako sta zaradi premajhnega števila prijavljenih odpadli septembrska in novembrska Priprava na izpit na osnovni ravni.

Graf 2: Primerjava skupnega števila udeležencev v preteklih štirih letih

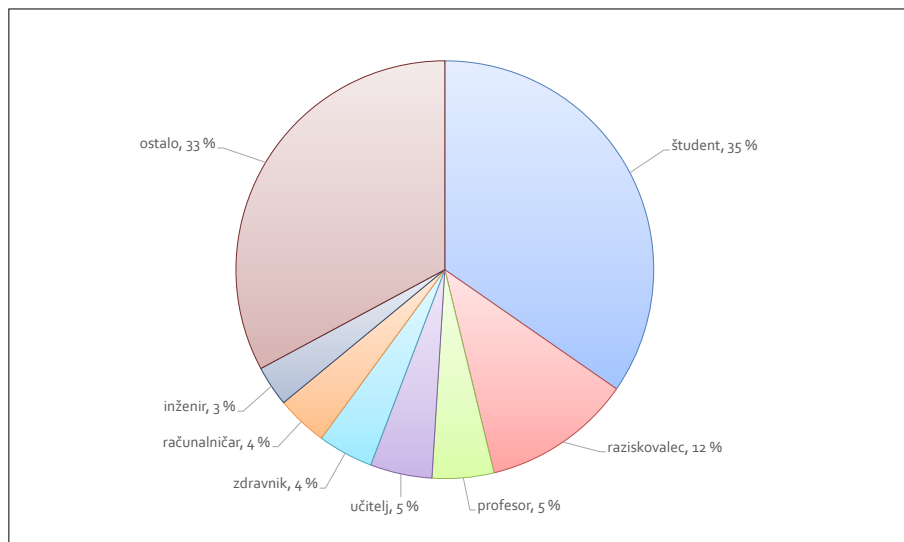

Rednih tečajev za odrasle so se udeležili udeleženci 61 različnih narodnosti, največ jih je bilo iz Nemčije (13 %), Srbije (7 %), Rusije (6 %) in Francije (6 %). Udeleženci so opravljali 88 različnih poklicev, največ je bilo študentov (35 %), raziskovalcev (12 %) in učiteljev (5 %). Na tečajjih je bilo več udeleženk kot udeležencev.

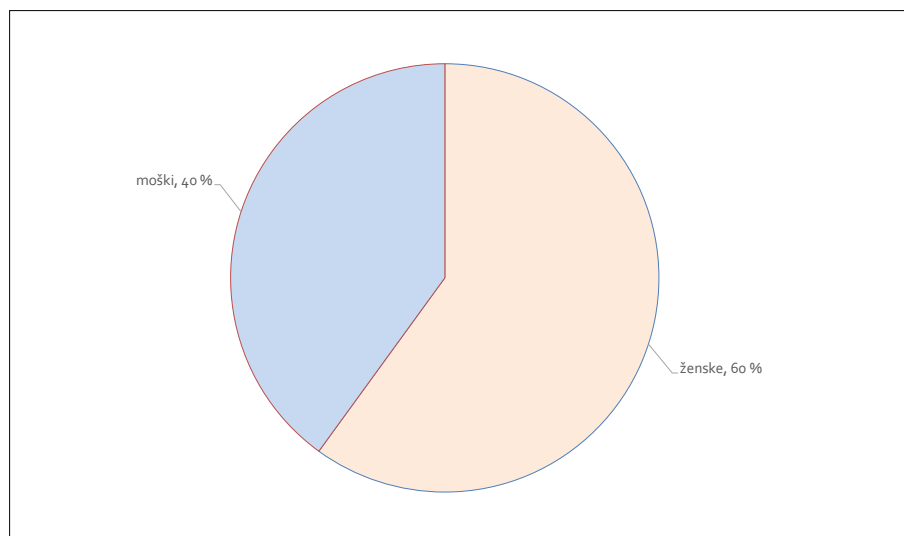
Graf 3: Narodnost udeležencev

Graf 4: Poklic udeležencev

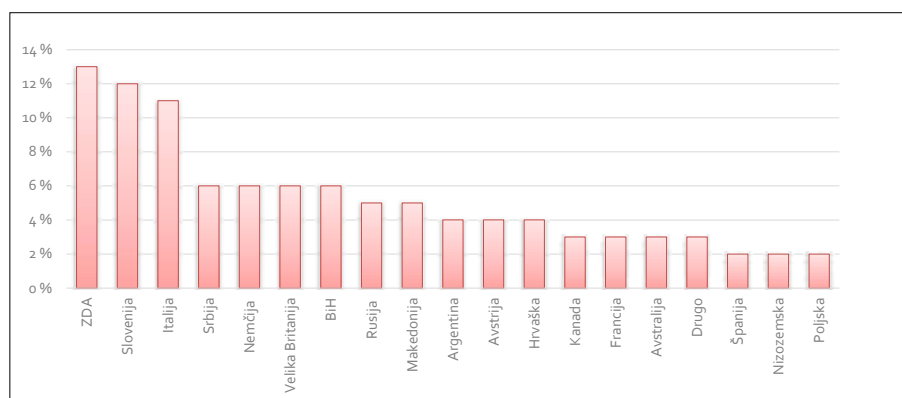
Graf 5: Spol udeležencev

3 E-tečaj: Slovene Learning Online (slonline.si)

S pomočjo tečaja Slonline se je lani slovenščino učilo že skoraj 29.500 uporabnikov iz 180 držav. Število uporabnikov se je v enem letu povečalo za okoli 6.500, novih držav je 7. Največ uporabnikov je iz ZDA, Slovenije, Italije, Srbije, Nemčije, Velike Britanije, Bosne in Hercegovine, Rusije, Makedonije in Argentine. V letu 2021 smo, podobno kot v letu 2020, opazili večjo rast novih uporabnikov iz Italije, Rusije in Nemčije. Na seznamu držav s povečanim številom uporabnikov pa sta se pojavili tudi Švica in Črna gora.

Graf 6: Države uporabnikov E-tečaja

V letu 2021 smo pripravljali vsebino za slovnični del tečaja *Slovene Learning Online 3*, ki ga želimo objaviti do konca leta 2022. Realizacija projekta bo mogoča predvsem zaradi finančnih sredstev, ki jih je za spletni tečaj namenila Univerza v Ljubljani.

4 Projekt KOST

V letu 2021 smo nadaljevali s sodelovanjem pri projektu KOST (korpus slovenščine kot tujega jezika), ki ga v okviru Leta plus vodi dr. Mojca Stritar Kučuk. Na Tečajih slovenščine smo zbrali besedila udeležencev, ki so obiskovali Spomladansko in Poletno šolo, Jutranji in Popoldanski tečaj ter besedila udeležencev Tečaja slovenščine za zaposlene na Univerzi v Ljubljani. Zbrali smo 109 besedil 27 različnih udeležencev. Z zbiranjem besedil bomo nadaljevali tudi v letu 2022.

5 Sodelavke in sodelavci programa

Leta 2021 je v okviru programa Tečajji slovenščine učilo in tudi drugače sodelovalo 23 učiteljic in 2 učitelja, od tega 20 profesoric, 1 profesor, 3 študentke in 1 študent. Večina sodelujočih je stalnih honorarnih sodelavcev Centra.

Ob koncu večine tečajev smo izvedli anonimno anketo, v kateri so udeležence in udeleženci ocenili način dela učiteljice oz. učitelja in učinkovitost tečaja. Povprečna ocena je bila 4,73 (na lestvici od 1 do 5).

Učiteljice in učitelji Tečajev slovenščine 2021

Tjaša Alič	Alenka Ličen
Neža Bohinc	Polona Majdič (študentka)
Anja Corel	Lucija Mandić
Maja Đević Prah	Andreja Marković
Urh Ferlež (študent)	Vesna Pavlič
Svetlana Jandrić	Petra Pučnik
Tanja Jerman	Jana Šter
Matej Klemen	Mojca Šoštarko
Katja Krajnc	Jana Vaupotič (študentka)
Katja Kralj	Melita Vešner
Katja Križnik Jeraj	Magda Volk
Nikita Jaklič	Gita Vuga
Lara Lazar (študentka)	

6 Brezplačni tečajji

Kot skoraj vsako leto smo tudi v letu 2021 omogočili brezplačno udeležbo na tečajih slovenščine posameznikom, ki so tako ali drugače aktivni v prostovoljnih organizacijah ali si zaradi družbenih okoliščin, v katerih so se znašli, sami ne morejo privoščiti tečaja. Letos smo na Jutranji tečaj slovenščine sprejeli 2 prostovoljki iz Srbije, ki sta delali v Društvu SOS (telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja), na Spomladansko šolo pa 2 priseljenca, zdravnika iz Turčije, ki sta v stik z nami prišla preko nevladne organizacije, društva Odnos.

7 Financiranje programa

Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+ sofinancira Evropska komisija, in sicer 100 EUR na udeleženca. Tečaj za zaposlene na Univerzi v Ljubljani preko projekta internacionalizacije sofinancira Univerza v Ljubljani, za izvedbo 9 skupin je odobrila

sredstva v višini 31.500 EUR. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s CMEPIUS-om ter Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu podeljujeta štipendije za kritje šolnin zamejcem in potomcem slovenskih zdomcev in izseljencev za Zimsko in Spomladansko šolo, Poletno šolo na spletu in Jesensko šolo. V letu 2021 je bilo podeljenih 6 štipendij za Zimsko šolo (MIZŠ: 2.730 EUR), 32 za Spomladansko (MIZŠ: 10.547 EUR, Urad: 24.038), 35 za Poletno šolo na spletu (MIZŠ – bilateralni sporazumi: 4.004 EUR, MIZŠ: 10.296 EUR, Urad: 4.436 EUR), 27 za Jesensko šolo (MIZŠ: 7.070 EUR, Urad: 2.828 EUR). Dve štipendiji iz Štipendijskega sklada Jane Zemljarič Miklavčič (1.144 EUR) za tritedensko Poletno šolo na spletu smo namenili iz svojih tržnih sredstev.

Slovenščina za otroke in mladostnike

dr. Mihaela Knez

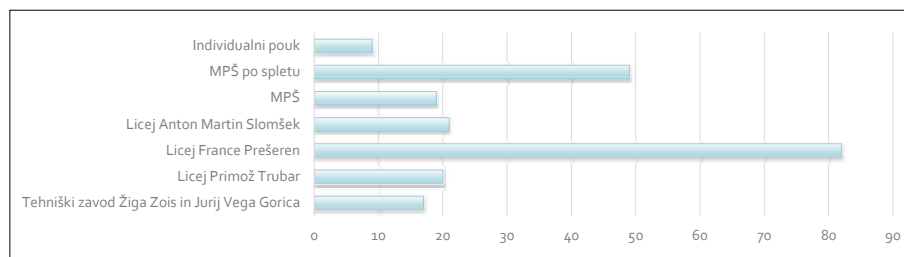
1 Uvod

Ob rednih dejavnostih programa smo v letu 2021 svoje delo usmerili v pripravo priporočil za začetno učenje slovenščine kot drugega jezika v vrtcih. Gre za dokument, ki bo smiselno zaokrožil naša večletna prizadevanja za vzpostavitev sistematične jezikovne pomoči vrtčevskim otrokom, katerih materni jezik ni slovenščina in se zato z njo prvič srečajo šele v vrtcu. Pomenil bo podlago za umestitev te pomoči v ustrezne pravne podlage, ki predstavljajo predpogoj za njeno financiranje in izvedbo. V drugem delu leta pa je bila naša pozornost usmerjena v pripravo priporočil, namenjenih predmetnim učiteljem, ki imajo v svojih razredih učence, govorce slovenščine kot drugega jezika. Priporočila nastajajo v projektu OBJEM, ki se v prihodnjem letu končuje. Leto 2021 je prineslo tudi kadrovske spremembe – delo dr. Damjane Kern Andoljšek, ki je odšla na porodniški dopust, je opravljala dr. Mateja Eniko. Kot v preteklih letih se je tudi v letu 2021 delo programa SOM prepletalo z dejavnostmi drugih Centrovih programov – Izobraževanja (izvedba usposabljanj), Tečajev (sodelovanje pri pripravi slovničnega modula spletnega tečaja Slonline) in Izpitnega centra (sodelovanje v izpitnih komisijah).

2 Tečaji

V letu 2021 je bilo v naše tečaje vključenih 217 otrok in mladostnikov, pri njihovi izvedbi je sodelovalo 16 honorarnih sodelavcev.

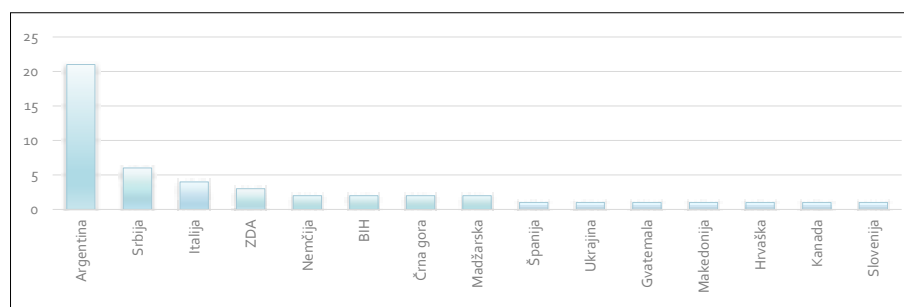
Graf 1: Število udeležencev otrok in mladostnikov na tečajih slovenščine v letu 2021

2.1 Mladinska poletna šola

16. Mladinsko poletno šolo smo izvedli v dveh oblikah, po spletu in v živo. Oba tečaja sta potekala od 5. do 16. julija 2021. V živo smo tečaj organizirali le za 19 slovenskih dijakov iz Argentine, ki so tvorili zaključeno skupino (t. i. RAST 50). Gre za maturante Srednješolskega tečaja dr. Marka Bajuka v Buenos Airesu in Srednješolskega tečaja dr. Vojka Arka v Bariločah, ki svoje sobotno šolanje v Argentini tradicionalno zaključijo z obiskom Slovenije in udeležbo na Mladinski poletni šoli. Mladinske poletne šole v živo bi se morala udeležiti tudi skupina argentinskih dijakov (RAST 49) iz leta 2020, vendar ti zaradi nenadne odpovedi leta niso mogli prispeti v Slovenijo, zato smo jih vključili v Mladinsko poletno šolo po spletu. Te se je udeležilo 49 mladostnikov iz 15 držav: Argentine, Srbije, Italije, ZDA, Nemčije, BIH, Črne gore, Madžarske, Španije, Ukrajine, Gvatemale, Makedonije, Hrvaške, Kanade in Slovenije.

Graf 2: Udeleženci 16. Mladinske poletne šole slovenščine po spletu po državah

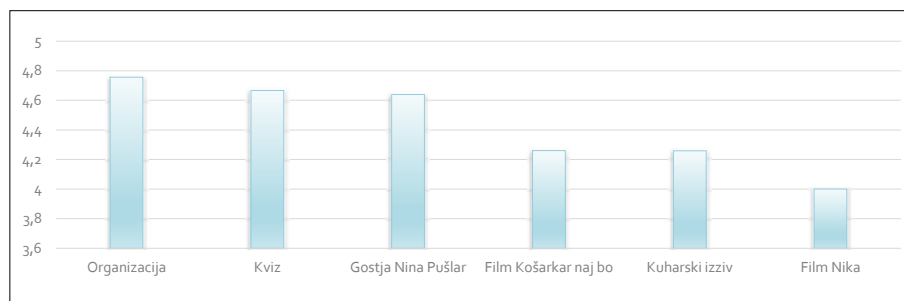
Najštevilčnejši so bili udeleženci iz Argentine – ob skupini RAST 49, ki je štela 17 dijakov, so se je udeležilo še 4 posamezniki. Drugo številčno najmočnejšo skupino so predstavljali udeleženci iz Srbije (6 udeležencev), 4 otroci so bili iz Italije, 3 iz ZDA, po 2 iz Bosne in Hercegovine, Črne gore in Madžarske, iz drugih držav pa predvsem posamezniki (gl. graf 2).

Izvedba Mladinske poletne šole po spletu je potekala tako kot v preteklem letu, in sicer po 3 šolske ure na dan, zvečer pa so se tečajniki lahko udeležili še spremljevalnega programa – ogledali so si dva slovenska filma (*Košarkar naj bo* in *Nika*), se preizkusili v pripravi kremšniti, sodelovali v kvizu o Sloveniji in v Zoom pogovoru spoznali pevko Nino Pušlar. Koordinatorica MPŠ po spletu dr. Mateja Eniko, ki je eno od skupin tudi poučevala, je zanje vsak dan na temo spremljevalnega programa pripravila še eno didaktično dejavnost v spletni obliki, svoje prispevke pa so udeleženci tudi letos zbrali v časopisu *Poletnik*. Ob dejavnostih spremljevalnega programa so udeleženci spoznavali sociokulturne vsebine, hkrati pa je bil to tudi družabni element – želeli smo, da bi se čim bolj spoznali in se povezali tudi med skupinami.

Tako sprotni odzivi udeležencev kot tudi njihove anketne ocene so bili zelo pozitivni. Anonimna anketa, v kateri so imeli učenci možnost oceniti aktivnost pri pouku, razumljivost razlage in uporabo različnih metod pri posameznem učitelju, hkrati pa tudi organizacijo in izvedbo Mladinske poletne šole po spletu, je pokazala, da so bili s poukom in spremljevalnimi dejavnostmi zelo zadovoljni – povprečna ocena lektorjev je bila 4,89. Zelo visoka je bila tudi ocena organizacije tečaja (4,68) in dodatnih dejavnosti (4,45 – najvišja možna ocena je bila v vseh primerih 5). Med spremljevalnimi dejavnostmi so udeleženci najboljše ocenili večer z Nino Pušlar in kviz o Sloveniji, najmanj pa jim je bil všeč film *Nika*.

Graf 3: Ocena spremljevalnih dejavnosti

Čeprav so bili s tečajem zadovoljni, si jih večina želi Mladinsko poletno šolo doživeti v živo. Tako kot v preteklem letu pa se je tudi letos pokazalo, da predstavlja spletna oblika izvedbe MPŠ zelo dobrodošlo možnost učenja slovenščine za tiste otroke, ki se tečaja zaradi tekočih šolskih obveznosti ali drugih okoliščin v živo ne bi mogli udeležiti (npr. udeleženci iz Nemčije, ki s šolskimi počitnicami začnejo kasneje, otroci iz oddaljenih držav), zato jo je smiselno ohraniti tudi v prihodnje.

Pouk v živo z dijaki skupine RAST 50 je potekal v prostorih Dijaškega doma Bežigrad, in sicer po štiri šolske ure na dan, pouk pa sta izvajala Matej Klemen in Mihaela Knez. Tudi zanje smo pripravili bogat spremljevalni program, povezan s slovensko stvarnostjo: pod vodstvom turističnega vodiča so si ogledali Ljubljano, obiskali Narodno galerijo, se povzpeli na Rožnik, se udeležili kuharske in čipkarske delavnice, spoznavali slovenske ljudske plese, se preizkusili v gledališki delavnici, obiskali Atlantis, si ogledali slovensko gledališko predstavo, spoznali slovensko pevko Nino Pušlar in se udeležili dveh celodnevni in dveh popoldanskih ekskurzij po Sloveniji (gl. program). Kot vsako leto smo zanje in njihove sorodnike organizirali argentinski večer, na katerem so nastopili s svojim programom. Prireditev je bila zelo lepo obiskana, udeležila se je tudi ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch.

Kljub težavam, ki so zaradi epidemioloških razmer spremljale organizacijo in izvedbo letošnje Mladinske poletne šole v živo, smo tečaj in vse načrtovane spremljevalne dejavnosti uspešno izpeljali. Dijaki so se izkazali kot zelo motivirani tečajniki, zelo zavzeto so sodelovali tudi pri spremljevalnem programu in bili hvaležni za vse, kar smo zanje pripravili. Posebno skrb smo tokrat namenili tudi predstavitvi možnosti študija na Univerzi v Ljubljani. Sodelavki univerzitetne vpisne službe sta zanje pripravili posebno predstavitev študijskih programov in vpisni postopek. Zgleda, da je zanimanje za študij v Sloveniji precejšnje, kar nas veseli. Glede na uspešnost predstavitve in izkazane potrebe dijakov bomo za takšne predstavitve v okviru MPŠ poskrbeli tudi v prihodnje.

Spremljevalni program Mladinske poletne šole v živo

nedelja, 4. 7.	nedelja, 11. 7.
20.00 Sestanek z udeleženci	Izlet na Primorsko: ogled Škocjanskih jam in Pirana
ponedeljek, 5. 7.	ponedeljek, 12. 7.
9.00–12.30 Jezikovni tečaj	9.00–12.30 Jezikovni tečaj
15.00 Vodeni ogled Ljubljane	15.00 Predstavitve študija Univerze v Ljubljani (FF)
	20.00 Gledališka delavnica: improloga
torek, 6. 7.	torek, 13. 7.
9.00–12.30 Jezikovni tečaj	9.00–12.30 Jezikovni tečaj
14.00 Sprehod na Rožnik	14.30 Kuharska (kuhanje žlikrofov) in čipkarska delavnica
20.00 Ogled gledališke predstave <i>Evangelij po Čušin</i>	20.00 Večer z Nino Pušlar
sreda, 7. 7.	sreda, 14. 7.
9.00–12.30 Jezikovni tečaj	9.00–12.30 Jezikovni tečaj
14.30 Izlet v Idrijo: ogled Antonijevega rova in gradu Gewerkenegg	14.30 Ogled Slamnikarskega muzeja v Domžalah, delavnica pletenja slamnikov in vodeni ogled Kamnika
	20.00 Argentinski večer
četrtek, 8. 7.	četrtek, 15. 7.
9.00–12.30 Jezikovni tečaj	9.00–12.30 Jezikovni tečaj
14.00 Vodeni ogled Narodne galerije	14.30 Kopanje v Atlantisu
	20.00 Zaključni večer
petek, 9. 7.	petek, 16. 7.
9.00–12.30 Jezikovni tečaj	9.00–12.30 Jezikovni tečaj
20.00 Slovenski večer	12.30 Zaključek in podelitev potrdil
sobota, 10. 7.	
Izlet na Gorenjsko: ogled planiške velikanke in muzeja, pohod v Tamar, popoldne na Bledu, ogled Čebelarskega muzeja v Radovljici	

2.3 Tečaji za dijake iz zamejstva

Izvedbo 16. Mladinske poletne šole slovenščine v živo in po spletu sta v obliki štipendij sofinancirala Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (17.350 EUR) in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (11.200 EUR). Z dodeljenimi sredstvi smo lahko v MPŠ po spletu vključili vse, ki so se želeli vključiti v spletno obliko učenja slovenščine. Zavedamo pa se, da bo to število v letu 2022, ko bomo ponovno skušali organizirati MPŠ v živo za mladostnike iz vseh držav, precej višje, zato upamo, da bosta obe inštituciji to upoštevali tudi v svojem finančnem načrtu. Tako znesek MIZŠ kot znesek Urada se je namreč v primerjavi z letom 2019 več kot prepolovil.¹ Prav tako bi bilo smiselno še naprej ohraniti določen znesek štipendij za udeležence, ki se MPŠ ne morejo udeležiti v živo, ampak bi se je radi udeležili po spletu. Po štipendijah vedno pogosteje povprašujejo tudi starši mlajših otrok. Ti so v okviru naših programov povsem izključeni iz sistema štipendiranja.

Tudi v letu 2021 je izvedbo tečajev za dijake iz zamejstva krojila epidemija. V celoti so odpadli tečaji za dijake iz avstrijske Koroške, saj zaradi epidemioloških omejitev potovanje v Slovenijo ni bilo mogoče, v veliko večjem številu kot v preteklih letih pa so se v naše tečaje vključile šole z Goriškega in Tržaškega (v letu 2020 smo tečaje izvedli za 93 dijakov, v letu

¹ MIZŠ je za šolnine MPŠ v živo v letu 2019 namenil 26.082 EUR, v letih 2020 in 2021, ko smo MPŠ izvajali po spletu, pa 10.850 EUR (2020) in 11.200 EUR (2021). Urad je v letu 2019 za šolnine namenil 18.144 EUR, v letu 2020 sredstva niso bila izkoriščena oz. so bila prestavljena v leto 2021, v letu 2021 pa 17.350 EUR za izvedbo MPŠ v živo in po spletu za dijake iz Argentine.

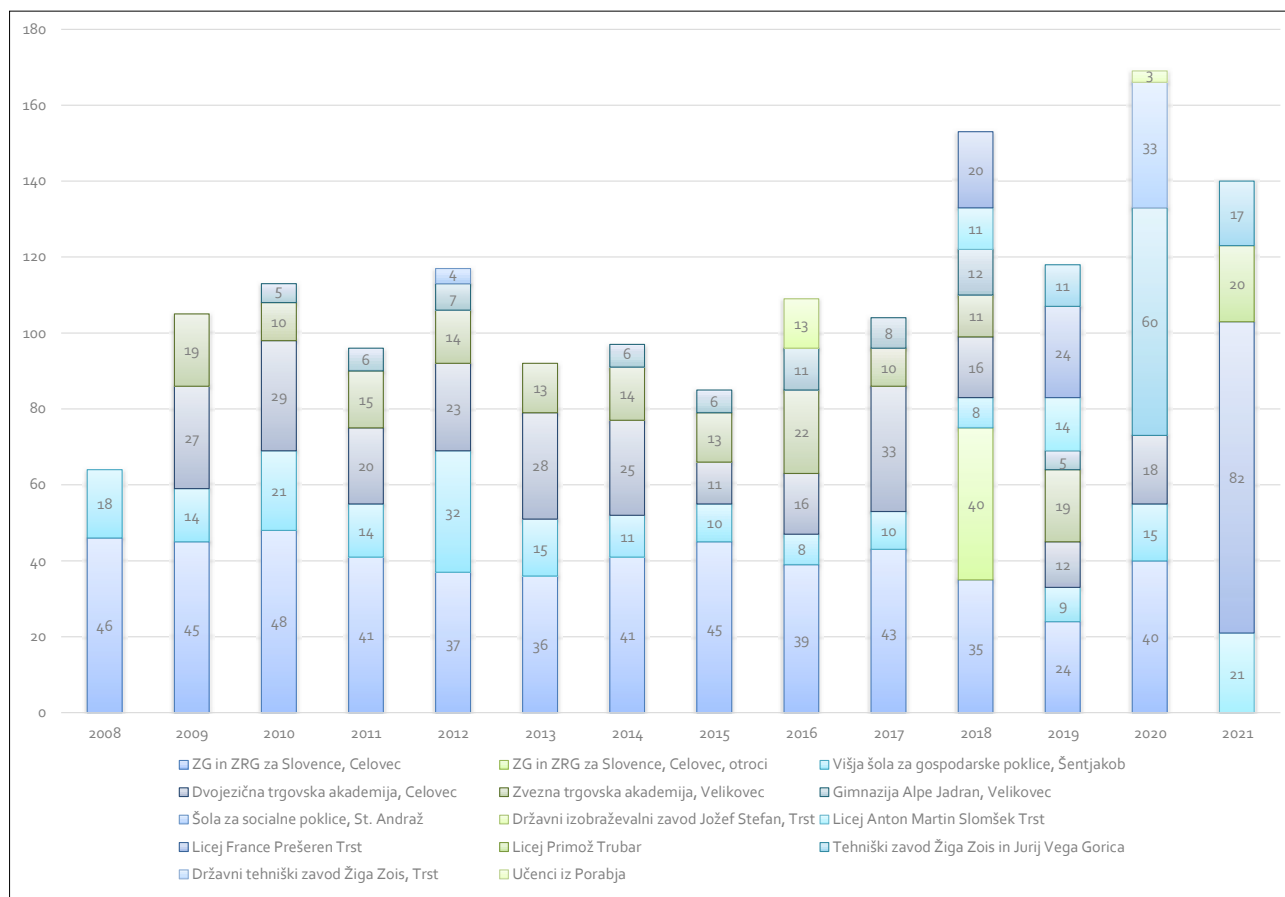
2021 pa za 148 dijakov). Šole so za pomoč pri učenju slovenščine zaprosile, ker so učitelji opazili, da se je zaradi večmesečnega šolanja na daljavo pri nekaterih dijakih začel kazati velik jezikovni primanjkljaj v slovenščini. V spomladanskem času so tečaji potekali na daljavo s pomočjo spletnega orodja Zoom – v to obliko so bili vključeni dijaki tehniških zavodov Žiga Zois in Jurij Vega iz Gorice in dijaki Liceja France Prešeren iz Trsta. Za dijake TZ Žiga Zois in Jurij Vega (v tečaj so bili vključeni dijaki od prvega do petega letnika) je tečaj potekal enkrat na teden po dve šolski uri po njihovem rednem pouku (z vsako skupino smo imeli 5 srečanj), za dijake Liceja France Prešeren pa je predstavljal del njihovega rednega pouka. Potekal je v dopoldanskem času prav tako po dve šolski uri enkrat na teden. Vanj so bili vključeni dijaki prvih, drugih in petih letnikov. Za slednje je naš tečaj predstavljal intenzivno pripravo na maturo in je edini potekal po pouku. Stroške izvedbe so pokrile šole, tečaje pa sva izvedli Mateja Eniko in Mihaela Knez.

V jesenskem času so po enoletnem premoru za slovenske šole v Italiji ponovno stekli t. i. intenzivni jezikovni tedni, ki jih preko Zavoda RS za šolstvo financira MIZŠ. V te tečaje so bili tako kot v letih 2018 in 2019 vključeni dijaki Liceja France Prešeren in dijaki Liceja Anton Martin Slomšek, na novo pa smo jezikovni teden organizirali za dijake Liceja Primož Trubar. Tečaje smo izvedli v živo na posameznih šolah. Pouk je potekal v intenzivni obliki, tj. šest ur na dan.

Potek tečajev za dijake iz zamejstva:

- aprila in maja 2021 za dijake Liceja France Prešeren (51 dijakov) in dijake TZ Jurij Vega in TZ Žiga Zois (17 dijakov);
- od 13. 9. do 17. 9. 2021 intenzivni teden za dijake Liceja Primož Trubar v Gorici (20 dijakov);
- od 20. do 24. 9. 2021 intenzivni teden za dijake Liceja France Prešeren (31 dijakov);
- od 4. do 8. 10. 2021 intenzivni teden za dijake Liceja Anton Martin Slomšek (21 dijakov);

Graf 4: Število udeležencev tečajev za učence in dijake v zamejstvu v obdobju od 2008 do 2021

V obdobju pred izbruhom korona virusa so intenzivni tedni slovenščine potekali v Ljubljani, pričakujemo, da bo tako tudi, ko ne bo več epidemioloških omejitev.

- 2.4 Tečaj za dijake, ki želijo študirati v Sloveniji** Na pobudo Univerze v Ljubljani smo letos razvili nov tečaj, ki je namenjen zlasti dijakom, ki nameravajo študirati v Sloveniji. Gre za 80-urni popoldanski tečaj, ki poteka preko spleta. Obiskovala sta ga dva dijaka, iz ZDA in Kanade, oba samoplačniško.
- 3 Projekti**
- 3.1 OBJEM** Projekt je v letu 2021 prešel v sklepno fazo. V okviru delovne skupine za slovenščino kot drugi jezik je bilo oblikovano vodilo, ki bo učiteljem, ki imajo v svoje razrede vključene učence, govorce slovenščine kot drugega jezika, v pomoč pri jezikovnem prilagajanju pouka in pripravi učnih gradiv. Opravljeni sta bili dve daljši delovni srečanja – z delovno skupino za pripravo prilagojenih učnih gradiv na OŠ Bršljin in delovno skupino na OŠ Kidričevo, na katerih so bile učiteljem ob konkretnih komentarjih že izdelanih učnih listov predstavljena navodila za nadaljnje oblikovanje prilagojenega učnega gradiva. V kratki anketi so učitelji podali tudi svoje komentarje in predloge. Sledila so individualna delovna srečanja z učitelji, podani so bili novi komentarji in konkretni predlogi popravkov.
- 4 Izobraževanje**
- 4.1 Izobraževanje učiteljev dopolnilnega pouka in kulture ter vzgojiteljev in učiteljev v zamejstvu** Tako kot vsako leto smo tudi letos usposabljali vzgojitelje in učitelje, ki poučujejo slovenščino zunaj Slovenije. Tako smo v okviru rednih seminarjev, ki jih organizira ZRSŠ, marca 2021 usposabljali 6 učiteljic, ki poučujejo slovenski jezik in kulturo v sobotnih šolah v Avstraliji. Seminar je potekal na daljavo, v 8-urnem predavanju z delavnico pa so jim bile predstavljene metode poučevanja slovenščine kot drugega jezika ter delo z učbeniškim gradivom Centra za slovenščino. Avgusta smo prav tako na povabilo ZRSŠ v okviru njihovega rednega usposabljanja izvedli 8-urno predavanje za vzgojitelje in učitelje, ki delujejo v vrtcih in šolah v Porabju (9 učiteljev in učiteljic in 2 vzgojiteljici). Predstavljeni sta jim bili dve temi – razvijanje jezikovnih dejavnosti pri pouku slovenščine kot drugega jezika in slovenščina kot drugi in učni jezik. Avgusta smo izvedli tudi priprave za štiri nove učiteljice dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture – Barbara Goršič je namesto Barbare Hanuš prevzela pouk v Banja Luki, Prijedoru in Slatini, Brigita Lovenjak namesto Natalije Robnik v Frankfurtu, Patricija Tomšič je prevzela pouk v Madridu, ki se je vzpostavil na novo, Darja Butala Čubrić pa je v Umagu in Lokvah nadomestila učiteljico Vido Srdoč. Predavanja je izvedla Mihaela Knez.
- Na pobudo Državnega tehniškega zavoda Žiga Zois iz Trsta je bilo maja za vzgojitelje in učitelje tržaških in goriških vzgojno-izobraževalnih zavodov izvedeno 6-urno usposabljanje z naslovom Razvijanje govorne zmožnosti v slovenščini (izvedla Mihaela Knez). Usposabljanje je potekalo po spletu v dveh skupinah, udeležilo pa se ga je več kot 40 vzgojiteljev in učiteljev s tamkajšnjih slovenskih vrtcev in šol. Vsa usposabljanja z izjemo usposabljanja za slovenske vzgojitelje in učitelje so potekala na daljavo.
- 4.2 Izobraževanje vzgojiteljev in učiteljev v Sloveniji** Izvedli smo tudi usposabljanja, ki smo jih prijaviili v sistem KATIS. Oktobra so bila izvedena tri 8-urna usposabljanja za vzgojitelje in učitelje, ki imajo v svojih skupinah oz. razredih otroke priseljence in otroke Rome (59 vzgojiteljev in učiteljev). Prvo usposabljanje je bilo namenjeno vzgojiteljem vrtca Trebnje in vrtca Sevnica (19 vzgojiteljic), drugih dveh pa so se udeležili vzgojitelji in učitelji iz različnih vrtcev in srednjih šol (skupaj 28). Vse tri seminarje je izvedla Mihaela Knez. Novembra je bilo izvedeno (predavateljici sta bili Ina Ferbežar in Mihaela Knez) 8-urno usposabljanje za učitelje v osnovnih in srednjih šolah (poučevanje slovenščine kot drugega jezika in preverjanje znanja). Udeležilo se ga je 12 učiteljic.
- 5 Pomoč MIZŠ pri uvajanju sprememb na področju poučevanja slovenščine kot drugega jezika** Svetu za kakovost in evalvacije (21. januarja 2021) in Strokovnemu svetu za splošno izobraževanje (20. maja 2021) so bili predstavljeni izsledki nacionalne evalvacijske študije *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik*, ki je plod poglobljene raziskave v letih 2018–2020. Ti bodo MIZŠ v pomoč pri nadaljnjem načrtovanju jezikovnega vključevanja otrok priseljencev. Po naročilu MIZŠ smo začeli pripravljati dodatek h Kurikulu za vrtce, ki naj bi opredeljeval začetno učenje slovenščine v vrtcih. Besedilo dokumenta je bilo aprila posredovano v recenzijo Zavodu RS za šolstvo, v usklajevanje pa je bil dokument poslan tudi na MIZŠ. Tako mnenja MIZŠ kot recenzentov (recenzije so nam bile posredovane novembra) so bila pozitivna. Dokument bo šel v potrjevanje predvidoma spomladi 2022.
- Junija in septembra smo v okviru programa Slovenščina za otroke in mladostnike za MIZŠ vodili razpis za nove asistente slovenščine na avstrijskem Koroškem. Prišlo je do menjave štirih asistentk – na Zvezni gimnaziji in Zvezni realni gimnaziji za Slovence v Celovcu sta delo prevzeli Jera Krečič in Diana Bilajac (ga. Bilajac sodeluje tudi s srednjo šolo za socialne poklice), na Srednji šoli za predšolsko vzgojo – BAKIP in Mednarodni trgovski akademiji – HAK International v Celovcu Bojana Glažar in na Dvojezični zvezni trgovski akademiji

v Celovcu Ivona Andres. Na razpis se je kljub večkratnim javnim objavam in podaljšanem razpisa javilo razmeroma majhno število kandidatov, kar je morda posledica epidemije, najverjetneje pa pomanjkanja učiteljev v Sloveniji, saj si šole pri premoščanju kadrovske stiske pomagajo s študentskim delom. To je zelo otežilo izbor ustreznih kandidatov, zato bi bilo v prihodnje o novih asistentih smiselno razmisliti že pred iztekom njihovih spomladanskih delovnih obveznosti. Prav tako bi bilo treba razmisliti o višini honorarja za asistentsko delo (honorar znaša približno 1.000 EUR, potnih stroškov in stroškov bivanja pa se ne povrne), saj se njegova vsota tekom petnajstih let ni bistveno povečala, kar glede na vedno višje stroške pomeni, da asistenti za svoje delo zaslužijo bistveno manj kot ob vzpostavitvi programa.

6 Sodelovanje v komisijah

Mihaela Knez je v letu 2021 sodelovala v dveh komisijah, v Komisiji za učitelje slovenščine v tujini in Komisiji za izbor jezikovnih asistentov na avstrijskem Koroškem (nadomeščanje Damjane Kern Andoljšek).

7 Sodelavke in sodelavci programa

Lektorice/Lektorji

– Anja Corel	– Alenka Ličen
– Maja Đević Prah	– Magda Lojk
– Urška Gračner	– Vito Poredoš
– Matej Klemen	– Helena Šter
– Maja Kos	– Jana Šter
– Urša Kosmač	– Andrej Šurla
– Polona Liberšar	– Janja Zupančič

Asistentki

- Urša Ambrožič
- Karmen Strel

8 Sklep

Delo v okviru programa Slovenščina za otroke in mladostnike je bilo tudi v letošnjem letu zelo raznorodno, izvedbo dejavnosti pa je v veliki meri še vedno krojila epidemija. Veseli nas povečano zanimanje tržaških in goriških šol za naše tečaje, saj kaže na to, da so v njih za svoje dijake prepoznale pomembno jezikovno pomoč. Predvidevamo, da se bo v prihodnjih letih to sodelovanje še okrepilo in da se bo ponovno vzpostavilo tudi sodelovanje s koroškimi šolami. Povečalo se je tudi število otrok, s katerimi smo izvajali individualni pouk slovenščine celo leto (6 otrok) oz. že drugo leto zapored. Na novo je bil vzpostavljen tečaj za dijake, ki živijo v tujini in bi želeli študij nadaljevati v Sloveniji. Uspešno smo izvedli tudi vsa usposabljanja za učitelje, ob vsem tem pa so potekali še razvojni projekti in svetovalno delo (tako sodelavcem MIZŠ in šolam kot posameznikom, ki se obračajo na nas). Čeprav je program vsebinsko zelo uspešen, je finančno in posledično tudi kadrovsko zelo podhranjen, saj se v večjem deležu financira le iz tržnih dejavnosti. Razvojne (v letu 2021 npr. priprava priporočil za delo z otroki, govorniki slovenščine kot drugega jezika ipd.) in druge dejavnosti, ki jih opravljamo za MIZŠ, niso financirane ali pa so financirane v zelo skromnem obsegu, ob tem pa se potreba po vključenosti našega programa v področje izobraževanja otrok in mladostnikov, govorcev slovenščine kot drugega in tujega jezika, iz leto v leto veča. Na vse to bomo MIZŠ ponovno opozorili.

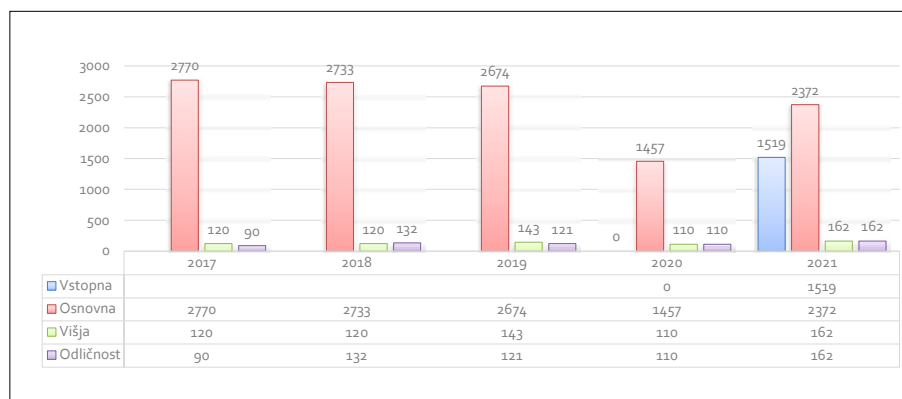
Izpitni center

dr. Ina Ferbežar, Neža Kočevar

1 Kandidatke in kandidati

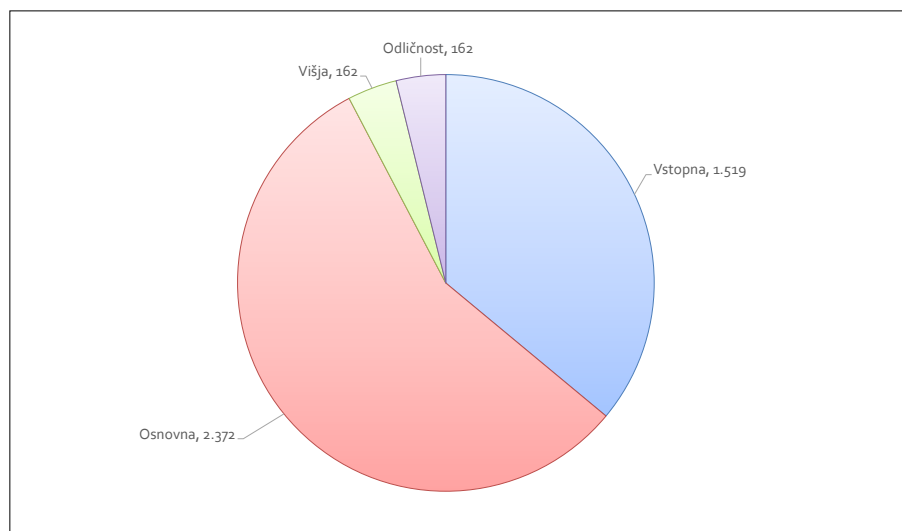
V letu 2021 smo v Izpitnem centru (IC) zabeležili največji porast izpitov doslej: s 1.681 izpitov v prvem epidemičnem letu 2020 na rekordnih 4.215 izpitov. Zaradi uvedbe novih izpitov iz znanja slovenščine na vstopni ravni je bilo to sicer pričakovano, hkrati pa je treba poudariti, da je skokovit porast tudi posledica dejstva, da smo nekatere izpitne roke (skupaj tri), načrtovane za leto 2020, zaradi negotovih zdravstvenih razmer prestavili v leto 2021. Graf 1 prikazuje 5-letni trend porasta izpitov iz znanja slovenščine na različnih ravneh.

Graf 1: Izpiti iz znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika po letih

Glede na prejšnja leta se je precej povečalo tudi število izpitov na obeh višjih ravneh: s 110 v letu 2020 na 162 v letu 2021. Ta »skok« je posledica jezikovnih zahtev zakona o zdravniški službi in zakona o zdravstveni dejavnosti: ob velikem pomanjkanju zdravstvenega osebja se v Sloveniji za delo v zdravstvu odločajo številni tuji državljani, mnogi pa v zdravstvu že delajo, a se želijo zaposliti na druga, zahtevnejša delovna mesta. Razpored izpitov po ravneh¹ prikazuje graf 2.

Graf 2: Število in delež izpitov iz znanja slovenščine po ravneh v letu 2021

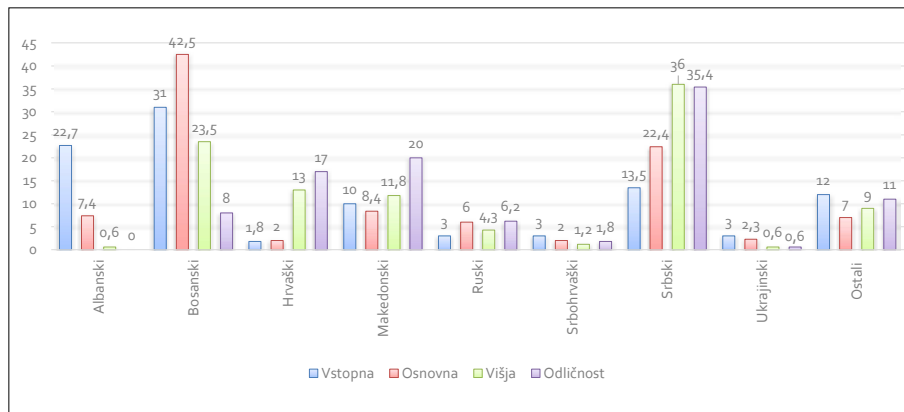

Med podatki, ki jih v IC sistematično zbiramo, je tudi prvi jezik kandidatke in kandidata. Na splošno ugotavljamo, da jih velika večina navaja slovenščini sorodne jezike nekdanje skupne

¹ V številko na vstopni ravni je všteti tudi 95 izpitov iz govornega sporazumevanja, ki so ga opravljale osebe z manj kot šestimi leti šolanja, na osnovni ravni pa štiri izpiti iz govornega sporazumevanja, ki so jih opravljali kandidatke in kandidati s pomanjkljivo izobrazbo za namene pridobitve slovenskega državljanstva. Prav tako številke vključujejo vse tiste, ki se izpita kljub plačilu niso udeležili (64 na vstopni ravni, 54 na osnovni ter po 1 na obeh višjih ravneh). Naštete bomo iz analize rezultatov izključili.

države (71 %), kar je glede na podatke o priseljevanju povsem pričakovano, se pa navedbe po ravneh nekoliko razlikujejo, kot je razvidno iz grafa 3:²

Graf 3: Delež kandidatov po prvih jezikih

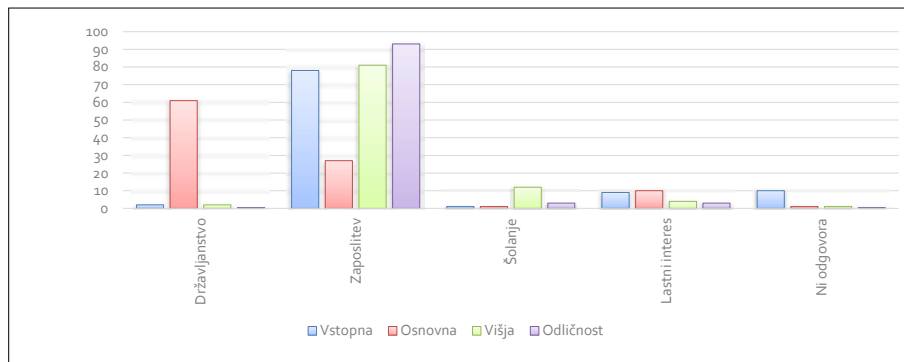

Zanimivo je, da je v kategoriji Ostali na vstopni in osnovni ravni več različnih jezikov kot na obeh višjih ravneh. Še posebej to velja za vstopno raven, kjer je delež slovenščini zelo oddaljenih jezikov (arabščina, turščina, perzijsčina ..., tudi albanščina) največji, precej večji kot na primer na osnovni ravni. Za višjo raven in raven odličnosti pa velja, da je v tej kategoriji večji delež navedb sosednjih in drugih evropskih jezikov, kot so nemščina, madžarščina, italijanščina, tudi francoščina, ki jih na obeh nižjih ravneh sploh ni; se pa tam pojavljata angleščina in španščina, na vstopni tudi romščina in portugalsčina (ki ju na primer kandidatke in kandidati niso navedli na nobeni drugi ravni). A tu je treba poudariti, da ne gre za večje skupine govork in govorcev.

Prvi jezik kandidat in kandidatov je povezan tako s hitrostjo napredovanja pri učenju jezika kot tudi z uspešnostjo na izpitu, še posebej to velja na nižjih ravneh jezikovnega znanja. Zato so govork in govorci slovenščini bolj oddaljenih jezikov na vstopni ravni po poročanju Zavoda RS za zaposlovanje (ZRSZ) poseben izziv za izvajalce tečajev slovenščine. Zagotovljeno število ur (180), kot jih predvideva zakon o urejanju trga dela, pogosto namreč ne zadostuje, da bi dosegli vstopno raven. Še bolj pa skrbi dejstvo, da novi zakon o tujcih državljanom tretjih držav od leta 2023 dalje ne bo več omogočal brezplačne udeležbe na tečajih Začetne integracije priseljencev in brezplačnega prvega opravljanja izpita iz znanja slovenščine, ampak bodo morali tečaj polovično financirati sami, udeležba na izpitu pa bo v celoti njihov strošek. V IC se bojimo, da bo to še zmanjšalo možnosti in motivacijo za učenje slovenščine, glavna motivacija bo torej opraviti izpit, kar utegne še dodatno spodbuditi k strategijam izogibanja, s katerimi se srečujemo že zdaj: prepisovanje, nadomestna udeležba, ponarejanje listin.

Razlogi za udeležbo na izpiti iz znanja slovenščine, ki jih navajajo kandidatke in kandidati ob prijavi na izpit, se ločujejo po ravneh, kot kaže graf 4.

Graf 4: Razlogi za udeležbo na izpitu po ravneh (v %)

² Izbrali smo samo najpogosteje navajane jezike, vsi drugi so skupaj navedeni v kategoriji Ostali.

Da je zaposlovanje eden od vse bolj pomembnih razlogov za opravljanje izpita iz znanja slovenščine, v IC opažamo že dlje časa. Običajno je šlo za uradne zahteve ali zahteve delodajalcev, ob novem izpitu na vstopni ravni pa se prvič srečujemo s populacijo brezposelnih. Glede na dejstvo, da so na tečaj in izpit večinoma napoteni z ZRSZ (90 %), ne preseneča dejstvo, da jih ima večina status brezposelne osebe (dobrih 92 %). To dejstvo pomeni za pripravo izpita – od priprave izpitnega gradiva do izvedbe konkretnega izpita – poseben izziv (gl. tudi v nadaljevanju).

1.1 Izvajanje izpitov

Izpiti iz znanja slovenščine so se izvajali celo leto, ob strogih epidemičnih zaščitnih ukrepih (omejevanje števila udeleženi, uporaba mask, razkuževanje, razdalja). Poleg tega je bilo treba preverjati dodatne dokumente – potrdila o negativnih rezultatih na testih, prebolelosti, kasneje tudi potrdila o cepljenju. To je nekoliko podaljševalo postopke identifikacije pred izpitom, izvajalce in izvajalke izpitov pa postavilo pred nalogo, za katero se ne čutimo niti pristojni niti ustrezno usposobljeni.

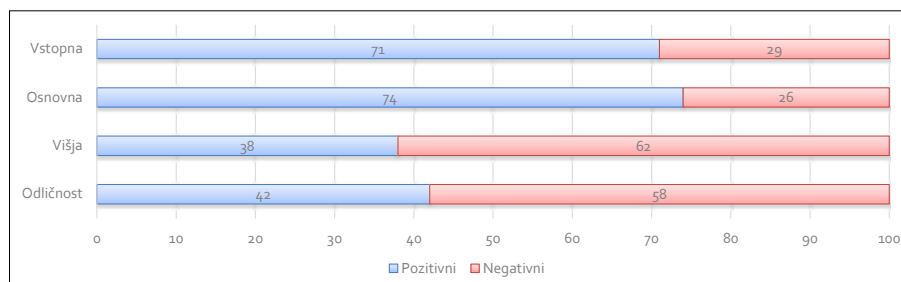
Tri jesenske izpitne roke smo iz leta 2020 prestavili na leto 2021, tako da je bilo na vseh ravneh izvedenih rekordno število rokov: skupaj 18 rednih in 6 izrednih (zunanji izvajalci), poleg tega smo v IC izvedli še 12 individualnih izpitov. Za IC je tolikšno število izpitnih rokov ob omejenem številu zaposlenih na meji še izvedljivega, poleg tega se izpiti zaradi prostorske stiske na FF izvajajo ob sobotah, kar posega v redni delovni ritem zaposlenih in pomeni dodatne obremenitve. V IC zato razmišljamo o zmanjšanju števila rokov na obeh nižjih ravneh v prihodnje (takšno ureditev omogoča dejstvo, da smo v Ljubljani trenutno trije izvajalci izpitov na vstopni in osnovni ravni). Taka ureditev bi med drugim pomenila tudi več možnosti za spremljanje zunanjih izvajalcev.

Veliko večino izpitov so izvedli zunanji izvajalci (95 % na vstopni in 91 % na osnovni ravni), v IC pa smo izvedli nekaj manj kot 600 izpitov. Število kandidat in kandidatov smo na posameznih izpitnih rokih na obeh nižjih ravneh zaradi ukrepov omejevali, smo pa imeli izrazito povečanje števila izpitov na obeh višjih ravneh (gl. graf 1), kjer kot edini izvajalci števila udeleženi ne moremo omejevati. Ob večjih številkah in zahtevah po manjših skupinah smo morali prilagoditi izvajanje, in sicer z zaporednimi izvedbami pisnih izpitov in razporeditvijo izpita na dva zaporedna dneva (en dan pisni, drugi dan ustni del). To je bilo sicer za kandidatke in kandidate nekoliko neugodno, še posebej za tiste, ki so se morali v Ljubljano pripeljati dvakrat; za IC pa se je to izkazalo za dvakratno dobro rešitev: poleg lažje organizacije smo se izvajalci izpita lahko bolj osredotočali na posamezni del izpita in svoje naloge pri tem; slednje velja tudi za udeležene.

1.2 Uspešnost na izpitih

Graf 5: Uspeh po ravneh (v %)

Graf 5 prikazuje uspešnost kandidatov in kandidat na izpitih iz znanja slovenščine.

Na vstopni in osnovni ravni so bile ženske na izpitu uspešnejše od moških (ženske 75 % na vstopni in 83 % na osnovni, moški pa 65 % oz. 60 %), na obeh višjih ravneh je bila uspešnost približno enaka pri obeh spolih. Pri tem velja poudariti, da so se izpitov na obeh nižjih ravneh ženske in moški udeležili v približno enakem številu, na višjih pa je bilo to število močno v korist žensk (teh je bilo okoli 80 %). Podatki in rezultati so primerljivi s preteklimi leti.

Kar zadeva delež uspešnih, zadnja leta opažamo njegovo vztrajno večanje na izpitu na osnovni ravni (55 % v letih 2016, 2017 in 2018; 65 % 2020; 74 % 2021). Uspešnost je izrazito večja pri tistih, ki so se udeležili tečajev začetne integracije (82 %) in tečajev v okviru ZRSZ (86 %),³ kot pri tistih, ki se takih tečajev niso udeleževali (67 %). Poleg uspešnega učenja pa so boljši rezultati morda tudi posledica bolj natančnega opisa profila uporabnika slovenščine na osnovni ravni in s tem povezane standardizacije ocenjevalk in ocenjevalcev.⁴

³ Drugače je na vstopni ravni – gl. v nadaljevanju.

⁴ Poskrbeli smo za ustrežnejši posnetek sprejemljivega govora oz. govorke s podrobnim opisom njune produkcije (po posameznih ocenjevalnih kategorijah), ki je namenjen umerjanju oz. standardizaciji ocenjevalk in ocenjevalcev. Takih posnetkov z različnimi jezikovnimi profili, a na isti ravni, bi radi v IC pridobili še več.

Ob tem kaže zapisati, da je s t. i. kompenzacijo (ena negativna ocena z uspehom med 50 % in 59 % ob treh delih testa na ravni B1) izpit uspešno opravilo le pol odstotka udeleženi. Pokazalo se je torej, da se taka izjema v celoti izpitnih rezultatov skoraj ne pozna, zato je prav, da jo imamo, saj je pravična; podobno »kompenzacijo« bi si želeli tudi na drugih ravneh. Vendar pa je vsakršno spreminjanje ocenjevalnih meril povezano z javno veljavnim programom, na katerem temeljijo izpiti, postopki spreminjanja programov pa so glede na pretekle izkušnje izjemno zapleteni in dolgotrajni.⁵

Delež uspešnih se je v primerjavi s prejšnjimi povišal tudi na ravni odličnosti (z 20 % leta 2019 oz. 32 % leta 2020 na 42 %), kar pripisujemo nekoliko spremenjenemu formatu izpita (izrazito vodeno pisanje) in dejstvu, da se udeleženi vedno bolj zavedajo, da tako visoka raven poleg intenzivnega ciljno usmerjenega učenja zahteva tudi določen čas.

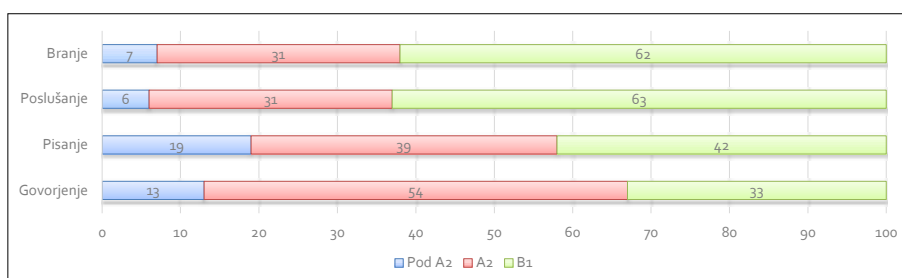
Za razliko od prejšnjih let se je uspešnost zmanjšala na višji ravni (z med 40 % in 51 % v zadnjih letih na 38 % v letu 2021). Domnevamo, da je to posledica drugačne izpitne populacije: kot že rečeno, se po novem tega izpita v večjem številu udeležujejo zdravstveni delavci in delavke, med drugim tudi srednje medicinske sestre in zdravstveniki. Izpit na višji ravni je zaradi kognitivne zahtevnosti precej specifičen in je za to populacijo očitno pretežek, še posebej pisanje eseja, ki zahteva komentiranje argumentov, izraženih v vhodnem besedilu, argumentirano izražanje lastnega mnenja in sistematično razvijanje misli (to velja tudi za raven odličnosti, le da je tam vhodna besedila v glavnih točkah treba tudi povzeti).

Tudi sicer je pisanje del izpita, ki kandidatom in kandidatkam na vseh ravneh, kljub temu da je vodeno (ali pa prav zaradi tega), predstavlja več težav kot preostali deli. Nič nenavadnega, saj je pisanje spretnost, ki je izrazito povezana s formalnim izobraževanjem, njeno pridobivanje in nadgradnja pa zahtevata čas in praktične izkušnje; v veliki meri se prenaša iz prvega jezika. Samo zaradi negativne ocene pri pisanju je bilo neuspešnih približno 7 % vseh kandidatov na vstopni in osnovni ravni, 15 % na višji in nekaj manj kot 30 % na ravni odličnosti. Za pisanje se zdi, da je na višjih ravneh jezikovne zmožnosti v primerjavi z drugimi sporazumevalnimi dejavnostmi veliko kompleksnejše, saj od stalnejših besedilnih vrst na nižjih ravneh prehaja k manj predvidljivim argumentativnim vrstam, ki so kognitivno (in strukturno) zahtevnejše.

Manj težav večini kandidatov predstavljajo receptivne dejavnosti – velja za vse ravni, izjema je raven odličnosti, kjer gre za integrirani izpit; razumevanje v tem izpitu predstavlja le manjši del skupne ocene, poudarek je na (produktivnem) povzemanju ključnih informacij (gl. ocenjevalna merila v programu Slovenščina kot drugi in tuji jezik).

Na osnovni ravni je bilo tako po pričakovanjih in skladno s preteklimi leti velika večina kandidat in kandidatov pri branju in poslušanju uspešnih (93 % pri branju in 94 % pri poslušanju), od tega jih je večina dosega raven B1 (63 %). Natančneje rezultate povzema graf 6.

Graf 6: Dosežena raven pri posameznih podtestih – osnovna raven (v %)

Veseli dejstvo, da so v primerjavi s preteklimi leti dosežki pri produktivnih dejavnostih precej višji, medtem ko razmerja med ravnema (A2 in B1) vsa leta ostajajo približno enaka.

Tudi za višjo raven velja, da so dosežki višji pri receptivnih dejavnostih: pri branju in poslušanju je bilo uspešnih med 88 % in 89 %, negativne ocene so šle tako kot v preteklosti na račun produktivnih dejavnosti (kar 17 % udeleženi je bilo negativno ocenjenih pri obeh, tako pri govorjenju kot pri pisanju). Še vedno zbuja tudi skrb razmeroma visok delež tistih, ki so dobili negativno oceno pri treh oz. vseh štirih delih izpita: na vstopni ravni je bilo tako ocenjenih 8 % vseh izpitov, na osnovni nekaj manj kot 5 %, na višji 13 %. Na ravni odličnosti je bilo pri obeh delih izpita negativno ocenjenih kar 27 % izpitov.

⁵ Zgovoren je podatek, da je imela različica besedila programa Slovenščina kot drugi in tuji jezik leta 2020, ko je bila obravnavana na Svetu za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, zaporedno številko 10.

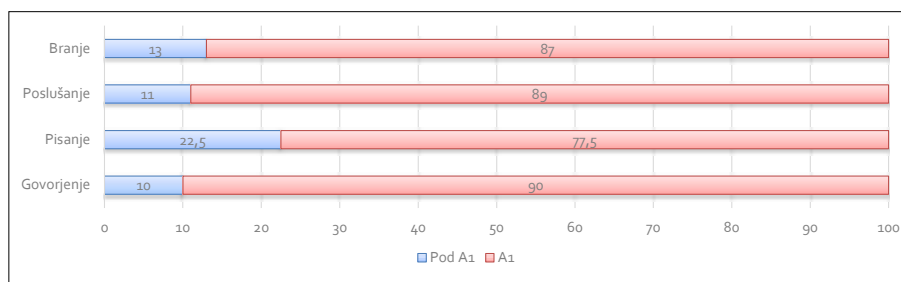
Naj na tem mestu omenimo anketo o sporazumevalnih praksah in potrebah, ki smo jo spomladi 2021 opravili med kandidati in kandidatkami na višji ravni in na ravni odličnosti. Natančneje smo pregledali odgovore kandidat in kandidatov na ravni odličnosti (91 % jih je bilo s področja zdravstva). Ti so pokazali, da izpit, kakor je zasnovan, po mnenju vprašanih ne odslkava njihovih dejanskih sporazumevalnih potreb in praks; nekoliko paradoksalno na vprašanje o sporazumevalnih praksah sicer naštevajo branje leposlovja, spremljanje medijev, pogovarjanje o najrazličnejših družbenih vsebinah – a pogosto s poudarkom, da drugače kot na izpitu. S pisanjem kompleksnih besedil pa vprašani nimajo izkušenj niti jim takih besedil v resničnem življenju ni treba pisati. Dogajanje v zvezi s specializiranimi izpiti za zdravnike bo pokazalo, ali bi kazalo gradivo ustrezno prilagoditi »glavni« ciljni populaciji ali izpitni format glede na dejstvo, da izpiti iz znanja slovenščine preverjajo znanje splošnega jezika, vendarle ohraniti, da bo izpit primeren za najširšo publiko.

1.3 Posebnosti vstopne ravni

Vstopna raven je nova, zato rezultatov s preteklimi leti ni mogoče primerjati. Na podlagi dosežkov na pilotnih izpiti smo na tej ravni pričakovali nekoliko večjo uspešnost (85 % ali višje),⁶ takšne so bile glede na ranljivost skupine tudi želje. Vendar pa smo ugotovili, da se pilotiranja v letu 2020 niso udeležili tipični predstavniki in predstavnice pričakovane ciljne skupine. Realnost je pokazala precej drugačno sliko; zgovoren je podatek, da so bili kandidati, ki so si izpit plačali sami (dobrih 7 %), uspešni v 82 % primerih, pri napoteni z ZRSZ pa je bila uspešnost 70 %. Večina napoteni z ZRSZ oseb se je poprej udeležila katerega od tečajev slovenščine, ki jih razpisuje ZRSZ. To pomeni več stvari: da so brezposelni tako ranljiva skupina, da zanjo 180 ur učenja slovenščine, kolikor jih zagotavlja ZRSZ, nikakor ne zadostuje, da bi dosegli vstopno raven oz. A1 SEJA, ali pa so tečajji manj učinkoviti, kot bi pričakovali in želeli (morda pa velja tudi oboje). Učinkovitost tečajev se je po poročanju ZRSZ dejansko pokazala za problematično, zato smo se začeli dogovarjati za usposabljanje izvajalcev izpitov, ki bi nagovarjalo prav vprašanja, povezana s poučevanjem ranljivih skupin (in tudi siceršnjim delom z njimi).

Natančnejša analiza rezultatov pričakovano razkriva, da imajo kandidatke in kandidati na tej ravni jezikovnega znanja več težav z deli, ki so povezani s pismenostjo, kot je razvidno iz grafa 7.⁷

Graf 7: Uspešnost pri posameznih podtestih – vstopna raven (v %)

Upošteva podatek, da je bil na vstopni ravni delež govorcev in govork slovenščini precej oddaljenih prvih jezikov večji kot na drugih ravneh (gl. graf 3), se ob tem odpirajo tudi vprašanja, povezana z njihovim formalnim izobrazbenim ozadjem (možnosti šolanja v državi izvora, učinkovitost tamkajšnjih šolskih sistemov itn.). Izkušnje s spremljanjem izpitov na vstopni ravni so pokazale, da je pogosto problem tudi nepoznavanje strategij reševanja nalog – čeprav je na voljo vzorčni test in kljub obiskovanju tečajev slovenščine.

Kot je razvidno iz grafa 7, je bilo govorenje negativno ocenjeno v desetini primerov (v različnih kombinacijah z negativno ocenjenimi drugimi deli izpita). Morda gre tu nekoliko manjši delež pripisati dejstvu, da so naloge pri govorenju bolj »fleksibilne« in se bolj osredotočajo na sporazumevalne izkušnje kandidat in kandidatov oz. se izpraševalci in izpraševalke sogovornem v kar največji meri prilagajajo.

Izpit na vstopni ravni njegove razvijalke in razvijalce postavlja pred posebne izzive. Izkušnje z enoletnim izvajanjem izpitov in s spremljanjem zunanjih izvajalcev pri tem so odprle vrsto dilem: kako pripraviti naloge, ki ne bodo kognitivno prezahtevne (iskanje podatkov in njihovo povezovanje s situacijami se je npr. že izkazalo kot takšno, prav tako samostojno pisno odgovarjanje na vprašanja) in ki bodo kandidatkam in kandidatom omogočile, da

⁶ Na posebnem izpitu samo iz govornega razumevanja, ki se ga udeležujejo posebej ranljivi, to je tisti, ki jih na zavodu za zaposlovanje evidentirajo kot nepismene oz. osebe s pomanjkljivo izobrazbo (manj kot 6 let šolanja), je uspešnost 87 %.

⁷ V te številke so vštete tudi kombinacije dveh ali več negativnih.

pokažejo svojo jezikovno zmožnost, ki je na najnižji prepoznani ravni SEJA izrazito omejena na sporazumevalne potrebe, izhajajoče iz trenutne situacije vsakega posameznega uporabnika jezika, in odvisna od dobrohotnega sogovorca. To pomeni, da je tako rekoč nemogoče natančno opredeliti uporabnika slovenščine na vstopni ravni oz. si zamišljati nekakšnega univerzalnega govorca (kar seveda velja za katerokoli raven), saj je vsakršna opredelitev nujno omejena s situacijo jaz–tukaj–zdaj. Standardizirani izpiti (navsezadnje pa tudi programi, na katerih temeljijo, z nujnimi opisi pričakovanih ciljnih uporabnikov in uporabnic) pa zahtevajo pripravo nalog, ki bodo primerne za kogarkoli. Ne poznavajoč situacijo vsakega posameznika in posameznice oz. njegovih in njenih sporazumevalnih potreb, se tako pri pripravi nalog osredotočamo na področji javnega in izobraževanja, ki se zdita bolj univerzalni in zato najlažje vsebinsko predvidljivi, omejeno vključujemo tudi področje dela (splošne vsebine, kot so iskanje zaposlitve), čeprav je na vstopni ravni prevladujoča prav populacija iskalcev in iskalk dela. Pri govorjenju naloge bolj posegajo tudi na področje zasebnega, naloge v tem delu izpita pa so tako »odprte«, da omogočajo prilagajanje posameznikovim izkušnjam (gl. vzorčni izpit iz govorjenja na spletni strani IC). Že se kaže, da je takšen pristop – kljub veliki meri empatije do ranljivih skupin in ob vsem zavedanju pasti jezikovnega testiranja na najnižjih ravneh – pomanjkljiv. Med evropskimi jezikovnimi testatorji so vse glasnejše pobude, da bi se jezikovni izpiti, in to ne le na najnižjih ravneh, čeprav tam bolj izrazito, oblikovali kot niz nalog pri posameznih dejavnostih, med katerimi bi kandidatke in kandidati sami izbirali glede na svoje resnične sporazumevalne potrebe in ki bi dejansko omogočali jezikovno profiliranje (npr. branje na ravni B2, pisanje na ravni A2, govorjenje na ravni B1 itn.). Tudi glede povratne informacije na jezikovnih izpiti so pobude (sploh za jezikovne izpite, namenjene otrokom in mladim), naj ta ne bi bila več v obliki opravi/ni opravi, ampak v obliki dosežene ravni znanja, saj takšna povratna informacija bolj motivira k nadaljnjemu učenju. Bi pa takšen način preverjanja in potrjevanja znanja zahteval ozaveščene deležnike, ki bi razumeli njegovo »življenjskost«.

Zato je za zdaj organizacija izpitov »po meri« nedosegljiv ideal. Je pa vsaj deloma jezikovno profiliranje mogoče doseči s progresivnim formatom izpita (kot sta izpita na osnovni ravni in na ravni odličnosti). Prav tako bo v prihodnje treba opraviti resno analizo sporazumevalnih potreb – za vse ravni. Te smo sicer v IC že nekajkrat izvedli z vprašalniki takoj po izvedenem izpitu. A iz odgovorov kandidat in kandidatov, ki zahtevajo globok premislek o lastnih sporazumevalnih praksah, ni bilo povsem jasno, ali se sklicujejo na svoje resnične izkušnje ali navajajo pravkaršnje izkušnje z izpitom. Verjetno bi zato z intervjuji lahko ustrezneje evidentirali sporazumevalne potrebe in prakse.

1.4 Posledice izpitov

Na tem mestu se kaže dotakniti posledic, ki jih imajo izpiti iz znanja slovenščine na življenje kandidat in kandidatov ter njihovih bližnjih in ki prav zaradi svoje usodnosti zahtevajo posebno občutljivost pri pripravi in izvajanju.

Za vstopno raven so posledice neuspeha »preživetvene« predvsem z ekonomskega stališča. Kandidatke in kandidati, ki jim v enem letu od vpisa v register brezposelnih ne uspe dokazati svojega znanja slovenščine na vstopni ravni, se iz njega izbrišejo in niso več deležni temu statusu pripadajočih ugodnosti. Izpit je nov in za zdaj še ni bilo mogoče ugotoviti, koliko ljudem je bila ta pravica dejansko odvzeta. Gre pa v tem primeru pogosto za posebej ranljivo skupino oseb, to so dolgotrajno brezposelni, ki so že sicer težko zaposljivi.

Na osnovni ravni to trenutno lahko pomeni ne dobiti slovenskega državljanstva in z njim povezanih pravic. Večina prosilcev za slovensko državljanstvo svoje »izvorno« državljanstvo sicer ima. Prav tako v zadnjih letih ni bilo veliko tistih, ki državljanstva z naturalizacijo niso dobili, ker niso izpolnjevali pogoja znanja slovenščine. Podatki Ministrstva za notranje zadeve za zadnja leta na primer kažejo le posamične primere: med 3.750 prosilci in prosilkami jih leta 2019 288 ni izpolnilo pogojev za pridobitev slovenskega državljanstva, le pri treh je šlo za jezikovni pogoj; v letu 2020 jih različnih pogojev ni izpolnjevalo 207, jezikovni je umanjkal pri štirih, lani pa pogojev ni izpolnjevalo 251 od 2.140 prosilk in prosilcev, pri treh je šlo za jezikovni pogoj.⁸ Iz števil ni jasno, ali gre za osebe, ki so se izpita udeležile, pa ga niso opravile, ali za osebe, ki so se opravljanju izpita tako ali drugače izognile. Teh podatkov na Ministrstvu za notranje zadeve nimajo. Podatki za leto 2021 še niso na voljo.

Na višji ravni in ravni odličnosti je ob podatku, da izpit iz znanja slovenščine opravljajo zaradi zaposlitve, jasno, da osebe, ki svojega znanja ne morejo dokazati (ob pravem času), lahko ostanejo brez zaposlitve in s tem brez sredstev za preživetje. V IC smo med kandidatkami in kandidati maja izvedli kratko anketo, v kateri so nas med drugim zanimale tudi posledice morebitne negativne ocene na izpitu. Odgovorov še nismo podrobneje analizirali, v grobem

⁸ Skupno število prosilk in prosilcev ni povsem točno, na Sektorju za državljanstvo Ministrstva za notranje zadeve so nas opozorili, da se vloge lahko prenašajo iz leta v leto, dokler prosilci ne izpolnijo vseh zahtevanih pogojev. Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujem vodju Sektorja za državljanstvo gospodu Alešu Jermanu za podatke in pomoč pri njihovi interpretaciji.

pa je mogoče zapisati, da je večina udeleženi na izpitu s področja zdravstva, da je potrdilo o znanju slovenščine zanje življenjskega pomena, da pa je zakonsko določena raven znanja za opravljanje njihovega poklica previsoka. Podatka o tem, ali je kdo zaradi neuspeha na izpitu dejansko ostal brez zaposlitve, nimamo; glede na izkušnje s tistimi, ki so izpit večkrat ponavljali, se delodajalci ne odločajo za radikalne poteze in iščejo možnosti za nadaljevanje zaposlitve do izpolnitve tega pogoja.

Usodne posledice izpitov so torej pomemben razlog, da se razvijajo in izvajajo s posebno skrbnostjo ter ob nenehnem preverjanju ustreznosti vseh s tem povezanih postopkov.

2 Drugo delo

2.1 Kakovost dela IC, spremljanje izvajalcev

Marca smo po dveh letih med zunanjimi izvajalci spet preverili, kako zadovoljni so z delom IC. Anketi med organizatorji in testatorji sta pokazali razmeroma visoko stopnjo zadovoljstva. Organizatorji sicer poudarjajo, da jim izpiti ne prinašajo finančnih koristi, a v sodelovanju s CSDTJ vidijo druge vrste »dodane vrednosti« (obogatitev ponudbe, reference, doprinos k siceršnjemu delu, prepoznavnost itn.), testatorji pohvalijo strokovnost in dodelanost sistema preverjanja in potrjevanja znanja, nekateri pa si želijo več zaupanja in manj spremljanja.

IC redno spremlja svoje zunanje izvajalce tako na obiskih kot z analizo njihovega ocenjevanja. Pri tem vedno znova ugotavljamo odstopanja od dogovorjenih postopkov in ocenjevalnih meril: pri ocenjevanju pisne produkcije na osnovni ravni prihaja med 1., »lokalno« oceno in 2., »centralno« oceno do večjih odstopanj, tako da je kar v 25 % primerov nujna tretja ocena, ki jo prav tako opravimo »centralno«. Razmeroma velika neusklajenost med zunanjimi ocenjevalkami in ocenjevalci ter Centrovimi ocenjevalkami zbuja skrb ne le zaradi dodatnega časa, ki ga vzame 3. ocenjevanje in ima tako tudi finančne posledice.⁹ Tu gre tudi za strokovna vprašanja zanesljivosti ocenjevanja in veljavnosti izpita, pa tudi zaupanja: kako ustrezno je potemtakem ocenjevanje govornih produkcij, ki je v celoti lokalno (ustni izpiti se ne snemajo). Zato v IC s seminarji in opisi produkcij skušamo zagotavljati redno standardizacijo ocenjevalk in ocenjevalcev.

V letu 2021 smo ob uvedbi izpitov na vstopni ravni spremljali prav vse zunanje izvajalce izpitov – z obiski ali na podlagi posnetih izvedb v primerih, ko obisk ni bil mogoč. Izvajanje izpitov na tej ravni je bilo razmeroma poenoteno, več težav je bilo s točkovanjem in ocenjevanjem. A težave lahko za zdaj pripišemo dejstvu, da so se izpiti na vstopni ravni šele začeli izvajati in da izvajalci potrebujejo izkušnje. Spremljanje izvajalcev bomo vsekakor ohranili, saj je to s stališča standardizacije izpitnih postopkov in enotnosti ocenjevanja nujno.

2.2 Seminarji in usposabljanja

Poleg spremljanja IC v skrbi za standardizacijo postopkov in za enotno razumevanje in upoštevanje ocenjevalnih meril vsako leto pripravlja seminarje za izvajalke in izvajalce izpitov. V letu 2021 smo tako organizirali in izvedli naslednje izobraževalne dogodke:

- januarja: seminar za izvajalce izpitov na osnovni ravni, na katerem smo predstavili nove vzorčne primere za standardizacijo (umerjanje) ocenjevalcev, gostili pa smo tudi mag. Metko Pirc s Sektorja za državljanstvo, da je predstavila postopke v zvezi z naturalizacijo; seminar v dveh izvedbah je potekal na platformi Zoom (skupaj 113 udeleženi);
- junija: sodelavcem Zavoda RS za zaposlovanje smo predstavili izpite na vstopni ravni in postopke v zvezi z njihovim izvajanjem; seminar je potekal na platformi Zoom (64 udeleženi);
- septembra smo pripravili začetno usposabljanje za izpit na vstopni ravni za sodelavke in sodelavce CSDTJ, potekalo je v živo (13 udeleženi);
- oktobra smo za izvajalce izpitov na vstopni ravni pripravili seminar po prvi izvedbi izpitov; pri tem smo pokazali rezultate spremljanja ter opozorili na odstopanja od navodil; seminar je potekal na platformi Zoom (75 udeleženi).

Poleg navedenih je bilo izvedenih še nekaj izobraževanj zunaj IC za druge zainteresirane javnosti (izobraževanje za izvajalce programov ZIP v sodelovanju z ACS, predstavitev dodatka k SEJU za Oddelek za germanistiko, seminar o preverjanju znanja za učitelje po Osimskih sporazumih in podoben seminar v okviru CPI).

⁹ Ocenjevalke pogosto najemamo, saj v CSDTJ za to delo ne moremo pravočasno zagotoviti dovolj svojih zaposlenih (rezultate je IC dolžan posredovati v 30 dneh od izpita).

2.3 Projekti

2.3.1 Jezik pri delu

Gl. poglavje Projekti.

2.3.2 Izpit iz znanja slovenščine za zdravnike

Priprava posebnega preizkusa za zdravnike je v letu 2021 povsem zastala. Marca je IC ministru za zdravje poslal pobudo za spremembo nekaterih postopkov (priznanje pozitivno ocenjenega ustnega izpita kot zadosten pogoj za pristop k strokovnemu izpitu, spregled pogoja znanja slovenščine za diplomante slovenskih medicinskih in zdravstvenih fakultet) in za nadaljevanje projekta priprave posebnega izpita za zdravstvene delavce, a odgovora kljub velikemu angažmaju vodstva FF ni bilo. Spomladi se je zadeva dodatno zapletla, ko je delovna skupina, ki jo je menda (neformalno) imenoval minister za zdravje, predlagala nov format izpita, ki pa s stališča jezikovnega testiranja ni sprejemljiv. Novembra je bilo z novelo zakona o zdravniški službi javno pooblastilo o preverjanju znanja slovenščine za zdravnike preneseno na Zdravniško zbornico Slovenije, preverjanje znanja novela omejuje na strokovni jezik (terminologijo) s področja zdravstva, odpira pa tudi možnost pridobivanja potrdil o znanju slovenščine v tujini. Na pasti tako zastavljenega preverjanja in potrjevanja znanja slovenščine smo pred obravnavo v Državnem zboru opozorili poslanke in poslance poslanskih skupin, pa tudi Državni svet, po sprejetju zakona pa tudi širšo javnost (gl. Bibliografijo).

2.4 Mednarodno sodelovanje

Ina Ferbežar se je kot članica Stalnega strokovnega odbora udeležila odborovega virtualnega sestanka, ki poleg rednih srečanj poteka vsako leto tudi v začetku februarja. Na 1. digitalni konferenci ALTE konec aprila (namesto konference v Madridu leta 2020, ki je bila zaradi pandemije prestavljena) je s prispevkom *Slovenian without frontiers* (Slovenščina brez meja) sodelovala tudi na okrogli mizi o testiranju jezikov z manjšim številom uporabnikov (*Assessing Less Commonly Taught Languages*). Novembra smo se vse sodelavke IC udeležile redne letne konference ALTE, ki je prav tako potekala virtualno, organiziral pa jo je inštitut Yunus Emre iz Istanbula.

Oktobra smo za Svet Evrope v okviru projekta LASLLIAM (Literacy And Second Language Learning for the Linguistic Integration of Adult Migrants – Pismenost in učenje J2 za jezikovno integracijo odraslih priseljenk in priseljencev) organizirali in izvedli seminar, katerega cilj je bil ovrednotiti in umestiti opisnike, ki opisujejo jezikovno zmožnost pod ravno A1 SEJA in ki so bili razviti posebej za osebe z nizko stopnjo pismenosti in nepismene. Seminarja se je udeležilo 18 oseb, večina sodelavcev in sodelavk CSDTJ, nekaj je bilo tudi zunanjih.

V okviru projekta LASLLIAM IC sodeluje tudi pri pripravi vprašalnika za ugotavljanje sporazumevalnih potreb in pri razvoju uvrstitvenega testa za priseljence in priseljenke z nizko stopnjo pismenosti, ki bosta namenjena učiteljem in učiteljicam kot uporabno orodje za pripravo učnih ciljev in usmeritev pri jezikovnem pouku. V našem kontekstu pa bosta lahko v pomoč tudi zaposlenim na zavodu za zaposlovanje pri prepoznavanju nepismenih.

2.5 Kadrovske in druge zadeve

Mateja Eniko, ki je nadomeščala Petro Likar Stanovnik, je marca postala doktorica znanosti. Po vrnitvi kolegice s porodniškega dopusta se je začasno zaposlila na programu Slovenščina za otroke in mladino; v velikem interesu CSDTJ je, da se njena zaposlitev spremeni v trajno, tudi zato, ker je Petra Likar Stanovnik po vrnitvi s porodniškega dopusta zaposlena le za polovični delovni čas. Ob širitvi dejavnosti na štiri ravni in ob številnih načrtovanih nalogah bo namreč v IC – če ne želimo razvojnega zastoja – nujno zaposliti še enega strokovnjaka.

Študentka Patricija Kavčič je od marca do maja v CSDTJ opravljala pedagoško-andragoško prakso (mentorica I. Ferbežar); spoznala je večino Centrovih programov, v delo IC pa se je aktivno vključevala s spremljanjem izpitov in pripravo spletne ankete za zunanje izvajalce (orodje 1KA), za katero je tudi zbrala in uredila rezultate. Svojo prakso je nadgradila z diplomsko nalogo na temo učenja in poučevanja slovenščine zunaj CSDTJ in tako zbrala nove podatke, ki so za CSDTJ zelo dragoceni (pred leti je podobno nalogo, a z drugimi poudarki, že izvedla študentka, ki je v CSDTJ opravljala prakso v okviru programa Erasmus).

Svet IC je s prenosom integracijskih programov z MNZ na Urad za oskrbo in integracijo migrantov dobil novega člana (ta je zamenjal predstavnico MNZ).

3 Kako naprej

Kratkoročni načrti IC obsegajo že začete, a zaradi kadrovskih omejitev in epidemičnih razmer nedokončane aktivnosti, ki so v veliki meri povezane tudi s ponovno evalvacijo izpitov. Znak kakovosti združenja ALTE se oktobra 2022 izteče, načrtovana je ponovna evalvacija za tri izpite, izpiti na vstopni ravni bodo šli skozi postopek na novo. S tem v zvezi načrtujemo preverjanje mejne vrednosti, umestitev (pisnih in govornih) produkcij na posamezne ravni, bolj natančno opredelitev postopkov standardizacije pred ocenjevanjem pisnih produkcij na višji ravni in na ravni odličnosti itn.

Vse večje je povpraševanje po gradivu za pripravo na izpit. Obstoječe gradivo je glede na nove formate izpitov in drugačno ocenjevanje zastaralo. Trenutno je na spletni strani IC le po en vzorčni primer izpita za vsako raven. Gradiva je vsaj za nekatere ravni v zadnjih nekaj letih nastalo dovolj, da bi ga lahko dali na voljo za vadenje in pripravo na izpit.

Po dveh epidemičnih letih, ko je večina izpitnega gradiva zaradi pomanjkanja sodelavcev nastajala znotraj IC, bomo spet oblikovali avtorske skupine. V izobraževanje bi radi vključili zunanje strokovnjake (npr. v zvezi s preverjanjem identitete), obeta se tudi izobraževanje v zvezi s poučevanjem slovenščine za ranljive ciljne skupine. Posvetili bi se radi tudi posledicam naših izpitov s temeljitejšo interdisciplinarno raziskavo, saj bi radi raziskali ne le njihov vpliv na posameznike, ampak tudi na druge deležnike in širšo družbo.

Naslednji simpozij Obdobja (2022) bo posvečen slovenščini kot drugemu in tujemu jeziku in radi bi izkoristili priložnosti za predstavitev dela IC. To bi bila lahko tudi še ena priložnost za razvoj področja, ki ob vseh razpoložljivih podatkih ponuja veliko možnosti za (znanstveno) raziskovanje. Vse to, tako upamo, bo mogoče doseči s kadrovsko okrepitevijo, ki jo načrtujemo v letu 2022.

S trendi udeležbe na izpilih iz znanja slovenščine smo to poročilo začeli, z njimi ga tudi zaključujemo. A na tem mestu bodo ti trendi povezani s pričakovanji. Glede na razmere in trenutno zakonodajo je pričakovati, da se bo skupno število kandidatk in kandidatov še povečevalo, in to na račun vstopne in osnovne ravni. Zaradi zakona o urejanju trga dela, ki od brezposelnih oseb zahteva potrdilo o znanju slovenščine na vstopni ravni v enem letu od vpisa v register brezposelnih, ZRSZ napoveduje veliko povečanje števila kandidatk in kandidatov v letu 2022, v letu 2023 pa se obeta porast tako na vstopni kot na osnovni ravni zaradi zakona o tujcih, ki zastruje jezikovne zahteve za državljane tretjih držav: ti bodo morali za namen združevanja družine dokazati znanje slovenščine na vstopni ravni, za stalno prebivanje pa na osnovni ravni oz. na ravni A2 SEJA. S tem se Slovenija pridružuje drugim evropskim državam, ki so že pred leti zaostrole jezikovne ukrepe z namenom omejevanja priseljevanja (več v [Jezikovni misli I](#). Ferbežar na portalu Jezikovna Slovenija). Po drugi strani pa v IC zaradi prenosa pooblastil za preverjanje in potrjevanje znanja slovenščine za zdravnike na zdravniško zbornico v prihodnjem letu pričakujemo upad izpitov na višji ravni in ravni odličnosti.

Ali oz. kako bo število izpitov vplivalo na razvojno delo IC, ostaja kot vsa leta doslej nepredvidljivo. Vsekakor pa se bomo sodelavke IC še naprej trudile nadaljevati zastavljeno delo in program razvijati po visokih strokovnih standardih in glede na spreminjajoče se družbene razmere.

Izobraževanje učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika

lekt. Matej Klemen, dr. Mihaela Knez

Usposabljanja za zaposlene na Centru in za izvajalce programov Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Leto 2021 je bilo kot prejšnje, z epidemijo zaznamovano leto, za program Izobraževanje poseben izziv. Kljub omejitvam, ki jih je prinesla epidemija, smo izvedli večino tradicionalnih dejavnosti in skupno nagovorili več kot 650 udeleženk in udeležencev seminarjev.

Sodelavci Centra so se imeli možnost udeležiti treh tradicionalnih izobraževanj: junijskega, avgustovskega in decembrskega. Junijsko in decembrsko srečanje sta bili deloma odprti tudi za zunanje udeležence.

Junijsko izobraževanje je preko videokonference potekalo 30. junija in 1. julija 2021. Prvi dan, ko je bilo odprto za vse udeležence, se ga je udeležilo 90 udeležencev, drugi dan pa je bil namenjen internemu izobraževanju in se ga je udeležilo 53 učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika. Prvi dan seminarja je dr. Janez Skela razmišljal o uporabi humorja v tujejezikovnem razredu, Matej Klemen, Magda Lojk, Mateja Lutar, Ivana Petric Lasnik, Jernej Ključevšek, Boštjan Božič in Petra Seitl pa so predstavili projekt priprave stopenjskih beril in prvo stopenjsko berilo za slovenščino *Martin Krpan*, ki je izšlo junija 2021 (več v poglavju Projekti). Drugi dan je dr. Helena Dobrovoljc v predavanju spregovorila o problemskih izhodiščih prenove slovenskega pravopisa, dr. Andreja Retelj pa je nastopila s predavanjem *Spodbujanje večjezičnega branja pri pouku: koncepti in izzivi v praksi*.

O izobraževalnem seminarju, namenjenem predvsem lektorjem STU, ki je od 24. do 26. avgusta 2021 potekal v živo, lahko več preberete v poročilu programa Slovenščina na tujih univerzah.

Tudi Decembrsko srečanje, ki je preko videokonference potekalo 22. in 23. decembra 2021, je bilo dvodelno. Prvi dan je bilo odprto za vse zainteresirane in se ga je udeležilo 64 udeležencev. Dr. Tina Lengar Verovnik je v predavanju predstavila *Besedilne in stilne značilnosti žanrov komentatorske vrste*, dr. Mojca Stritar Kučuk pa *KOST (Korpus slovenščine kot tujega jezika)* in učno gradivo *Slovenščina 1+*. Drugi dan je bil namenjen lektorjem na tujih univerzah in Centrovih tečajih, udeležilo se ga je 49 udeležencev. Dr. Meta Lah je v predavanju *Kdor jih bere, vsak drugače pesmi moje sodi: književna besedila pri pouku tujega jezika* nanizala tudi vrsto primerov uporabe umetnostnih besedil pri pouku, lektorice Polona Liberšar, Ivana Petric Lasnik in Magda Lojk pa so ob primerih dobre prakse razmišljale o razvijanju pisne zmožnosti v slovenščini kot drugem oz. tujem jeziku. Njihovim predstavitev je sledila široka razprava o tej problematiki. Pokazalo se je, da bi bilo dobro nekaterim vidikom nameniti nadaljnja izobraževanja.

Začetno in Nadaljevalno usposabljanje za poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika

Začetno in Nadaljevalno usposabljanje za poučevanje slovenščine kot tujega jezika, 20-urna seminarja, ki učitelje seznanita z osnovnimi dejavniki pouka in jih opremita z znanji za poučevanje posameznih jezikovnih spretnosti, smo izvedli po ustaljeni shemi. Usposabljanji so izvedli sodelavci Centra (Tanja Jerman, Matej Klemen, dr. Mihaela Knez) in zunanji sodelavki (dr. Nataša Pirih Svetina, dr. Namita Subiotto).

Nadaljevalnega usposabljanja, ki je potekalo pet zaporednih torkov marca 2021, se je udeležilo 31 udeleženk in udeležencev. Seminar je prvič v celoti potekal prek videokonference, kar je omogočilo udeležbo tudi nekaterim udeleženkam iz tujine. Čeprav so nekateri udeleženci v evalvaciji izpostavili prednosti take izvedbe, smo predavatelji izrazili dvom, da je to najučinkovitejši način usposabljanja. V prihodnje bomo pri tovrstnih izobraževanjih zagotovo omejili število udeležencev, saj si želimo njihove aktivne udeležbe – česar pri videokonferenčnem načinu ni mogoče nadzirati.

Začetno usposabljanje je potekalo v živo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Izvedli smo ga v bolj strnjeni obliki kot običajno – namesto v petih dneh smo vseh pet tem obravnavali v treh: 8., 15. in 16. oktobra 2021. Udeležilo se ga je 28 udeležencev.

Seminar za slovenske učitelje iz Italije

Spomladi 2021 smo izvedli drugi del seminarjev za slovenske učitelje iz Italije, ki so na podlagi določil Osimskih sporazumov upravičeni do enoletnega usposabljanja v jeziku in stroki na visokošolskih izobraževalnih ustanovah v Sloveniji. Zaradi epidemioloških razmer je izvedba zahtevala veliko mero prilagodljivosti izobraževalcev in organizatorjev na eni ter udeležencev na drugi strani. Kljub nepredvidljivosti, ki so jo prinesli različni ukrepi za zmanjševanje širjenja koronavirusne bolezni, nam je seminar uspelo izvesti v celoti. Seminarje smo izvedli zaposleni na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik in Oddelku za slovenistiko. Eno srečanje je potekalo prek videokonference, tri pa v živo na Univerzi v Ljubljani. Poleg seminarskih srečanj so si udeleženci ogledali tudi stalno razstavo v Mestnem muzeju Ljubljana, kjer so jim predstavili tudi pedagoške programe.

Udeleženci so med prednostmi izobraževalnega seminarja, ki ga zanje pripravljamo na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik, našli: pridobivanje novega znanja in informacij, spoznavanje novih didaktičnih pristopov in gradiv, njim prilagojene vsebine, neobremenjenost s službenimi nalogami, majhno število udeležencev ter odlično izmenjavo mnenj in informacij. Zlasti slednje se nam zdi pomembno z vidika dolgoročnih učinkov, ki naj bi jih imelo t. i. osimsko leto. Učitelje seminar poveže na strokovni in osebni ravni ter s tem prinaša obet za boljše razumevanje in sodelovanje med njimi tudi v prihodnje.

Jeseni je z delom začela nova skupina 8 udeleženk iz italijanskega zamejstva, ki se jim je prvič pridružila tudi učiteljica iz avstrijske Koroške. Jesensko-zimski del seminarja smo posvetili jezikovnim vajam, jezikovnim virom in orodjem, razmisleku o branju ter uporabi popevk pri pouku. S seminarji nadaljujemo spomladi 2022.

Seminarji v okviru Centra za pedagoško izobraževanje

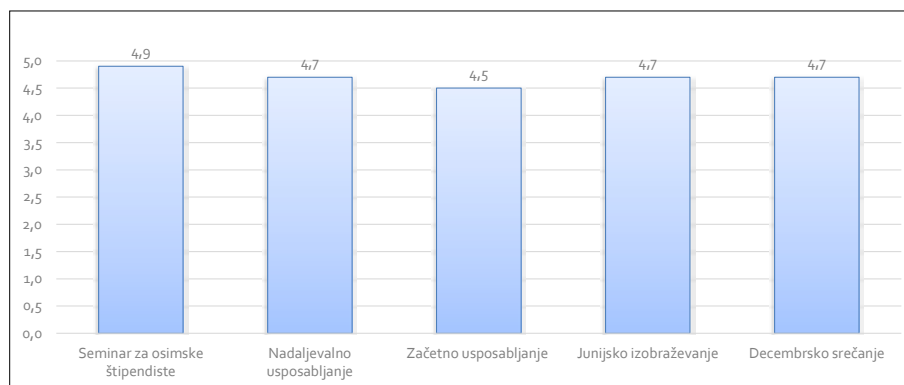
Tudi letos so se imeli možnost vzgojitelji in učitelji udeležiti naših usposabljanj v sistemu KATIS. Pripravili smo 4 različne module, ki se jih je skupaj udeležilo 118 udeležencev (gl. poročilo programa Slovenščina za otroke in mladostnike).

Sklep

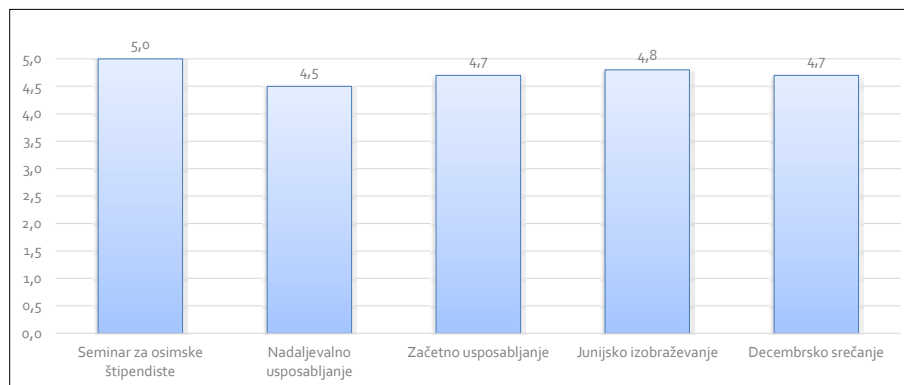
Iz evalvacijskih vprašalnikov, na katere udeleženci odgovarjajo ob zaključku seminarjev, je mogoče razbrati, da so z njihovo izvedbo zadovoljni tako po vsebinski kot po organizacijski plati (gl. grafe v nadaljevanju).

Verjamemo, da lahko kakovosten pouk izvajajo le dobro usposobljeni učitelji. V raziskavi Knez idr. (2021) se je pokazalo, da je večina osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev med možnostmi za strokovno izpopolnjevanje navedla prav izobraževanja, ki jih pripravljamo in izvajamo sodelavci Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik. Ob nedavnih spremembah učnih načrtov, pravilnikov in zakonov ter izvajanju novih tečajev slovenščine kot drugega jezika (npr. za na Zavodu za zaposlovanje prijavitelne delavce priseljence), se kažejo potrebe po specializiranih izobraževanjih za učitelje, ki se ukvarjajo s specifičnimi publikami. Izobraževalno ponudbo Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik želimo zato v prihodnje razvijati tudi v to smer.

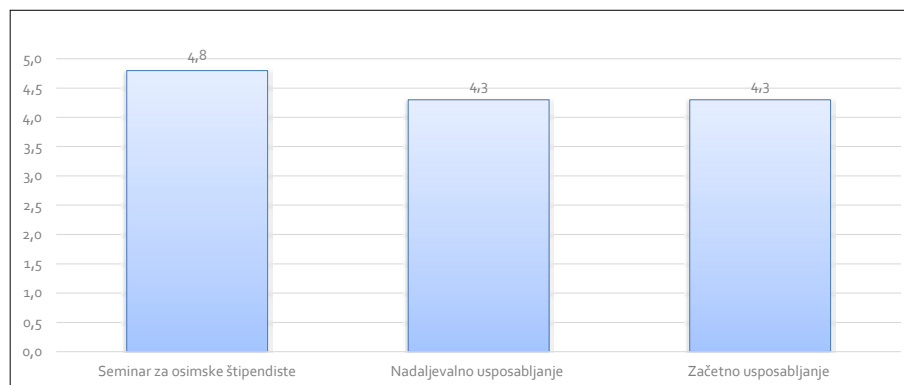
Graf 1: Ocenite vsebino izobraževalnega seminarja na Centru za slovenščino

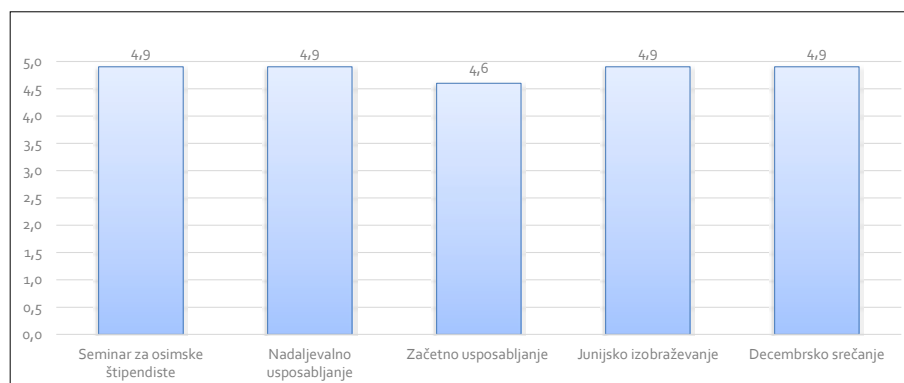
Graf 2: Zadovoljna/Zadovoljen sem, da sem se udeležil/a izobraževalnega seminarja na Centru za slovenščino

Graf 3: Informacije, ki sem jih dobil/a, so uporabne za moje delo

Graf 4: Organizacija seminarja je bila ...

Založniška dejavnost

mag. Mateja Lutar

1 Uvod

V letu 2021 smo v okviru programa založništvo sledili zastavljenim ciljem ob upoštevanju prilagoditev, ki jih je zaradi koronavirusa zahtevalo že leto 2020. Največ prilagajanja na področju učbenikov še vedno predstavlja dostopnost gradiv, saj so gradiva dostopna le v tiskani obliki, portal v okviru univerzitetne spletne knjigarnice pa še ni vzpostavljen. Natisnili smo dva zbornika, in sicer za 57. seminar slovenskega jezika, literature in kulture in 40. simpozij Obdobja, ter spremljevalno gradivo za različne prireditve (vodniki po programu, *Poletnik*), nov učbenik in ponatisnili nekaj učnih gradiv. Nadaljevali smo z raziskovalnim projektom o stopenjskem branju in v sklopu projekta izdali dve stopenjski berili. V okviru Znanstvene založbe Univerze v Ljubljani in Knjigarnice Univerze v Ljubljani so bila naša gradiva del sejemske ponudbe na Sejmu akademske knjige Liber.ac in Slovenskem knjižnem sejmu, ki sta bila tudi letos organizirana na daljavo.

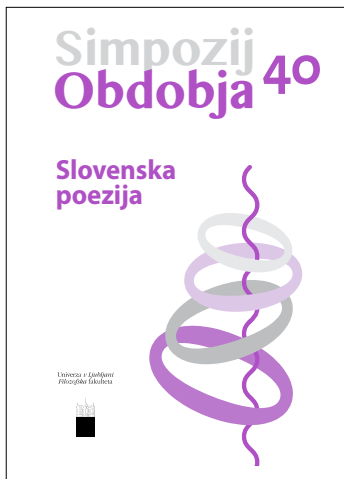
2 Poletne prireditve Centra

Poletne prireditve, Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Poletna šola in Mladinska poletna šola slovenskega jezika, so potekale na daljavo preko videokonferenčne platforme, zato so bile nekatere spremljevalne tiskovine (programi prireditev) pripravljene le v e-obliki, po prireditvah pa je v tiskani obliki izšel le časopis s prispevki udeležencev Mladinske poletne šole *Poletnik*. Seminarški zbornik predavanj je tradicionalno izšel pred prireditvijo in udeleženci so ga prejeli skupaj z Vodnikom po programu ter učnim gradivom po pošti.

57. seminar povezuje krovnna tema *ustvarjalke*, na katero je bilo pripravljenih deset predavanj s področij slovenskega jezika, literature in kulture in dva krajša prispevka za *Parado mladih*. Urednica večavtorske monografije *Ustvarjalke v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (116 strani, 350 izvodov) izr. prof. dr. Alenka Žbogar v uvodu pojasnjuje izbor teme in napoveduje tematske prispevke, ki spodbujajo k refleksiji in evalvaciji ženskega gibanja na relaciji med spolom in jezikom, s posebnim ozirom na različne vidike rabe jezika v funkciji spolne hierarhizacije, pa tudi na področju slovenske literature, hkrati pa osvetljujejo položaj ustvarjalk v slovenski umetnosti, znanosti in kulturi. Monografija je v elektronski obliki dostopna na spletni strani [Centra za slovenščino](#) in portalu [E-knjige Znanstvene založbe Filozofske fakultete](#).

3 Simpozij Obdobja

Simpozij Obdobja 40 je že drugič potekal preko spletne videokonferenčne platforme. Pred dogodkom je izšla monografija s prispevki predavateljev z naslovom *Slovenska poezija* (630 strani, 420 izvodov), ki jo je uredila doc. dr. Darja Pavlič.

V monografijo je uvrščenih 72 znanstvenih in strokovnih razprav, ki se raziskovalno ukvarjajo z žanrsko problematiko – poezijo. Predsednica simpozija in urednica večavtorske monografije je z izbiro teme v središče razpravljanja postavila slovensko poezijo in monografijo razdelila na deset tematskih sklopov. V uvodu opozarja na vzpostavljanje razlikovanja med pojmom poezija in lirika ter na dejstvo, da poleg lirike obstajajo še druge vrste poezije. Ob tem spomni na različne pripovedne pesmi in drame v verzih in na dela, ki jih je težje literarno vrstno uvrstiti (npr. eksperimentalna poezija), ter predvsem na dela, ki segajo na vizualno ali akustično področje (npr. vizualne, uglasbene pesmi). Tematsko pester in širok nabor razprav je svojevrstno zaokrožen premislek na izbrano temo, ki hkrati ponuja izhodišča za nadaljnjo raziskovanje slovenske pesniške ustvarjalnosti. Vsi prispevki so v celoti dostopni tudi v elektronski obliki na spletni strani [Centra za slovenščino](#) in portalu [E-knjige Znanstvene založbe Filozofske fakultete](#).

4 Učbeniki, priročniki in drugo gradivo za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika

V letu 2021 smo ponatisnili naslednja učbeniška gradiva: *Slovenska beseda v živo 1a* (učbenik in delovni zvezek), *Slovenščina ekspres 1* (učbenik), *S slovenščino nimam težav* (učbenik), *S slovenščino po svetu* (učbenik) in *Jezikovod* (učbenik) ter slikovno gradivo *Slika jezika*.

V sodelovanju z avtoricami nadaljujemo s pripravo učbenika z delovnim naslovom *Mozaik slovenščine*, ki bo namenjen govorcem slovanskih jezikov. Gradivo smo v drugi polovici leta uvrščali glede na lestvice SEJO, skupno je učbenik uvrščen na stopnjo A2. Pri uvrščanju smo sodelovali Ina Ferbežar, Mihaela Knez, Matej Klemen, Mateja Eniko, Katja Krajnc in Mateja Lutar ter hkrati oblikovali tudi nekaj predlogov glede popravkov posameznih nalog in besedil, ki so jih avtorice večji del upoštevale, gradivo pa smo konec leta poslali v oblikovanje.

V uredniškem postopku je še vedno prenova učbenika *Slovenska beseda v živo 2*, ki se bo razdelil na del a in del b, kot sta učbenika iz iste serije za začetno in izpopolnjevalno učenje. Delo se je zaradi drugih delovnih obveznosti soavtorice nekoliko upočasnilo in je v fazi vsebinskih dopolnitev ter popravkov v samih besedilih. Z uredniškim delom prvega dela bomo začeli predvidoma v prvi polovici leta 2022, uspešni pa smo bili tudi z vlogo za delno sofinanciranje projekta na razpisu Sklada za učbenike FF.

Izdali smo novo učbeniško gradivo *Slovenščina 1+ : Slovnicične tabele in vaje* (104 strani, 800 izvodov), ki sta ga pripravili avtorici, Mojca Stritar Kučuk in Helena Šter, zaposleni na programu Leto plus. Avtorici sta gradivo zasnovali z mislijo na mednarodne študente, ki se v prvem letu študija na Univerzi v Ljubljani udeležujejo lektorata slovenščine kot tujega jezika. Velik del študentov je iz Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvaške, Srbije ali Makedonije, zato so v učnem gradivu izpostavljena predvsem oblikoslovna in delno tudi skladijska vprašanja, s katerimi se srečujejo južnoslovenski govorniki na začetni stopnji učenja. Poglavlja so urejena po besednih vrstah, slovnicična vsebina je predstavljena v obliki tabel z osnovno razlago, ki jo učitelj dopolni z dodatnimi pojasnili. Učno gradivo *Slovenščina 1+* je prvi del učnega kompleta, delu s slovnicičnimi vajami bo sledil še del z vajami za razumevanje besedil in delo z besediščem.

V projektu, s katerim želimo dopolniti ponudbo gradiv za učenje slovenščine kot tujega jezika s stopenjskimi berili, smo oblikovali novo knjižno zbirko *Slovenščina po korakih*. Vsako berilo je umeščeno na petstopenjsko lestvico, ki je shematično ponazorjena na zadnji strani ovitka. Umestitev berila na eno od petih stopenj pomeni, da so na posamezni stopnji uporabljene besede in jezikovne strukture, ki naj bi jih bralci predvidoma poznali na določeni ravni jezikovnega znanja glede na SEJO in učbeniški korpus (KUUS). Besede, ki jih bralec predvidoma ne bi poznal in razumel, so v besedilu odebeljene in posebej razložene s kratko razlago in/ali ilustracijo. Zgodbo podpira tudi oblikovna zasnova, ki jo je pripravil Luka Kravanja. Določeno je maksimalno število besed, ki se lahko pojavijo na posamezni strani, neznane besede so odebeljene in razložene pod črto. Dodanih je tudi nekaj ilustracij, ki imajo razlagalno vlogo posameznih besed, predvsem pa predstavljajo podporo pri razumevanju kompleksnejših dogodkov ali dogodkov, ki so ključni za potek zgodbe. Več o projektih Stopenjska berila in KUUS v poglavju Projekti.

V okviru zbirke smo izdali prvi dve knjižici iz serije slovenskih junakov. Prvo stopenjsko berilo z naslovom *Martin Krpan* (40 strani, 500 izvodov) so priredili Boštjan Božič, Jernej Ključevšek, Ivana Petric Lasnik in Petra Seitl, ilustrirala pa jo je Mateja Korbar Šimič. Zgodbo o najbolj znanem slovenskem junaku, ki je premagal velika Brdavska, smo uvrstili na stopnjo 3 in je primerna za bralce z jezikovnim znanjem slovenščine najmanj na stopnji A2+. V drugem stopenjskem berilu z naslovom *Desetnica, Povodni mož, Lepa Vida* (48 strani, 500 izvodov) so zbrane tri zgodbe, ki so jih po ljudskih pesmih in delih Franceta Prešerna in Frana Milčinskega priredili Tjaša Alič, Tina Jugović, Matej Klemen, Magda Lojk, ilustrirala pa jih je Andreja Peklar. Besedila v berilu so prilagojena na stopnjo 2, ki je primerna za bralce z jezikovnim znanjem najmanj na stopnji A2.

Prirejeno zgodbo uokvirja krajši uvod z izbranimi sociokulturnimi podatki, ki umeščajo zgodbo v širše kulturno ozadje in bralcu pomagajo pri celovitem razumevanju zgodbe. Zgodbi na koncu sledi še nekaj nalog, s katerimi lahko bralci preverijo razumevanje zgodbe in ponovijo besedišče. Pripravili smo tudi avdio posnetek zgodbe, ki je brezplačno dostopen na spletni strani Centra.

Avtorjem didaktične igre (kartice) z delovnim naslovom *Popolni par*, ki jo lahko uporabimo pri jezikovnem pouku, smo posredovali povratne informacije o uredniškem pregledu in testiranju igre z različnimi skupinami. Dogovorjeni smo, da jim bomo sodelavci Centra pomagali dopolniti nabor vsebine oz. naslovov ter sodelovali pri poenostavitvi in prilagoditvi zastavljenega koncepta igre.

Skupina avtorjev, Janja Vollmaier Lubej, Matej Klemen in Mateja Eniko, je začela s pripravo učnega gradiva za delo z literarnimi besedili, prvi del gradiva bo namenjen poeziji. Avtorji so pripravili izbor pesmi, ki jih bodo vključili, in se uskladili glede pristopa k obravnavi besedil ter začeli s pripravo nalog.

Organizirano je bilo redno srečanje delovne skupine za načrtovanje tiskov Centra za slovenščino. Seznanili smo se s potekom dela posameznih projektov in predlogi za nova gradiva. Konec leta smo na kolegiju Centra potrdili, da se vsem članom podaljša članstvo še za en mandat (2022–2026).

Velik del tečajev se je v letu 2021 še vedno izvajal na daljavo, vsi udeleženci do začetka tečaja ne prejmejo učbenika po pošti, zato zanje še vedno pripravljamo personalizirane pdf datoteke učnega gradiva. Avtomatizirana spletna ponudba e-učnih gradiv oziroma portal Moja e-knjižna polica, ki smo ga predlagali lani v okviru vzpostavitve univerzitetne

5 Za konec: razno

spletne knjigarne, še ni realiziran. Vzpostavitev portala bi poenostavila dostop do gradiva, posodobila dostopnost gradiv Znanstvene založbe in tudi Knjigarni FF omogočala prodajo e-vsebin.

S svojimi učnimi gradivi smo sodelovali na fakultetnem sejmu akademske knjige Liber.ac, ki je bil tudi v letu 2021 prilagojen in prestavljen v spletno okolje. Na enak način je bil organiziran tudi največji knjižni sejem, tj. 37. slovenski knjižni sejem. Naša gradiva so bila del virtualne stojnice, na kateri je Univerza v Ljubljani celovito predstavljala založniško dejavnost. Sejemska dejavnost v virtualnem okolju ne dosega obiskanosti sejmov v preteklih letih, predvsem ne na področjih predstavitev in prodaje v času sejemske ponudbe. Tudi zato si želimo, da bi se čim prej vzpostavilo stanje brez omejitev druženja.

Projekti

Jezik pri delu dr. Ina Ferbežar

Septembra 2021 se je zaključila druga faza projekta Jezik pri delu, pri katerem Center sodeluje z Andragoškim centrom Slovenije (ACS) in Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). Cilj projekta je pomagati odraslim priseljencem in priseljenkam pri učenju slovenščine za potrebe njihovega dela. V prvi fazi smo skupaj z ACS in MIZŠ pripravili in pilotirali dva vprašalnika – eden je bil namenjen vodilnim delavcem, drugi pa priseljenim. Z njima naj bi poizvedeli, ali in kako v različnih slovenskih podjetjih organizirajo jezikovno pomoč priseljenim delavkam in delavcem, zasnovana sta bila torej kot orodje za evidentiranje potreb na področju učenja jezika odraslih priseljenk in priseljencev pri delu v podjetjih (gl. Letno poročilo Centra za leto 2020).

V drugi fazi je bila po pilotiranju v dveh podjetjih opravljena strokovna redakcija obeh vprašalnikov, ki sta bila nato oblikovana na spletni platformi 1KA. Med marcem in junijem 2021 je ACS povezavo nanju poslal na 9.008 e-naslovov podjetij ter posameznim odraslim priseljencem in priseljenkam. Vprašalnika je ustrezno rešilo 568 vodilnih delavcev in delavk, zaposlenih v slovenskih podjetjih, in 125 odraslih priseljencev in priseljenk.

V Centru smo čez poletje zbrane odgovore podrobneje analizirali in na tej podlagi pripravili poročilo. Ugotovitve smo strnili v smernice, ki se nam zdijo smiselne, uporabne, pa tudi praktično izvedljive:

- ozaveščanje vodilnih o pomenu znanja slovenščine (za vključevanje v podjetje in širšo družbo, večjo kohezivnost podjetja, boljše počutje zaposlenih, večjo učinkovitost delovnih procesov – kar vse lahko vodi v večjo produktivnost in s tem večji dobiček);
- informiranje vodilnih o možnosti formalnega in neformalnega učenja slovenščine in ukrepih, ki jih lahko (z minimalnimi sredstvi) nudijo priseljenim delavkam in delavcem;
- opremljanje z dvo- oz. večjezičnimi napisi (varnost pri delu) ali, kjer se zdi smiselno, z ustreznim slikovnim gradivom (delovni postopki);
- informiranje o ponudbi pomoči pri učenju jezika v podjetjih (če ne organizirajo svojih tečajev, informiranje o ponudbi zunanjih izvajalcev – morda naj natančno določijo mesto, kjer so te informacije na voljo);
- povezovanje podjetij z lokalnimi ponudniki jezikovnih tečajev (skupna priprava jezikovnih programov »po meri«, upošteva delovne procese);
- opolnomočenje neposredno nadrejenih za jezikovno pomoč (počasno govorjenje, ponavljanje ključnih stvari, poenostavljanje, kazanje, prevajanje ...);
- ozaveščanje priseljenih delavk in delavcev o pomenu jezikovnega znanja za večjo povezanost s podjetjem in širše v družbi;
- sistematično ugotavljanje znanja slovenščine pred nastopom dela; kratki intenzivni tečaji pred začetkom dela, nato kontinuirani tečaji med delom (nekaj ur na teden, ne prepogosto, da motivacija ne upade preveč);
- ustrezno pozitivno motiviranje priseljenih delavk in delavcev za nadaljevanje učenja slovenščine (možnost nagrajevanja: stimulacija oz. napredovanje);
- organizacija tečajev slovenščine (vsaj deloma) med delovnim časom; tečaji (tudi izven delovnega časa) v podjetju ali vsaj v neposredni bližini.

Za uresničevanje posameznih smernic v praksi smo predlagali različne oblike, od predavanj oz. delavnic prek kratkih video posnetkov z zanimivimi govorniki in prikazom primerov dobre prakse do letakov in napisov ter slikovnega gradiva.

V prihodnjih letih se obeta nadaljevanje projekta, najverjetneje v smeri uresničevanja predlaganih smernic, a pobudo MIZŠ in ACS v zvezi s tem v Centru še čakamo.

Pri projektu smo doslej sodelovali: Tjaša Alič, Mateja Eniko, Ina Ferbežar, Damjan Huber, Tanja Jerman, Jana Kete Matičič, Katja Krajnc in Simona Kranjc.

Stopenjsko branje
lekt. Matej Klemen,
mag. Mateja Lutar

Pobuda za prirejanje literarnih besedil na določeno stopnjo jezikovnega znanja je prišla avgusta 2019 iz vrst učiteljev slovenščine na tujih univerzah. Januarja 2020 se je vzpostavila delovna skupina, znotraj katere smo začeli z raziskovanjem in razvijanjem metodologije za pripravo literarnih besedil na določeni stopnji jezikovnega znanja v slovenščini. Projekt smo poimenovali *Stopenjsko branje*, vodi in koordinira pa ga Matej Klemen.

Eden prvih ciljev projekta je bil oblikovati metodologijo priprave besedil za določeno stopnjo jezikovnega znanja, nato pa prirediti določena besedila in oblikovati zbirko stopenjskih beril za slovenščino. Zbirko smo poimenovali *Slovenščina po korakih* in z naslovom želeli poudariti 5-stopenjsko zasnovo zbirke (od stopnje 1 do 5 oz. od A1+ do B1+) ter postopnost pri razvijanju jezikovne zmožnosti v tujem jeziku. Izbor prvih besedil, ki so oz. bodo izšla v zbirki, je tematsko povezan s slovenskimi literarnimi junakinjami in junaki (Martin Krpan, desetnica, lepa Vida, kralj Matjaž, Erazem Predjamski, Veronika Deseniška). V letu 2021 sta izšli dve stopenjski berili, in sicer priredba Levstkovoga *Martina Krpana*, označena s stopnjo 3 oz. A2+, in knjižica s tremi zgodbami, prirejenimi po ljudskih pesmih ter delih Franceta Prešerna in Frana Milčinskega, *Desetnica*, *Povodni mož*, *Lepa Vida*, označena s stopnjo 2 oz. A2.

Pri pripravi stopenjskih beril sodelujejo učitelji, ki imajo izkušnje s poučevanjem slovenščine kot drugega in tujega jezika in posredovanjem literarnih vsebin, ter drugi sodelavci Centra. Pri projektu so v letu 2021 kot prirejevalci oz. pripravljavci besedil sodelovali: Tjaša Alič, Boštjan Božič, Vesna Bukovec, Katarina Dovč, Tanja Jerman, Mojca Jesenovec, Tina Jugović, Matej Klemen, Meta Klinar, Jernej Ključevšek, Magda Lojk, Tjaša Lorbek, Mateja Lutar, Karin Marc, Mojca Nidorfer, Ivana Petric Lasnik, Sanja Pirc, Petra Seidl, Melita Vešner, Saša Vojtech Poklač, Eva Šprager in Jasmina Šuler Galos, kot svetovalci pa še Mateja Eniko, Ina Ferbežar, Mihaela Knez in Simona Kranjc.

Delo v projektu je organizirano po avtorskih skupinah, poleg teh pa nad besedili bdi tudi skupina urednikov. Vsa besedila gredo skozi tristopenjski postopek recenziranja in pregled besedišča s pomočjo korpusa učbenikov za učenje slovenščine (KUUS). Prvo povratno informacijo o prirejenem besedilu avtorski skupini podata urednik in druga skupina, ki se prav tako ukvarja s prirejanjem nekega besedila. Besedilo se uskladi s pripombami in preide na drugo stopnjo – uredniški pregled. Besedilo pregledamo kot celoto glede na *Smernice za prirejanje in pripravljanje stopenjskih beril na ravni A2*, ki so bile oblikovane v sklopu projekta. Pomemben del povratne informacije je tudi pokritost oz. ujemanje besedišča zgodbe z besediščem v KUUS. Besedilo potem preide na tretjo stopnjo, kjer ga pregledata še dve skupini testnih bralcev: prvo skupino sestavljajo bralci, katerim je slovenščina prvi jezik, v drugi skupini pa so bralci, ki jim slovenščina ni prvi jezik. Bralci s slovenščino kot prvim jezikom ob branju zapišejo svoje komentarje, bralci s slovenščino kot neprvim jezikom pa po branju izpolnijo anketni vprašalnik z vprašanji o razumevanju zgodbe in besedišča ter nekaterih vidikih branja.

Končni rezultat je knjižica, v kateri so uporabljene besede in jezikovne strukture, ki jih bralci na določeni ravni poznajo ter so jih že srečali pri pouku in v svojih učbenikih. V zgodbi se pojavi omejeno število različnih besed, tako je besedilo za bralca obvladljivo. Ob znanih besedah besedilo vsebuje tudi manjše število takih, ki so za določeno stopnjo predvidoma neznane – te so posebej označene in razložene.

Zgodbo uvaja kratek uvod, v katerem so pojasnjene nekatere sociokulturne okoliščine. Bralcem, ki berejo v tujem jeziku, namreč pogosto ni znano kulturno ozadje, ki je pomembno za celovito razumevanje zgodbe in umestitev dogodkov v širši sociokulturni kontekst. Ob koncu knjižice je nekaj nalog, s katerimi lahko bralci preverijo razumevanje zgodbe in utrjujejo besedišče.

Besedilo podpira tudi oblikovna zasnova, in sicer z omejitvijo določenega števila besed na posamezno stran, neznane besede so odebeljene in razložene v podčrtni opombi, ilustracije, ki so delo različnih uveljavljenih slovenskih ilustratork, podpirajo razumevanje posameznih besed in širše zgodbe, na spletni strani Centra pa je dostopen tudi zvočni posnetek zgodbe.

Projektu so se pridružili še novi posamezniki, ki so izrazili zanimanje za prirejanje, zato smo poleg prvotnih štirih avtorskih skupin oblikovali še dve novi, ki sta z delom začeli v letu 2021. Projekt je vzbudil precej zanimanja med strokovno javnostjo in bralci. Upamo, da bo tako tudi v prihodnje in da bomo lahko redno dopolnjevali posamezne stopnje z novimi knjižnimi naslovi.

KUUS – Korpus učbenikov za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika
lekt. Matej Klemen

Priprava korpusa učbenikov za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika (KUUS) poteka kot paralelni projekt priprave stopenjskih beril (gl. tudi poročilo o projektu Stopenjsko branje). Pri projektu sodelujemo sodelavci Centra (Damjan Huber, Matej Klemen, Mateja Lutar), Centra za jezikovne vire in tehnologije UL (Špela Arhar Holdt, Iztok Kosem) in Instituta »Jožef Stefan« (Senja Pollak). Po izboru in pretvorbi učbenikov v golo besedilno obliko ter ročnem čiščenju napak, kar je potekalo konec leta 2020 in v začetku leta 2021, je bila pilotna verzija korpusa naložena v konkordančnik Sketch Engine.

V trenutni različici korpus vključuje 17 učbenikov za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika, ki so bili med letoma 2002 in 2022 izdani na Centru: dva sta namenjena najstnikom, preostali pa odraslim. Obsega 683.034 pojavnic oz. 485.072 besed. KUUS se je izkazal kot uporabno orodje pri odločanju o besedišču pri pripravi stopenjskih beril, kaže pa se tudi njegova uporabnost pri pripravi drugih gradiv Centra.

Pilotna verzija KUUS je trenutno namenjen interni rabi. Načrtujemo, da bomo leta 2022 korpus uredili oz. dopolnili in bo za raziskovalno skupnost lahko na voljo ob koncu leta 2022.

Objave v medijih

Obdobja 40

Vse objave so dostopne v [arhivu 40. simpozija Obdobja](#):

- Odprtje spletnega mednarodnega slovenističnega znanstvenega simpozija Obdobja, *STA*, 17. 11. 2021
- 40. mednarodni slovenistični simpozij Obdobja, *Radio Slovenija 1, Program A 1*, 17. 11. 2021
- 40. mednarodni slovenistični simpozij Obdobja, *Radio Slovenija 1, Program A 1*, 17. 11. 2021
- 40. mednarodni slovenistični simpozij Obdobja z naslovno temo Slovenska poezija, *Radio Slovenija 3, Program Ars*, 17. 11. 2021

57. SSJLK

Vse objave so dostopne v [arhivu 57. SSJLK](#):

- Poletne šole spet večinoma preko spleta, *Radio ORF, Slovenski spored*, 5. 7. 2021
- 57. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *STA*, 5. 7. 2021
- Seminar slovenskega jezika, literature in kulture letos na temo ustvarjalk, *RTV SLO, MMC*, 8. 7. 2021
- Poziv k refleksiji in evalvaciji ženskega gibanja na relaciji med spolom in jezikom / Ustvarjalke v slovenskem jeziku, *Večer in Vecer.com*, 13. 7. 2021, str. 16
- Seminar slovenskega jezika, literature in kulture je letos posvečen ustvarjalkam / Ustvarjalke imajo osrednje mesto na letošnjem Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija, Radio Prvi, Aktualna tema*, 13. 7. 2021
- 57. seminar slovenskega jezika, literature in kulture z naslovno temo Ustvarjalke v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi / Tokrat virtualni seminar slovenskega jezika, *Radio Slovenija 3, Program Ars, Svet kulture*, 16. 7. 2021

Slovenščina na tujih univerzah

- Slovenščina na vseh celinah, *RTV Slovenija, Tednik*, 12. 9. 2021, https://4d.rtvlo.si/arhiv/tednik/174805115?fbclid=IwAR1laasO54vX_yUHDEiRZsDxXSwy41BlsZfgRJW-kqSNkmV_fabEgLhkjoQ

Banja Luka

- Dr. Janja Vollmaier Lubej že drugo študijsko leto vodi slovenski lektorat v Banja Luki, *RTV Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 5. 3. 2021, <https://radioprvi.rtvlo.si/2021/02/slovincem-po-svetu-311/>

Beograd

- Podkast [SLOKULT.info](#), Intervju z Nejcem Robido, *Spotify*, 10. 12. 2020, [SLOKULT.info | Podkast v Spotifyu](#)
- Intervju z dr. Tanjo Tomazin, *RTV Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 11. 9. 2020
- Intervju z Nejcem Robido, *RTV Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 12. 3. 2021
- Intervju z red. prof. dr. Majo Đukanović, *RTV Slovenija, Val 202, Globalna vas*, 18. 3. 2021
- *RTV SLO, 1. program, Dobro jutro*, 8. 2. 2021

Bratislava

- Intervju z dr. Sašo Vojtech Poklač, *RTV Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 2. 10. 2020, 2:07–19:25
- Posredovano gledališče: razglednica z Univerze Komenskega v Bratislavi, *Sigledal*, 26. 1. 2021, <https://veza.sigledal.org/prispevki/posredovano-gledalisce-razglednica-z-univerze-komenskega-v-bratislavi>

Brno

- Intervju z Matejo Kosi, *RTV Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 16. 10. 2020, <https://radioprvi.rtvlo.si/2020/10/slovincem-po-svetu-291/>
- Poročilo o obisku ministrice dr. Helene Jaklitsch, 10. 6. 2021, <https://www.gov.si/novice/2021-06-10-ministrice-dr-helena-jaklitsch-na-obisku-pri-slovincih-na-ceskem/>

Buenos Aires in La Plata

- 56. seminar slovenskega jezika, literature in kulture (na daljavo), *Svobodna Slovenija*, 2020/12, str. 2, <http://svobodnaslovenija.com.ar/seminar-na-daljavo/>
- Dr. Julia Sarachu – Vodopivec predstavila antologijo svoje poezije, *Svobodna Slovenija*, 2020/20, str. 9, <http://svobodnaslovenija.com.ar/dr-julia-sarachu-vodopivec-predstavila-antologijo-svoje-poezije/>

Cordoba

- Tudi Argentina je poljubom pomahala v slovo, *Delo, priloga Ona*, 28. 4. 2020

Cleveland

- Konferenca pobratenih mest
 - <https://hopin.com/explore/speakers/owqWGW9NnodWfHKAmzxCP6OBe>
 - https://www.youtube.com/watch?v=42h__Cl1UOs
 - <https://www.sta.si/2814642/na-spletni-konferenci-pobratenih-mest-clevelanda-tudi-slovenska-udelezba>
 - <https://globalcleveland.org/about-us/updates-and-resources/>
 - <https://globalcleveland.org/portfolio/sister-cities-conference/>
- Tradicionalni slovenski zajtrk
 - <https://www.facebook.com/CLESLO/posts/1345359239129058>
 - <http://www.clevelandpeople.com/groups/slovenian/slovenian.htm>
 - <https://www.dioceseofcleveland.org/news/2020/11/22/slovenian-counsel-general-brings-greetings-to-bishop-malesic>
- Clevelandsko kurentovanje
 - <https://www.ohiomagazine.com/ohio-life/article/cleveland-kurentovanje>
 - <https://www.news5cleveland.com/entertainment/ninth-annual-cleveland-kurentovanje-goes-virtual-featuring-cooking-segments-global-celebrations-and-concert>
 - <https://www.clevelandartsevents.com/event/cleveland-kurentovanje-mushrooms-a-slovenian-tradition-of-foraging/>
 - <https://www.cleveland.com/entertainment/2021/02/cleveland-kurentovanje-goes-virtual-for-2021.html>
 - <https://thedailyohionews.com/cleveland-kurentovanje-goes-digital-for-2021/>
- Prešernov dan
 - <https://www.facebook.com/ClevelandKurentovanje/videos/348096199575476>
 - <https://4d.rtvlo.si/arhiv/slovincem-po-svetu/174755275>
- Kultura gobarjenja
 - <https://www.facebook.com/ClevelandKurentovanje/videos/409841323678641>
- Predavanje za UTŽO Ivančna Gorica
 - <http://utzo-ivancnagorica.si/blog/o-priseljevanju-slovencev-v-cleveland#more-1490>
- Svetovni dan čebel in konferenca
 - <https://www.worldbeeday.org/en/events/event-archive/event/335-virtual-event.html>
 - <https://collaborativechambers.org/event/world-bee-day/>
 - <https://coolcleveland.com/2021/05/hear-from-experts-why-bees-matter-on-world-bee-day/>
 - https://firstenergycorp.com/newsroom/featured_stories/world-bee-day-highlights-slovenian-culture-in-greater-cleveland.html
 - https://www.sustainablecleveland.org/world_bee_day_2021
 - <http://www.clevelandpeople.com/groups/slovenian/2020/world-bee-day.htm>
 - <https://www.rtvlo.si/4d/arhiv/17477520?s=radio>
- Dan državnosti
 - <https://www.facebook.com/watch/?v=498674958131180>
 - <https://radioprvi.rtvlo.si/2021/06/studio-ob-17-00-552/>
 - <https://www.globgov.com/US/Washington-D.C./147198935383843/Embassy-of-the-Republic-of-Slovenia-in-Washington%2C-D.C.>
 - <https://www.gov.si/novice/2021-09-19-srecanje-ministrice-s-clevelandskim-skofom-edwardom-malesicem/>
 - <https://www.druzina.si/clanek/srecanje-ministrice-clevelandskega-skofa-edwarda-malesica>
 - <https://allevents.in/cleveland/slovenian-days-in-cleveland-the-road-to-the-recognition-of-slovenian-independence-in-the-usa/200021617156134#>

- Slovenski dnevi
 - <https://www.pressreader.com/slovenia/delo-slovenia/20210917/281736977584597>
- Jazz večer
 - <https://coolcleveland.com/2021/09/local-duo-sets-slovenian-poems-to-music-in-concert-at-slovenian-cultural-garden/>
<https://coolcleveland.com/2021/09/local-duo-sets-slovenian-poems-to-music-in-concert-at-slovenian-cultural-garden/>
- Razstava v mestni hiši
 - <https://www.tms.si/en/2021/09/17/the-exhibition-us-and-them-without-frontiers-at-cleveland-city-hall/>

Gradec

- Literarni dnevi, *RTV Slovenija, Sotočja*, <https://4d.rtvlo.si/arhiv/sotocja/174759254>
- Literarni dnevi, *RTV Slovenija, Rojaki*, <https://4d.rtvlo.si/arhiv/rojaki/174760914>
- mag. Laura Fekonja Fonteyn, *RTV Slovenija, Obrazi naših rojakov*, 13. 3. 2021, <https://4d.rtvlo.si/arhiv/obrazi-nasih-rojakov/174760606>

Katovice

- <https://www.facebook.com/sloveniazahaldami/>
- Intervju s Tino Jugović, *RTV Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 4. 12. 2020, <https://radioprvi.rtvlo.si/2020/11/slovincem-po-svetu-298/>

Krakov

- Predstavitev Nowy dramät słoweński, *Informator Pracowni Badań Nad Teatrem i Dramatem w Europie Środkowo-Wschodniej*, Uniwersytet Warszawski, Wydział Lingwistyki Stosowanej, 6., str. 6–9

Lizbona

- Intervju z mag. Matejo Rozman, *RTV Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 18. 9. 2020
- Mateja Rozman: Antología inconclusa – poesía de Cuba y Eslovenia/Sodobna kubanska in slovenska poezija; nedokončana antologija je s [...]; *Kulturno-umetniško društvo Poiesis*, <https://www.poiesis.si/tag/mateja-rozman/>

London

- 30th Anniversary of Slovenia's Statehood, Youtube, 25. 6. 2021, 14:11, <https://www.youtube.com/watch?v=q6B1d-otvAM>

Moskva

- *RTV Slovenija 1, Dobro jutro*, 8. 2. 2021, https://4d.rtvlo.si/arhiv/dobro-jutro/174752209?fbclid=IwAR2mEjusz2P6jaf6MKn2CxpVIXz9CvCMTid4blmIH_AeoigqaGuC4xSgMQ

Padova

- <https://www.rainews.it/tgr/fjk/video/2020/12/tdd-miran-kosuta-prevod-presernovih-poezij-poesie-d2fbed81-27db-41fa-b562-6foc21c1e423.html>
- <https://novimatajur.it/cultura/prva-predstavitev-presernovih-poezij-v-italijanskem-prevodu-mirana-kusute.html>
- <https://www.rtvlo.si/capodistria/radio-capodistria/notizie/cultura/preseren-in-italiano-i-versi-del-poeta-simbolo-della-cultura-slovena/544378>
- <https://www.ztt-est.it/sl/aktualno/ta-veseli-dan-kulture-s-presernom>

Pariz

- Razvoj slovenske zabavne glasbe na Zoomu, *Slovinci.si*, december 2020, slovinci.si – Dobrodošli!

Peking

- Igor Kavčič: Sloveščine pa že ne bom učila (pogovor z Metko Lokar), *Kranjčanka: priloga Gorenjskega glasa za dame in pametne gospode* 24/6 (jun. 2021), str. 4–8, https://www.gorenjskiglas.si/supplement/4z2l57434r203z2u243x2e5b46364a4b49434x2c484a41454843363l544b4w202g3q494t2a4a4w2642334l3a3c3n2r2/Kranjčanka_20210615_06.pdf
- Nina Kokelj: Slovenian literature on the world map (M. Lokar mdr. o prevodih slovenske literature v kitajščino), *The Slovenia Times*, 23. 7. 2021, <https://sloveniatimes.com/slovenian-literature-on-the-world-map-2/>
- Nekdanji predsednik Slovenije je ob 80. obletnici BFSU poslal čestitko, *Novice BFSU*, 13. 9. 2021, <https://news.bfsu.edu.cn/archives/287458>

Praga

- Knjižnica A. T. Linhartaradovljica, Intervju s profesorico Alenko Jensterle Doležal, september 2021, https://www.youtube.com/watch?v=q_cCGyh_Zo

Reka

- Ob uvedbi predmeta Slovenski jezik 3, *RTV Slovenija, Radio Prvi, Sotočja*, marec 2021

Rim, Trst, Padova

- <https://www.rainews.it/tgr/fjk/video/2020/12/tdd-miran-kosuta-prevod-presernovih-poezij-poesie-d2fbed81-27db-41fa-b562-6foc21c1e423.html>
- Ta veseli dan kulture v Italiji
 - <https://www.rainews.it/tgr/fjk/video/2020/12/tdd-miran-kosuta-prevod-presernovih-poezij-poesie-d2fbed81-27db-41fa-b562-6foc21c1e423.html>
 - <https://novimatajur.it/cultura/prva-predstavitev-presernovih-poezij-v-italijanskem-prevodu-mirana-kusute.html>
 - <https://www.rtv slo.si/capodistria/radio-capodistria/notizie/cultura/preseren-in-italiano-i-versi-del-poeta-simbolo-della-cultura-slovena/544378>
 - <https://www.ztt-est.it/sl/aktualno/ta-veseli-dan-kulture-s-presernom>
- Filmski festival Dall'otto all'otto
 - https://4d.rtv slo.si/arhiv/porocila/174752096/00:00:00?fbclid=IwAR2HJHyXZhxZIEKJ8h7RkovGZzHxggREOB2mB_6EL_mkx3p_2uWbTKibrWs
 - <https://www.giornalediplomatico.it/festival-del-film-documentario-sloveno-dall-otto-all-otto.htm>
 - https://avdio.ognjisce.si/cikel/kulturni_utrinki
- Slovenski lektorati na tujem – Pisano na kožo, Intervju z mag. Rado Lečič, *Večer*, 2. 9. 2021
- <https://www.gov.si/novice/2021-09-29-slovesna-podelitev-priznanj-xix-nagradnega-natecaja-za-diplomska-magistrska-in-doktorska-dela-na-temo-slovencev-v-zamejstvu-in-po-svetu/>
- <https://tv-sporod.siol.net/kanal/slo3/oddaja/podelitev-priznanj-xix-nagradnega-natecaja-urada-vlade-rs-za-slovence-v-zamejstvu-in-po-svetu/55856608150/datum/20210929>
- Intervjuji z dr. Karin Marc
 - <https://www.rtv slo.si/radio-koper/prispevki/koticek-za-jezicek/istrski-frazemi-so-pogosto-povezani-s-hrano/580866>, 20. 5. 2021
 - <https://www.rtv slo.si/radio-koper/prispevki/koticek-za-jezicek/istrski-frazemi-na-temo-verovanj-in-urokov/581675>, 27. 5. 2021
 - <https://www.rtv slo.si/radio-koper/prispevki/koticek-za-jezicek/istrski-frazemi-sardine-in-sol/582578>, 3. 6. 2021
 - <https://www.rtv slo.si/radio-koper/prispevki/istranke-in-njihova-delavnost/583658>, 10. 6. 2021
 - <https://www.rtv slo.si/radio-koper/prispevki/koticek-za-jezicek/kadar-se-figa-slece-se-zena-oblece/584285>, 16. 6. 2021

Sarajevo

- Intervju s Pavlom Ocepkom, *Radio Slovenija 1, Slovincem po svetu*, 13. 11. 2020, <https://radioprvi.rtv slo.si/2020/10/slovincem-po-svetu-295/>
- Intervju s Pavlom Ocepkom, *Federalni radio BiH, Nacionalne manjine*, 8. in 12. 3. 2021, <https://federalna.ba/nacionalne-manjine-pavel-ocepek-yaqxa>, <https://federalna.ba/nacionalne-manjine-pavel-ocepek-2-dio-euoug>
- RTV Slovenija, *Radio Prvi*, Slovincem po svetu, 23. 9. 2020, <https://www.rtv slo.si/4d/arhiv/174720118?s=t>
- Sarajevčani spoznavajo novejši slovenski film, *RTV Slovenija, MMC*, 11. 11. 2020, <https://www.rtv slo.si/kultura/film-in-tv/sarajevcani-spoznajajo-novejsi-slovenski-film/541940?fbclid=IwAR3foWPDxpdRuB6dHaME84xnUZHsDnPP1UiaGUWg9j17cTMP-V5VigY2bvE>
- Pogovor z mag. Pavlom Ocepkom, *RTV Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 13. 11. 2020, 18:15, <https://www.rtv slo.si/4d/arhiv/174732231?s=radio>

Sofija

- <https://bnr.bg/hristobotev/post/101418168/france>
- <https://kultura.bg/web/%Do%BF%Do%BE%Do%B5%Do%B7%Do%B8%D1%8F-5/>

Sombotel

- Mojca Jesenovec: Sodelovanje s Centrom za slovenščino kot drugi in tuji jezik, *Porabje*, 12. 3. 2020, str. 3

Tokio

- O študiju slovenščine na Japonskem, *RTV Slovenija, Radio 1*, 13. 8. 2020
- Korošica Vesna Bukovec animira Japonce in jih uči slovenščino, *Večer*, 4. 5. 2021, vecerkoroska.com
- Korošica Japonce uči slovensko | Slowenisch-Unterrecht für Japaner_innen – News, *Radio Agora 105,5*, 21. 5. 2021

Tuebingen

- <http://transstar-europa.com/newsletter-transstar-europa-32015/>
- <http://transstar-europa.com/>
- Srečanje z lezbično Ljubljano, *Radio Wuste Welle Stuttgart*, 8. 3. 2021, <https://www.wueste-welle.de/>

Zagreb

- O dopolnilnem pouku slovenščine in študiju slovenščine oz. učenju slovenščine na Hrvaškem, *Glasilo Kulturnega društva Slovenski dom v Zagrebu*, str. 22 in 24, <http://www.slovinci-zagreb.hr/si/pouk-slovenscine-ki-na-daljavo-kljubuje-koroni/> in <http://www.slovinci-zagreb.hr/wp-content/uploads/2017/02/NOVI-ODMEV-74.pdf>
- Prispevek o Zimski šoli slovenskega jezika, *Radio Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 22. 1. 2021, <https://radioprvi.rtv slo.si/2021/01/slovincem-po-svetu-305/>
- Prispevek o štipendijah za Poletno šolo slovenskega jezika in o praznovanju 40-letnice Poletne šole, *Radio Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 16. 4. 2021, <https://radioprvi.rtv slo.si/2021/04/slovincem-po-svetu-317/>
- Prispevek o Jesenski šoli slovenskega jezika, *Radio Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 27. 8. 2021, <https://radioprvi.rtv slo.si/2021/08/slovincem-po-svetu-335/>
- Prispevek o štipendijah za Zimsko šolo slovenskega jezika, *Radio Slovenija, Radio Prvi, Slovincem po svetu*, 17. 12. 2021, <https://radioprvi.rtv slo.si/2021/12/slovincem-po-svetu-351/>

Tečajji slovenščine

Bibliografija strokovnih delavcev Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik 2021**Tjaša Alič**

- Tjaša Alič, Tina Jugovič, Matej Klemen, Magda Lojk: *Desetnica, Povodni mož, Lepa Vida: po ljudskih pesmih in delih Franceta Prešerna ter Frana Milčinskega*. Uredili Matej Klemen, Mateja Lutar in Magda Lojk. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Mateja Eniko

- Mateja Eniko: *Pesniška samorefleksija v sodobni slovenski poeziji po drugi svetovni vojni: doktorska disertacija/Poetic Self-reflection in the Contemporary Slovenian Poetry after the Second World War: dissertation*. Mentorica Irena Avsenik Nabergoj. Nova Gorica: Univerza v Novi Gorici.
- Mateja Eniko: Oblike in funkcije pesniške samorefleksije na primeru poezije Barbare Korun. Darja Pavlič (ur.): *Slovenska poezija. Obdobja 4o*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2021/11/Eniko_Obdobja-4o.pdf

Ina Ferbežar

- Ina Ferbežar, Petra Likar Stanovnik: How to challenge prejudice in assessing the productive skills of speakers of closely related languages: (the case of Slovenia). Betty Lanteigne, Christine Coombe, James Dean Brown (ur.): *Challenges in language testing around the world: insights for language test users*. Singapore: Springer. 201–219.
- Ina Ferbežar, Marko Stabej: Za javni interes gre. *Delo, Sobotna priloga* 63/294 (18. 12. 2021), str. 16–17.
- *Didaktik slawischer Sprachen: DiSlaw* (članica uredniškega sveta 2021–). Innsbruck: Universität.
- Mihaela Knez, Ina Ferbežar, Damjana Kern Andoljšek, Marko Stabej: *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik*. Nacionalna evalvacijska študija. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, Filozofska fakulteta. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Razvoj-solstva/Ugotavljanje-in-zagotavljanje-kakovosti/Nacionalne-evalvacijske-studije/KONCNO-POROCILO-FF-SLOVENSCINA-januar-2021.pdf>

Damjan Huber

- Damjan Huber (ur.): *Vodnik po programu 57. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture: Ustvarjalke v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2021/06/VodnikPo57SSJLK_splet.pdf
- Damjan Huber, Darja Pavlič (ur.): *Program 4o. simpozija Obdobja: Slovenska poezija*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. https://centerslo.si/wp-content/uploads/2021/11/Program_Obdobja_4o_splet.pdf
- Žiga Bratoš: *Soodvisnost poudarkov in tihih premorov v govoru*. Intervju z Damjanom Huberjem. Ljubljana: Radio Slovenija, Jezikovni pogovori. <https://4d.rtvlo.si/arhiv/jezikovni-pogovori/174759544>

Damjana Kern Andoljšek

- Damjana Kern Andoljšek: Ohranjanje identitete s poučevanjem slovenščine med Slovenci v Avstriji. Maja Bitenc, Marko Stabej, Andrejka Žejn (ur.): *Sociolingvistično iskrenje*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Mihaela Knez, Ina Ferbežar, Damjana Kern Andoljšek, Marko Stabej: *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik*. Nacionalna evalvacijska študija. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, Filozofska fakulteta. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Razvoj-solstva/Ugotavljanje-in-zagotavljanje-kakovosti/Nacionalne-evalvacijske-studije/KONCNO-POROCILO-FF-SLOVENSCINA-januar-2021.pdf>

Matej Klemen

- Boštjan Božič, Jernej Ključevšek, Ivana Petric Lasnik, Petra Seidl: *Martin Krpan*. Uredili Matej Klemen, Mateja Lutar in Magda Lojk. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

- Tjaša Alič, Tina Jugovič, Matej Klemen, Magda Lojk: *Desetnica, Povodni mož, Lepa Vida: po ljudskih pesmih in delih Franceta Prešerna ter Frana Milčinskega*. Uredili Matej Klemen, Mateja Lutar in Magda Lojk. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Mihaela Knez

- Mihaela Knez: Jezikovna zmožnost učencev priseljencev v osnovni šoli. Maja Bitenc, Marko Stabej, Andrejka Žejn (ur.): *Sociolingvistično iskrenje*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Mihaela Knez, Ina Ferbežar, Damjana Kern Andoljšek, Marko Stabej: *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik*. Nacionalna evalvacijska študija. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, Filozofska fakulteta. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Razvoj-solstva/Ugotavljanje-in-zagotavljanje-kakovosti/Nacionalne-evalvacijske-studije/KONCNO-POROCILO-FF-SLOVENCINA-januar-2021.pdf>

Petra Likar Stanovnik

- Ina Ferbežar, Petra Likar Stanovnik: How to challenge prejudice in assessing the productive skills of speakers of closely related languages: (the case of Slovenia). Betty Lanteigne, Christine Coombe, James Dean Brown (ur.): *Challenges in language testing around the world: insights for language test users*. Singapore: Springer. 201–219.

Mateja Lutar

- Boštjan Božič, Jernej Ključevšek, Ivana Petric Lasnik, Petra Seidl: *Martin Krpan*. Uredili Matej Klemen, Mateja Lutar in Magda Lojk. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Tjaša Alič, Tina Jugovič, Matej Klemen, Magda Lojk, 2021: *Desetnica, Povodni mož, Lepa Vida: po ljudskih pesmih in delih Franceta Prešerna ter Frana Milčinskega*. Uredili Matej Klemen, Mateja Lutar in Magda Lojk. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Letno poročilo 2021
Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Pripravili: Sodelavke in sodelavci Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik
Uredila: Mateja Lutar
Oblikovanje in prelom: Lavoslava Benčič
Izdal: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko
Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
Za založbo: Mojca Schlamberger Brezar, dekanja

Ljubljana, april 2022

Publikacija je brezplačna in dostopna na <https://centerslo.si>.

ISSN 2784-451X

www.centerslo.si

ISSN 2784-451X

